

W

Zur

Gräfl.vom Hagen'schen

Majorats - Bibliothek

MÖCKERN

gehörig

N° 3166

P O E M A T A
PETRI LOTICHII II.
SOLITARIENSIS.

C V M
PRAEFATIONE IOACHI-
MI CAMERARII.

C V M PRIVILEGIO.

*Sum ex libris 2. h. h. h. h. h. 24j
pastoris Gudingera 10 36*

1.

AB: 44 ¹⁰/_{K,7}

Q 43

IOACHIMVS CAME-

RARIVS CHRISTIANO

Lotichio S.

S. D.

N P E R F E C T A T V I
promissa fratris ab arte
E Carmina--- Sic enim mu-
tare versus Maronis com-
pellanti te mihi, Christia-
ne, visum, qui pollicitus essem me
operam daturum, vt diuinum opus
carminum Clariss. V. Fratris tui sum-
ma exquisitæ artis cura hic ederetur.
Confido autem eum à quo elaboratum
iam illud est denuo, secundum desi-
gnationem & præscriptionem tuam,
declarasse diligentia sua, non modo se
spe commendandi officinam suam,
ista præclare exprimendo, sed incita-
tum etiam fuisse studio elegantissimo-
rum & eruditissimorum scriptorum
fratris tui, vt plus attentionis adhi-
beret, & magis aduigilaret ad lucu-
lentam huius libri editionem. Sed
hoc res ipsa ostendet. Quod autem

A 2 attinet

P R A E F A T I O.

attinet ad vacua loca in Elegijs, quæ,
 vt significasti, viuis reliquisset im-
 perfecta frater tuus consideratione
 quadam, vt non vulgares sententiæ
 collocatione verborum singulari ibi
 reponerentur: Ea, quemadmodum
 censuisti, ita extant, tuumq; cando-
 rem magnopere probo, qui illas ve-
 luti lacunas explere nolueris, neq;
 existimo ferendam esse temeritatem
 vllius, qui id facere audeat. Nisi for-
 tetanquam in veterum poëtarum scri-
 pto aliquo complendo experiri suas
 vires, & exercere ingenium hoc stu-
 dio velit, suas quidem esse eas appen-
 dices testans, vt iudicio eruditorum
 vel probentur vel improbentur. Quod
 ego adolescens in Theocriteis quibus-
 dam cum facere essem aliquando co-
 natus, immerito repræhendi comperi.
 Sed hæc alieniora sunt. Quanti me
 fecerit clariss. vir frater tuus, non est
 tibi, ac ne alijs quidem compluribus
 ignotum. Quæ de ipso etiam mortuo
 esse

esset existimatio mea, & antea studui
intelligi, & vt quacunq; occasione de-
monstrem deinceps annitar. Narra-
tionem tuam de fortuna, quam va-
riam incertamq; subiit frater tuus in
sua vita, quam pollicere, expectamus.
Cæterorum quoq; ipsius scriptorum,
quæso te, videas, vt, quicquid potest,
conquiratur. In quo nostra sedulitas
cum tua coniungeretur. Neq; dubito
quin facile libellus alter tantus colle-
ctis his exprimi possit, quod vt separa-
tim fiat, curabitur, ne quis iterata re-
nouandis prioribus editione graue-
tur. De ijs vero quæ ante annum hic
expressa prodierunt, cum non tam,
quod facere iure poteras, conquestus
nobiscum expostulasti, quam scriptis
amantissime literis sententiam iudici-
umq; & voluntatem clariss. V. fratris
tui, tuamq; exposuisti, tantum abest
vt nos offenderis, vt gratiam etiam ti-
bi deberi fateamur, præsertim hac na-
uata opera, & laboris tui adiuimen-

P R A E F A T I O.

to, ad hanc editionem allato. Cætera typographus magis adhuc diligens & assiduus atq; strenuus, quam fortunatus, si, vt existimo, te conuenerit, coram tecum aget. Valde, & me non minus nominis tui, quam fraterni studiosum esse tibi persuade. Iterum vale, Lips. V. Calen. Sextil. Anno Christi Iesu M. D. LXIII.

ΠΕ ΤΡΩΙ ΔΩ ΤΙΧΙΩΙ ΣΒ-
 κουῶδω ἀνδρὶ βελτίστῳ καὶ ἀρετῇ
 ἐλλογίμῳ διαπρέπονι, ἱατρο-
 διδασκάλῳ καὶ ποιητῇ
 δεξιωιάτῳ καὶ ἐν-
 δοξοιάτῳ.

οὐ μόνον ἀνθρώπων Πέτρε σεί' ἐκλαυσεν ἄωρον
 φύλον πανθοδαπῶν οἰχομένον μοῖρον,
 οὐδ' οἷοί γε λόγοις ἐνὶ δὴ τετραμμένοι ἄνδρες
 πένθημον ἤσαν δακρυόεντι μέλος·
 ἀλλ' αὐταὶ χάριτες ἴε καὶ ἀονίδες καὶ ἀπιδλων
 θρήνησαν φωνῇ σον πάθος ἀθανάτῳ.
 τίπτε δὲ μὴ σπουδάσῃσαν σοίγ' ἔμμεν' ἀρωγοί,
 οὐδέ θ' εὖ θέραπος λοιγὸν ἄμμου ἀπο·
 καὶ σὺ δὲ φοιτήεις ἥδ' ἔμπηρος μάλα τέχνης,
 ἀλλὰ σ' ὅμως νοῦσος δάμνατ' ἀγκελίη.
 οὐδέ τί σ' ὦνησαν κάμαλοι μελιγέηνος ὠδῆς,
 οὐκ ἔργ' ὑμμετέρης εὐσταλο γνωμοσύνης.
 ἦν δὲ πῶν εἰζίητε φυτῶν θ' ὅσα κάρπιμ' ἀμάντων.
 σόι τ' ἀρχησος ὅλη φαρμακοσωδεσίη.
 ἦ δὴ θ' ὡς ἀρχὴ πέπρωται τιμολομένοισι
 καὶ ῥήτ' πάντας πρὸς βίον ἡμαρ ἄγχι,
 οὕτω καὶ ζωῆς χρόνος ὤριθ' ὧδε βροτείης,
 ὅς γε πρὸς οὐδεμίην ἱεθ' ὑπερβασίην.
 ἀεγᾶν δ' ἕτερος βιοτῆς ἔς' ὅλκιος αἰὼν,
 ὅς' ἀπ' ἐν οὐρανίοις δώμασιν κείτ' ἀγαθοῖς,
 ἐλπίδες οὐς κατατῆδε καλαὶ καὶ φῆμαι ἔχουσι,
 ζῶς πάρετ' ἐδλοῖς ἀνδράσι τῶν δ' ὄνομα.

ἀλλ' ἡμεῖς πενθοῦμεν ὀδυρόμεν· εἴ τις ἀπὲς
 γνώριμος ἐκ πολλῶν καὶ φίλος ἐνθάδ' ἐών,
 τῶν δ' ἅμ' ὀμιλήσων τὸ σωηδὲς, τῶν τ' ἀορισμῶν
 ζητοῦντας συγκαῖς φρεσὶ τὸ τερψίνοον.
 μοῖραν τήνδ' ἔλαχον ζῶντες· ἄρα καὶ τεθνεῶτες,
 οἳ μὲν ἐν ἡσυχίῃ κείμενοι, οἳ δὲ πύθω.
 ἀλλὰ σύ μοι Πέτρε χαῖρε λιπὼν ἐριήρας ἐτάρευσ
 ναιετάωντ' οἴκους νυῦ, μάκαρ, αἰθερίου.
 χαῖρε Πέτρε ὃ φιλόφροε, φιλιππῆρ, φιλαοιδέ,
 αἰεταλὲς χαρίτων ἀνιδῶντε κλέος.
 χαῖρ' ἡμεῖς δὲ σέθεν τιτῶμενοι, οἳ σεβόμεθα
 περὶ δας, κήδους λήγομεν οὐδέ ποτε.
 ἀλλ' αἰεττοῦμεν ἀναρπαχθέντα προῶρας
 μουσάωντε λάτριν καὶ φίλον ἡμέτερον.
 τιμὴν δ' οὐδὲν σείο παρ' ἡμῖν ἡμᾶρ ὀλέσσει,
 ὅφρα μετὰ ζωῆς ἐν χθον' ἔτ' εὐσόμεθα.
 μνήμη κυδύεσσα μινεῖ δ' ἔς' ἄνπερ ἐρεσάει
 ἐλλογίμοιό τινες λοιποὶ ἕως' ἀστεῖης.

ἀπὸ Ἰωαχ. Καμεραριάδα.

P. LOTICHII SECVNDI

ELEGIARVM.

LIBER I.

AD IACOBVM MICYLLVM

PRAECEPTOREM.

Conqueritur, quod in primo ætatis flore,
relictis studijs, militare cogatur.

ELEGIA I.

*M*E tenet hyberno sub sidere Mœnalis vrsæ
Proxima vandalico terra, Micylle, solo.
Flauus vbi torquens infidas Albis arenas
Labitur, Arctoas maximus inter aquas.
Finitimis Aquilo spirans animosus ab oris
Stridet, & immani turbine verrit humum.
~~Nec frugem segetes maturo tempore præbent,~~
~~Culta racemiferis nec viret vna ingis.~~
Namq; fere media plus parte volubilis anni
Acris Hyperboreo frigore sæuit hyems.
Nunc autem tepidos Phœbus superingerit ortus,
Blandaq; Riphæum temperat aura gelu.
Arboribus frondes redeunt, & gramina campis,
Et latet gremium frugibus ornat ager.
At pax dulcis abest, Zephyrisq; tepentibus, hostes
In caput innocui Principis arma ferunt.

A S Nec

Nec mihi fas portas ultra procedere, nec me
Commoda purpurei veris in vrbe iuuant.
Ardua de solido stant propugnacula saxo,
Et nouus inducta murus obitur aqua.
Agger & in vacuas præceps attollitur auras,
Densa; suggesta texta replentur humo.
Ipse nouis equitum comitantibus imminet alis
Cæsar, & armati detinet hostis iter.
Interea lucent totis incendia campis,
Quo vocat errantes præda vel ira, Duces.
Dissulatant fremitu colles, & ferrea late
Pondera, sulphureis ignibus acta, volant.
Fortunate senex, tu mollia vere salubri
Ocia, quod toto pectore letor, agis.
Nascentemq; diem decedentemq; salutas,
Nec rumpunt somnos classica pulsa tuos.
Nobis nulla quies, nec cum se condit in vndas,
Nec cum Sol versis mane recurrit equis.
Quam miserum est rigido cum milite ducere vitam,
Qui putat armata cuncta licere manu?
Est etiam socios illis iugulare voluptas,
Perq; vias dantur vulnera, perq; domos.
His comes in vallo, nudoq; sub æthere noctem
Exigo, & insomnes in statione vices.
Unde oculos tollens ad magni lumina mundi,
Sidera natali metior orta meo.
Lucidus hic geminas sinuosus flexibus Arctos
In morem liquida separat Anguis aquæ.
Illic Saturni contristat Pleiades astrum,
Orionq;

Orionq; alto mergitur Oceano.
 Parte alia, terris tantorum caussa malorum,
 Carceris obscuras Mars iacet ante fores.
 Felix qui vidit meliores aetheris ignes,
 Siue tuos Arcas, seu Venus alma tuos.
 Non ego pro patria belli detrecto laborem
 Degener, aut viso protinus hoste tremo.
 Ire nec ad manes pro libertate recusam,
 Dulce foret reges inter, & arma mori.
 Sed neq; iam celebres vsquam virtutis honores,
 Imperij nusquam, militiaq; decus.
 Et iam fata ducum video, clademq; propinquam,
 Nudaq; praesidijs oppida capta suis.
 Hoc perdit nostras, hoc olim perdidit vrbes,
 Funditus infanda seditione ruunt.
 Tu vero pacis custos, Phæbiq; sacerdos,
 Arguta fidicen culte Micylle lyrae:
 Carminibus fac rite pijs, vt tristitia cessent
 Exilia, & praeda, sollicitusq; timor.
 Pax castas secura domos, pax incolat vrbes,
 Pax olea canas cineta virente comas.
 Hæc tu posce Deum sacras prostratus ad aras,
 Perpetua detur sic tibi pace frui.

AD MELCHIOREM ZOBEL-
 LVM COMPATREM.

A militia dehortatio.

ELEGIA II.

SIC

*S*IC igitur dulces potuisti linquere Musas,
Martiâq; imprudens castra Zobelle sequi?
Et tibi iam tanti est artes cognoscere belli,
Et fera quo soleant pralia more geri?
Scilicet à teneris vt mercenarius annis
Vulnera consuescas seruitiumq; pati,
Et subeas toties manifesta pericula vitæ,
Dum caua terrificis ictibus ara tonant.
Quam bene pugnabant olim, cum mœnia nondum
Turribus aut fossis oppida cincta forent.
Machina nec volucres torqueret abenea glandes,
Sed gererent partes ensis & hasta suas.
Tunc clarum tibi magna parens Germania nomen,
Nostrâq; libertas sanguine parta fuit.
Nunc tua dilacerant inimicæ viscera gentes,
Vendis & externis in tua damna fidem.
Ante tuos oculos ferro grassatur & igni
Barbarus & Geticis Hunnus oberrat equis.
Opereant turre, fossæq; & inutile vallum:
Pax ades, aut virtus illa paterna redi.
Me iuuat in studijs consumere dulcibus æuum,
Signâq; Musarum prosperiora sequi.
Et quæ sera legat nostri non immemor ætas,
Carmina tranquillæ fingere pacis opus.
Sed tamen ausus eram validis quoq; nuper in ar-
Magnanimi custos ad latus ire Ducis. (mis,
Iam caput indueram galea, frameamq; gerebam,
Aptus & huic lateri quilibet ensis erat.
Sed Dea, Castalijs quæ maxima præsidet vndis,

Non

Non tulit, & vultus constitit ante meos.
 Constitit, & tenera florem miserata iuuentæ,
 Ergo, puer, fies tu quoq; miles, ait?
 Torta quidem imbelles vrget lorica lacertos?
 Quid grauat arata cuspidis hasta manum?
 Iam populatrices inter potes ire cateruas?
 Iam longæ patiens esse sub axe viæ?
 At (memini) nuper fera bella timere solebas,
 Classicaq; insuetis auribus horror erant.
 Unde nouus rigor hic? vnde illa ferocia venit?
 Mitis honoratæ pacis amator vbi es?
 Sed, puto, præda iuuat, spolijsq; Aquilonis onustum
 Sublimem niueis fama reducet equis.
 Quin meliora tibi soluemus præmia Musæ,
 Præmia, per raras ante petita manus.
 Longa dies Regum turres consumit, & aurum;
 Et spolia in templis, exuuiæq; ruunt.
 At decus ingenij durat, vatumq; labores:
 Inunc & partas sanguine confer opes.
 Adde, quod incerto Mars prælia turbine versat,
 Casus & instabiles miscet vtrinq; vices.
 Ab teneris maius ne quis iuueniliter annis
 Audeat, & vires consulat ante suas.
 Tempus erit, Pindum superans cum Cæsar, et Hæ-
 Figet in Odrisijs celsa trophæa iugis. (num
 Tunc si tantus amor belli, si tanta cupido est,
 Acer in aduersos ense licebit eas.
 Terribiles nunc linque tubas, & castra, nec auctor
 Ante diem propera funeris esse tui.

His

*His ergo commotus dictis, vultuq; monentis,
 Ite statim, dixi, castra tubaq; procul.
 Rursus & Aonius calor in mea pectora venit,
 Ipsaq; deuoui quæ prius arma tuli.
 Difficile est tacitos naturæ abscondere motus,
 Ponere difficile est quæ placuere diu.
 Scilicet ingenuas mansuescunt corda per artes,
 Nec rigidos mores esse Thalia sinit.
 At tu, quando quidem rerum sic impetus vrget,
 Et nouus accendit pectora laudis amor:
 I, tua, quo Zabelle, vocat te feruida virtus,
 Et graue militia fer patienter onus.
 Ne tamen, ab, densos vitæ contemptor in hostes
 Irrue, scis quàm sit dulce redire domum.
 Tunc mihi narrabis, validas quis ceperit vrbes
 Primus, & hostiles fregerit vltor opes.
 Qualiter aduersis concurrant agmina signis,
 Altaq; tormentis mœnia quassa ruant.
 Et quæcunq; illis exhausta pericula terris:
 Hunc celeri portet Lucifer axe diem.*

AD IOANNEM ALTVM,
 in patriam redeuntem.

ELEGIA III.

*JAM sol Aegocerum celi regione sub ima
 Lustrat, & emeritos sistit anbelus equos,
 Rura gelu contristat hyems, & noctis opacæ
 Longior angustos efficit vmbra dies.*

Sæuaq;

Sæuaq; discordes exercent prælia venti,
 Nec liquidum radens labitur *Alnus* iter.
 In glacie puppes dura cum funibus hærent,
 Et gelidam *Boreas* spargit ab axe niuem.
 Cum tamen è gremio cras *Tethyos* ortus *Eoæ*
Lucifer, & pulcri lumina *Solis* erunt.
 Iucundam sine me patriam, terrasq; reuises
Aedera quas liquidis findit amœnus aquis.
Aedera, qui vatis cunabula perfluit *Hessi*,
 Et patriæ fines separat *Alte* tuæ.
 Vade (nec inuideo) melioribus vttere fatis,
 Nec tua crudelis vota moretur hyems.
 Hactenus vnus amor nobis, eademq; voluntas,
 Lædere quam potuit nulla querela, fuit.
 Scis equidẽ, nec sunt nemus antraq; nescia nostri,
Quercus & annofo robore propter aquas.
 Propter aquas pater *Albi* tuas, vbi densa per
 Molle viatori sylua ministrat iter. (æstum
 Illa diu nostros testabitur arbor amores,
 Siue meo viuēt munere, siue tuo.
 Illic sæpe nouum, vel sero vespere, carmen,
 Vel matutinas legimus inter aues.
 Sæpe (recordor enim) viridante duobus in herba,
 Vna quiescendi præbuit vmbra locum.
 Nunc ferus antiquis nos sedibus expulit hostis,
 Iussit & exilio vertere dulce solum.
 Iam nostras miles ripas, & gaudia nostra
 Impia sacrilegi militis vxor habet.
 Quinetiam pulcri decus & solatia ruris,

Flamma

Flamma suburbanas funditus hausit opes.
Oppidaq; & subitis captas incurſibus arces,
In cineres vno vidimus ire die.
Quid loquar inſidias, & quod confeſcimus vna
Per loca ſolliciti plena timoris, iter.
Nullus amor tales vnquam coniunxit amicos,
Nulla fides vllo fœdere tanta fuit.
Nunc quoq; nō comitem tibi me quocūq; negarē,
Nec poſſem lacrymas, Alte, videre tuas.
Sed tibi perq; niues, perq; auctos præuius amnes,
Ventos deſpicerem, deſpiceremq; gelu.
Noſcum dulces eſſent duo, treſue libelli,
Sarcina longinqua non oneroſa via.
Sed Ducis imperium retinet, nec linquere ſigna
Aſpera militiæ iura, fidesq; ſinunt.
Ipſe ſuos poſcens hoſtes in prælia Caſar
Fulminat, & campos alite quaſſat equo.
Ambiguiſq; fremunt magnæ rumoribus vrbes,
Spumifer indomita quas premit Albiſ aqua.
Clamq; ſuis tentant aſſciſcere partibus illos,
Non bene de patria qui mernere, Duces.
Horrida nec brumæ ſecuros frigora præſtant,
Per glaciem miſcent prælia, perq; niuem.
Itamen, & miſeras tu, cui licet, effuge terras,
Militiæ conſors hætenus Alte mea.
Me procul à patria, primo ſub flore iuuentæ,
Aſpera cum duro Marte fatiget hyems.
At tibi iucundis contingat pacis amatæ
Artibus, & dulci ſemper amore frui.

Hæc

*Hac ego : tu patrijs etiam mox redditus oris,
Mutua pro reditu suscipe vota meo.*

AD CHRISTIANVM LO-
TICHIVM FR.

De obitu Patris.

ELEGIA IIII.

*Æquoris expertes dū viuo remotus ad Artēos,
Acce sub hyberno qua rigat axe gelu :
Signa bis (haud multo minus est) duodena peregit
Qui regit æthereos, temporis autor, equos.
Interea semper me sors inimica fatigat,
Cunctaq; perpeſſis aſſeriora cadunt.
Aut grauis accenſos febris depaſcitur artus,
Nec ceſſat varijs excruciare modis.
Aut teneras vires vltra, meritumq; iuuenta,
Iaſtura cari temporis, arma gero.
Nunc etiam trifti conſumptū morte parentem,
Nunciat à patrio fama relata ſolo.
Occidit infelix, dum me fera bella ſequentem,
Albis ad indomitas caſtra morantur aquas.
At mihi felicem reditum, patre ſoſpitem, demens
Fingeſbam, niueos pace ferente dies.
Pax erit, et graue Martis opus perpeſſa iuuentus,
Cingemus rigidas fronde virente comas.
Læticiaq; fremunt alacres, plauſuq; cohortes,
Signaq; puluerea ſciſſa trahentur humo.*

B

Et

Et patrias pede quisq; vago tendemus ad oras,
Ipse petam ripas Cynthi vadoſe tuas.
Hic pater occurret nato, galeamq; reſoluet,
Loricamq; humeris exuet ipſe meis.
Famaq; cum fuerit parua vulgata per urbem,
Conſluet ad noſtras vndiq; turba fores.
Cum ſene tunc, vitreis quæ perfluit Alera lymphis
Rura, vel humectat quæ meus Aura, colam.
Duraq; ſuſpendens nigris è poſtibus arma,
Erroris ſtatua militiæq; modum.
Hæc mihi ſingebam, rapientibus irrita ventis,
Solamen cunctis ſpes erat illa malis.
Aſpera ſeu dubij certamina Martis adirem,
Armataq; foret vita tuenda manu.
Tormentis ſue leues muralibus acta per auras,
Fulmineo quaterent ſaxa fragore ſolum.
Seu rapidos calidi perferrem ſideris æſtus,
Horrida ſeu brumæ frigora, ſiue famem.
Tu pater ærumnas omnes, caſusq; leuabas,
Fortis erat monitis noſtra iuuenta tuis.
Te propter (nec enim me dicere vera pudebit)
Cautior in ſeui turbine Martis eram.
Nunc miſerande iaces, nec dextras iungere ſaltem
Extremum licuit funeris ante diem.
Ignes caſtrorum, voſq; hoſtibus vndiq; cuncti
Herciniꝝ montes, Herciniæq; niues:
Vos eritis teſtes, caſum me ſortis acerbæ
Scire ſub hyberno non potuiſſe polo.
Ecquis enim medios audax per Cæſaris enſes,
Frigore

Frigore concretas Albis adiret aquas?
Non mille excubiæ, non fulmina Martis, Iberi
Non iuga fecissent, nubibus æqua, moram.
Nec glacialis hyems, illudq; volatile telum,
Barbarus auerso quod iacit Hunnus equo.
Per medios pietas gladios, mediosq; per ignes,
Monstrasset tutas præuia duxq; vias.
Si tamen et lacrymis cineres placantur et umbra,
Placata es lacrymis, umbra paterna, meis.
Carminibus lacrymas addo, lacrymisq; dolorem,
Et galea madidas occulo sæpe genas.
Tu castos inter cætus, animasq; piorum
Ætheris in pura luce beatus agis.
Unigenamq; Deum, maiestatemq; verendam
Aspicis, æternis perfruerisq; bonis.
Nec veteres curat iam mens secura labores,
Usq; adeo dulcis corda serenat Amor.
Illic parua suo notis alludit in vlnis
Neptis auo, matris sarcina prima suæ.
Et nuper viridi raptus mihi frater in auo,
Cantat in amplexu carmina blanda tuo.
Carmina quæ celum, celiq; volubilis orbes
Mulcent, ac niueos Solis euntis equos.
Felix morte sua, non cari funera vidit
Patris, & est sæuo passus ab hoste nihil.
Nos dolor, & vitæ mortalis inania versant
Somnia, & ambiguæ spesq; timorq; modis.
Nos desiderio luctus renouamus amaros,
Nec tristi cessant imbre madere genæ.

*Nec te (spero equidem) genitor labentibus armis,
 Spreta sub ignoto cespite condet humus.
 Corpus & in cineres cum longa redegerit atas,
 Gloria natorum voce superstes eris.
 Impositusq; super tumulum breue carmē habebis,
 Ut tua visuris indicet ossa, lapis.
 Quod superest, dū me retinent fera praelia, Frater,
 Quo solo fulta est sospite nostra domus:
 Interea matrem, quaeso, solare relictam,
 Viuat & ærumnas nesciat illa meas.
 Tu quoq; militiam casus quicunque sequetur,
 Siue (quod heu vereor) siue redibo, vale.*

A D L V N A M.

Cum noctu iter faceret.

E L E G I A V.

*DVM Brumale riget glaciali frigore celum,
 In media facio tempore noctis iter.
 Nec mihi nota via est, nec præbent sidera lucem,
 Nixq; fatigatos impedit alta pedes.
 Ergo pruinosa moderatrix Cynthia noctis,
 Huc adhibe vultus officiosa tuos.
 Causa grauis cogit, dubij quod plena timoris
 Per loca, dum tenebris cuncta teguntur, eo.
 Quid mihi quid prodest, solida quod imagine fulges,
 Lucida cum densis nubibus ora tegas?
 Non ego furta paro belli, non proditor erro,*

Facta

Fasta latebrose nil mea noctis egent.
Forte pudet rosei maculas ostendere vultus,
Cum sis orbe magis versicolore decens.
Non te purpureo circumdata vincit amictu,
Incipit aetherea quæ Dea lucis iter.
Nec similes vultus, prælata duabus in Ida,
(Pace loquor Veneris) mater Amoris habet.
Exere portantes radiantia lumina bigas,
Neue meæ dici causa merere necis.
Nam coaceruatas (vos alta silentia testor)
Quis dabit his tenebris exuperare nives?
Nulla pedum video vestigia, nulla rotarum,
Epiceis celum nubibus omne latet.
At memini, cæcæ cum fretus munere noctis,
Nuper amans foribusserta daturus eram:
Cuncta serenato remouebas nubila celo,
Proditus & per te fabula mane fui.
Nunc radijs fulge stirps, ô Latonia, puris,
Si careas illis qui tuus usus erit?
Fallor? an es magicas celo deducta per artes,
Teq; reluctantem carmen, & herba trahunt?
Nunc resonare cauis tinnitibus aëra vellem,
Ut ferrent, quoniam ferre putantur, opem.
Fallor, in occulto te pastor Latmius antro
Detinet, oblitam scandere rursus equos.
Deliciasq; facis molles, & sedula curas,
Dum roseas illi stat sopor ante genas.
Scande rotas iterum, soror ô pulcerrima Phæbi,
An puerum mulcens te quoq; somnus habet?

En etiam nostros tandem miserata labores,
 Ceruleas variant astra minora vias.
 Iam Tegeæa micat virgo, quiq; aurea custos
 Raptus ab Arcadijs venit in astra iugis.
 Andromedeq; suis nondum resoluta catenis,
 Et Cepheus genitor, Cassiopeq; parens.
 Quiq; datis findens olim talaribus auras,
 Per liquidum Perseus aëra fecit iter.
 Non ego iactandas humeris desidero pennas,
 Sparge inbar tantum, protinus ales ero.
 Aut plus, aut medios nox attigit humida cursus,
 Et maris occidui Pleiæas intrat aquas.
 Culmen & ascendit, qui vexit Ariona, Delphin,
 Vatibus assidue ferre paratus opem.
 Exere conspicuos nunc, ô plenissima, vultus,
 Exere, nec capiti frigida parce meo.
 Sic neq; te magicæ confundant murmura lingue,
 Dira nec Aemonijs pabula nata iugis.
 Nec mala vicinæ ledant contagia terræ,
 Ambrosiaq; leues semper alantur equi.
 Ipse potestatesq; tuas, tua nomina dicam,
 Mille potestates, nomina mille canam.
 Iamq; repurgatis argentea nubibus exis,
 Istâ repercussa luce refulget humus.
 Omibi si positis faueant Aquilonibus auræ,
 Ordine per laudes dum iuuat ire tuas.
 Tu veneranda poli Regina, sequentibus astris,
 Conspicuos rutilo ducis in axe choros.
 Et licet è cunctis, quæ sustinet aureus æther,
 Terras

Terras aspicias è propiore loco :

Nota tamen quod sunt, nec inobseruata feruntur,

Sidera, cum fixis, irrequieta, tuum est.

Nullaq; te possunt rapido praeuerrere cursu,

Orbita saepe licet summa retardet iter.

Nec tibi par, quamuis neſtat talaria plantis,

Altantis magni, Pleionesq; nepos.

Hoc quoq; quod tecum rutilos communicat ignes

Sol oculis mundi gloria magna tua est.

Mensibus implebas tu prisci temporis annos,

Dum populus sapiens dum nouus orbis erat.

Tu varios sumis, reparando cornua, vultus,

Arbitriumq; viae liberioris habes.

Nam modo cum rigido gelidos Aquilone Triones,

Nunc petis humentis proxima signa Noto.

Sic quibus vtiliter praebes nascentibus ignes,

Non finis obscuros laudis habere nihil.

Tu quoq; scis (nec culpa tua est) scis optima Phae-

Cur toties longas cogar inire vias. (be,

Vis tua, quae celum, quae magnus continet aër,

Temperat, & terras, & moderatur aquas.

Aestuât hinc vndis reſluentibus Amphitrite,

Paulatim primo deficiente mari.

Hinc pecus, æquoreuq; genus, volucresq; canoræ,

Quæq; creat tellus, luxuriare solent.

Onnia tu succis vires argentibus imples,

Aptaq; nascendis semina rebus alis.

Ne mihi quis Phæbi persuadeat artibus vti,

Si tuus haud dubias det fauor antè notas.

Cortice nec fisso teneros infigere ramos :
 Nec patulas curua cadere falce comas.
 Quid loquar, vt nautis, & amœna colētibus arua,
 Significes imbres pallida, rubra Notos.
 Tu potes æthereas abrumpere nubibus vndas,
 Carceris Aeolij tu referare fores.
 Tu quoq; ventris onus grauidi parientibus aufers,
 Vnde datæ merito numina lucis habes.
 Tu Dea sub terra positi clarissima mundi
 Persephone fratri consociata Iouis.
 Nec leuis ira tua est, quem tu premis, ore fremēti,
 Pronus agit spumas, & pede tundit humum.
 Diua potens nemorum, debellatrixq; ferarum,
 Te iuuēt Armenijs tigribus esse truce[m].
 Fac, timor vt vacuas omnis vanescat in auras,
 Humanisq; faue, non metuenda, bonis.
 Sed bene habet venit (ecce) venit, lux ecce propin-
 Clarus ab æoo Lucifer orbe venit. (quat,
 Lucifer astrorum saluæ decus, orta q; nigri
 Memnonis à pelago, te duce, mater eat.
 Ipse dabo lucem, vigilata nocte, quieti :
 Nox ita finita est, & via : Luna vale.

AD MICHAELEM

BEVTHERV M.

De se ægrotante.

ELEGIA VI.

I. I. M.

*J*AM tepet à zephyris iterum spirantibus aër,
 Blandaq; purpurei tempora veris eunt,
 Fugit hyems ad operta gelu, Borea q; furentis
 Frigore concretas Sol liquefecit aquas.
 Alma parens lato se vestit cespite tellus,
 Arbore & umbrosas induit alta comas.
 Et nemorum solamen avis sub fronde latentem
 Vnguibus & docili construit ore larem.
 Agricolamq; seges molli delectat in herba,
 Heu seges hic domino non resecanda suo.
 Sed tructis hoc belli vitium est, frugesq; recentes
 Prædator celeri proterit Hunnus equo.
 Vere nitent sulci, ver mollibus vtile pratis,
 Natus & aprici tempore veris amor.
 Cultus ager pecori victum, custodibus umbram
 Sufficit herbosi vallis opaca soli.
 Dumq; leui tenerum meditatur arundine carmen
 Pastor, & alterius ludit auena modis:
 Luxuriant, saliuntq; greges & sæpe canentis
 Rustica balatu carmina rumpit ouis.
 Interea tacitos calor ossibus excitat ignes,
 Ipsaq; cum tota corpora mente vigent.
 Ergo erat, vt patriam (reditum si fata dedissent)
 Hyberno peterem non remorante gelu.
 Aut doctis viridi Musis operatus in æuo,
 Niterer ingenio nomen habere meo,
 Forsitan & nitidos olim pro casside crines
 Ambiret folijs Laurus odora suis.
 Nunc iaceo cunctis defectus viribus æger,

B 5

Solus

Nunc iaceo cunctis defectus viribus ager,
 Solus in ignotis miles, inopsq; locis.
 Omne perit iuuenile decus, totumq; perurit
 Immensus lateris, non sine febre, dolor.
 Deficit & ducens vitales spiritus auras,
 Oraq; vix præstant arida vocis iter.
 Scilicet hæc mortis dantur mihi signa propinqua,
 Viximus, exacto tempore, fata vocant.
 At non hoc olim puerum sperare iubebat
 Fatidico celebris Noricus ore senex.
 Sed fore qui seros famam proferret in annos,
 Sacraretq; alta nomen in arce suum.
 Astra fesellerunt, primoq; in flore iuuentæ,
 Auferor heu fallax & breue vita bonum.
 Non mihi iam patriæ superest spes vlla videnda,
 Manibus hæc tellus est habitanda meis.
 Erga nec in nota saltem regione quiescam,
 Nec monumenta meum corpus auita tegent?
 Qua patet illicibus ripam prætexit, & alnis
 Cynthius, & leni murmurat vnda sono.
 O mihi si gelidæ rigui de fonte petitus
 Acidis, has fauces haustus inundet aquæ.
 Quam iuuat herbofo versare in cespite corpus?
 O ripæ medio dulce cubile die.
 Frigida Pegasides vestro date pocula Vati,
 Utilis vt rapido me leuet igne liquor.
 Ferte salutiferas herbas, & siqua per orbem
 Gramina Pæonijs vsibus apta virent.
 Me miserum, quanto succensus torqueor æstu?

Quam

Quam rapidos ictus sentit vtrumq; latus?
Nec cibus ora iuuat, nec mulcet lumina somnus,
Astra licet prono fessa Boote cadunt.
Cuncta silent, carpunt hominesq; feraq; soporem,
Densaq; compositas occulit arbor aues.
Sola dolet mecum, nostras imitata querelas,
Et plenum gemitus dat Philomela sonum.
Hortorumq; sedens vicinis abdita ramis,
Arguto varios integrat ore modos.
Carminibus sua fata leuat, felicior ales
Daulias, in valido nil opis illa ferunt.
Nil artes, herbaq; valent, succiq; potentes,
Nil placidum celi tempus, & aura iuuant.
Testor, amice, Deos, fortunatosq; piorum,
Vos adeo manes, Elysiumq; nemus:
Non ego, quod rapior primis inglorius annis,
Fata moror, quamuis vincere dulce foret.
Tu facis, ab miseranda parens, tua serior atas,
Tempus in exiguum cur superesse velim.
Ne tanti tibi morte mea sim caussa doloris,
Et desolatæ certa ruina domus.
Si tamen importuna feret me Parca, leguntq;
Ultima fatales hinc mihi fila Deæ:
Officium saltem tumulo largire supremum,
Cum repetes patriæ, culte Poëta, solum.
Ossaq; præteriens nec calcet operta viator,
Fac lapis inscriptis indicet illa notis.
Et duo sint versus: Hic militis ossa Secundi,
Ipsaq; pro patria quæ tulit, arma iacent.

Perfer

*Perfer & hæc misera mandata nouissima matri,
 Ne violet lacrymis gaudia nostra suis.
 Nec tibi apud superos sit vilis fama sepulti,
 Floreat in libris sed diuturna tuis.
 Illam post obitus lucis solamen ademt
 Si mereor, cineres spem sine ferre meos.
 Tunc ego non Pario casum de marmore bustum,
 Gentis odorifera nec mihi dona velim.
 Sed letus pietate tua, diuina beatis
 Manibus Elysij sancta vireta colam.
 Arentemq; sitim releuans felicibus vndis,
 Ipsius ex vitæ fonte perenne bibam.
 Cara vale genitrix, & tu germane, sororq;
 Et memor absentis si quis amicus eris.
 Tuq; loci, vates, consors natalis, & ægro
 Terra mihi patria non repetenda, vale.*

AD IOANNEM HA-
 GIVM FRANCVM.

Quod Dei Opt. Max. beneficio à grauif-
 simo morbo sit liberatus.

ELEGIA VII.

est)
*Vota mouent superos (expertis credere dignū
 Vota Deos, Hagi, sint modo iusta, mouent.
 Nam modo cum rapida correptus frebre iacerem,
 Sauiq; torreret debile flamma latus.
 Optimus extremæ Pater ipso in limine mortis,
 Audijt*

*Audijt intenta supplicis aure preces.
Mæstus eram, largisq; genas lectumq; rigabam
Fletibus, ante oculos mors erat atra meos.
Ante meos oculos stultæ commissa iuuentæ,
Et nigra sulphureæ stagna paludis erant.
Alma tamen Pietas animum sperare iubebat,
Supplicibus mitem fontibus esse Deum.
Ergo dolens imo suspiria corde trahebam,
Fundebamq; humili talia verba sono.
Unica progenies æterni, CHRISTE, Parentis,
Omnis ab æterno fons, & origo boni.
Hos precor exaudi gemitus, huc tende potentem
Ætheris excelsa de regione manum.
Nil agitur succis, ad opemq; potentibus herbis,
Quas parit omnifero terra benigna sinu.
Tu potes exhaustas in pristina reddere vires,
Languida tu viuo membra liquore riga.
Tum quoq; cum terras habitares, diceris agris
Sæpe lubens medicas applicuisse manus.
Quod tua si, genitor, non fert ita sancta voluntas,
Et datus est vitæ terminus iste meæ:
Una salus animæ petitur mihi, cætera tellus
Ad gelidi liquidas contegat Albis aquas.
CHRISTE faue, cuius sanguis deleuit in alto
Collis oliuiferi crimina nostra iugo.
Respice me, tenues cum Spiritus ibit in auras,
Nec mihi sit mortis munus inane tuæ.
Sed quid erit quæso, tua si benefacta canentem
Tam cito Persephone cogat acerba mori?
Ecquid*

Ecquid apud manes, in amœnaq; regna silentum,
Grata resolvemus laudibus ora tuis?
Lenis ades potius, veniasq; salutifer agro,
Tu quoniam mitis, non quia dignus ego.
Ipse tibi meritas solenni carmine grates,
Munere pro vitæ, muneris autor, agam.
Ipse coronabo sertis halantibus aras,
Et dicam laudes, quo precor, ore tuas.
Talibus orantem celo miseratus ab alto est,
Cui pater in solio ius dedit omne suo.
Iamq; fuit macies, discedit corpore pallor,
Membrorumq; redit, qui fuit antè, vigor.
Nec lateris cruciatus adest, & anhela recessit
Febris, & ora minus torret amara sitis.
Hausta nec alliciunt dulces medicamina somnos,
Sponte sua facilis, non eget arte sopor.
Quinetiam cultis assuesco rursus in hortis
Aëre paulatim liberiore frui.
Agnoscent zephyri reducem, viridiq; sub vmbra,
Blanditur lateri mollior aura meo.
Argutaq; piæ volucres me voce saluant,
Gratariq; vagæ lympa videtur aquæ.
Ergo reus voti, quid agam? quæ dona rependam?
Quo tibi, summe Pater, munere gratus ero.
Non dabimus Costū, succumhe liquentis Amomi,
Nec te Panchæi thuris honore colam.
Grata tibi mens labe carens, et honesta voluntas,
Inq; tui flagrans agnitione fides.
Summe Pater, sobolesq; Patris, consorsq; duorum
Spiritus,

*Spiritus, in trino numine numen idem.
 Omnipotens, cuius diuina potentia finem
 Non habet, æternum laus sit honorq; tibi.
 Non medicaminibus, non sum seruatus ab herbis,
 Nulla meis radix vsibus apta fuit.
 Tu facis vt videam celum, iucundaq; Solis
 Lumina, quod reditum spero, loquorq; tuū est.
 Idcirco, Lux alma, tuo tum munere viuam,
 Ingenium soli seruiet omne tibi.
 Quantaq; te generis teneat miseratio nostri,
 Cum liquet erroris penituisse, canam.
 Supplicibus te, sancte Pater, placabo querelis;
 Et citharæ lacrymis fila rigabo meis.
 Tu modo, quæ nunc mota fremunt, fac dira quies-
 Bella, sit exitij, militiaq; modus. (cant
 Tunc Iessæa tibi, pacis dator alme, iuuabit
 Dulcius argutæ plectra mouere lyre.*

AD SYLVAS PROPE

ALBIM FL.

De diuturnitate belli, & hosti-
um crudelitate.

ELEGIA VIII.

*Ista queror, quamuis nil proficientia fundam
 Nubibus, & zephyri verba caduca ferant.
 En iterum sylphæ, nostras audite querelas,
 Cresce iterum lacrymis, spumifer Albi, meis.*
 Nam

Nam grauius tacitis mens carpitur anxia curis,
At mihi, cui referam, nullus amicus adest.
Vos Coryli, vos hæc memores ediscite Fagi,
Testis & è celsis assonet aura iugis.
Qua merui culpa tam sauam numinis iram?
Quæ coniurarunt in caput astra meum?
Cultor Apollineæ modo qui placidissimus artis,
Aspera cum lituis bella perosus eram,
Nunc agor insanis violenti Martis in armis,
Vix numerans vita bis duo lustra meæ.
Ingrediorq; fero tenerum latus ense reuinctus,
Ense laceffitas instruo sæpe manus.
Asperitasq; mihi simulatur, & opto timeri,
Et meditor rigidis moribus esse ferox.
Scilicet idcirco fessos atate parentes,
Infelix patrum deseruiq; senem:
Ne mihi cum sacris essent commercia Musis
Amplius, & vulgi pars rudis vna forem?
Hoc aliquis nuper si prædixisset eunti:
Miles in his terris, quas petis, arma geres.
Tu quoq; dixissem, pelago licet altior, Arctos,
Occidui vetitas in maris ibis aquas.
Parrhasides liquido vos æquore tingite stellæ,
Arma peregrino miles in orbe gero.
Vos ego nunc dulces, qui me defletis, amici,
Admonitos iubeo casibus esse meis.
Disce memor sortis, quisquis sapis, esse futura,
Ire solet pulso nubila sole dies.
Temporis, Aonides, iuuat, ô, meminisse beati,
Omnia

Omnia quo tutæ plena quietis erant.
Cum teneræ passim choreæ, cantusq; sonarent,
Nec fera materiam carminis arma darent.
Quid mihi vobiscum est, infamia Cæsaris, Hunni?
Cur niger Arctæas potat Iberus aquas?
Quisquis es, inuisum te semper Erynnies atræ,
Ultrices diræ, proditionis, agant.
Qui placidam furijs populi turbare quietem
Ausus es, & castris hos sociare tuis.
Quod precor, euenit, mouere cacumina quercus,
Syluaq; concussis annuit alta comis.
In patriæ clades, ignominiamq; ruentis,
Dic age, ciuilis non satis ensis erat?
Cor dolet, ac penitus wemor intima concutit ossa,
Cum subeunt oculis omnia visa meis.
Quanta sitis nostri stricto semel ense cruoris?
Quantus in immani pectore cædis amor?
Morte piæ grauiora timent, fugiuntq; puella,
Inq; sinu matres pignora cara gerunt.
Ab quoties, dum lustra ferum per deuia gressus,
Incitat à tergo quælibet aura metum.
Ab quoties, strepitum ramis facientibus altis,
Hostiles aliquis credit adesse pedes.
Interea Sythicis equitum de finibus ala,
Squalida funestis cædibus arua replent.
Ignibus intonsi montes, campi; relucet,
Ferreus est, eheu, quem nihil ista mouent.
At simul è specula turmalis buccina signum
Edidit, & litui, raucaq; terga sonant:

C

Ilice

Ilicet arma fremunt omnes, arma, arma frequen-
 Unaq; per muros vox sonat, hostis adest. (tāt,
 Hostis adest, vox vna sonat, simul aerea latē
 Pondere tormentis grandibus acta, volant.
 Inde ruit miles, veluti de montibus altis
 Ille canum sauis morsibus actus aper.
 Nam dolor ardentēs iustissimus incitat iras,
 Conscia mens animos adiuuat, ira manus.
 Sed pauidus viso, dat inertia milite terga
 Hunnus, & admissos calce fatigat equos.
 Tollitur ad celum densa caligine paluis,
 Ictaq; quadrupedum cursibus arua tremunt.
 Mox redeunt matres fessae, pauidaeq; puellae,
 Siue nemus latebras, seu dedit alta seges.
 Aspiciuntq; suae fumantia culmina villae,
 Nec quisquam flammis addere curat aquas.
 Sed veluti lacrymae sedare incendia possint,
 Ex oculis tanquam fonte, perenne fluunt.
 Haec miseris superest, post omnia, sola voluptas,
 Hostis inhumana de feritate queri.
 Hinc artus laceri, vacuosq; inuenta per agros
 Corpora, natali defodiuntur humo.
 Felices animae, parta iam pace, quiescunt
 In patria, pro qua non timere mori:
 Nos spes ambigua, tumuliq; ante ora recentes,
 Discruciant varijs, & labor ipse, modis.
 Nec minus interea fugit, heu, fugit utilis aetas,
 Quodq; semel periit, fata redire negant.
 Ergo nec Aonia cingent mea tempora Lauri,

Carmina

*Carmina nec doctis vatibus aqua canam.
 Hoc etiam (quoniam tulimus peiora) feremus,
 Si modo non bello nos grauiora manent.
 Heu mihi, quæ duris vox rupibus iecta resultat?
 Triste quid hoc iterant concava saxa? manent.
 Nil leti superest, ostentant omnia luctus,
 Nescio quæ clades sera, sed ampla, venit.
 Hoc erat, hesternæ quod turbata noctis imago,
 Mæsta quod obscæne signa dedistis, aues.
 Tu tamen hæc serua nostri monumenta doloris
 Arbor, & incisis cresce videnda notis.
 Quas aliquis viridi spectans in cortice, tempus
 Militiæ possit flebile scire meæ.
 Sortis & admonitus præsentis, fletibus herbas
 Sæpe meis sparsas, spargat & ipse suis.
 Quid queror infelix? sine pondere verba querētis
 In pelagus rapidis deuehit Albis aquis.
 Sic iterum, sic sæpe tamen iuuat edere questus,
 Hos mihi cum bello finiet una dies.*

• AD IOANNEM VARVVM.

De prodigijs ante pugnam inter Imp. Carolum, & Ioannem Fridericum.

ELEGIA IX.

*Nunc ego, nunc dubij vereor certamina Martis,
 Vare, nec à castris segnis abesse velim.
 Stant acies, certe pugnabitur, horrida terrent
 Prodigia, heu fatis tristibus orta dies.*

*Lucida sanguineis Aurora iugalibus exit,
 Præmia nec faustum stella ministrat iter.
 Talis erat facies, Phrygijs cum Memnona campis
 Vidit Achillea cuspide Diua mori.
 Sol quoque, pratexens atra ferrugine frontem,
 Horrificis mæstus nubibus abdit equos.
 Nec guttæ frustra toties cecidere cruentæ,
 Et seges in campis sanguinolenta fuit.
 Terribilemq; ferunt (quod dij precor omen in bo-
 vertite) per nubes arma dedisse sonum. (stem
 Albi pater, pater Albi, tuo quot corpora volues
 Gurgite? cæforum quantus acerius erit?
 Forsan & è nobis aliquem nil tal' putantem,
 Tristia crudeli fata sub hoste manent.
 Exitus in Dijs est: sed enim ruit acer in armis
 Cantaber, inuictas gens habet illa manus:
 Utq; alios taceam, dic quæso, ferocibus Hunnis
 Etqua sub Arctoo sæuior axe fera est?
 Hos tu, Vare, caue, lateriq; sodalis adhære,
 Nulla mihi vitæ, te sine, cura mee.
 Iamq; tubæ, lituiq; sonant, lacrymosa valete
 Omnia, pro patria dulce piumq; mori.*

AD CHRISTOPHORVM
 Herdesianum Iureconsultum.

ELEGIA X.

*ESSE per insidias iter, Herdesiane, monebam,
 Dicebam toties, Hoc iter omne caue.*

TH

Tu tamen obsessas peregrina milite gentis
 Ausus es, munitis omnibus, ire vias.
 Obstupui, subitaq; tremens formidine, sensu
 Pectus (ut audeui) diriguisset metu.
 Omnia namq; mihi cernitum pars vna tuorum
 Nuper ad Albiacas rettulit hospes aquas.
 Purpureo celum iam Sol eferauerat ortu,
 Nocturnoq; vigil munitus functus eram,
 Mœnibus egressus ripa viridante iacebam,
 Militiæ deflens tedia longa mea.
 Ecce leui remo se matutinus agebat,
 Nescio, quis patriæ de regione tua.
 Factus erat propior, surgo, nautamq; saluto,
 Ense latus cinctum est, hasta iacebat humi.
 Protinus agnosco iuuenem, quo nullus ad Arctû
 Doctior argutæ fila mouere lyraë,
 Franciscum, cui Pierides, nisi bella fuissent,
 Cinxissent Lauri fronde virente comam.
 Ille tuos casus referebat, & hostis amicam
 Ipsius in diræ limine mortis opem.
 Castra petebamus (lacrymans dicebat) et urbem,
 Qua sale durandas Hala ministrat aquas.
 Nō procul hinc locus est, vbi spumifer ilice densu
 Perfluit vndoso gurgite Sala nemus.
 Illic dum gelida fessi cessamus in umbra,
 Dum leuat irrigui fluminis vnda sitim:
 Ecce minax, strictisq; ferox mucronibus hostis
 Ad liquidas præda, tendit onustus, aquas.
 Hostis agens captosq; greges, armenta; secum,
C 3
Indigna

Indigena miseras rura colentis opes.
 Iamq; propinquabant, iâ nos clamo: e premebant,
 Nulla fuga ratio, nulla salutis erat.
 Dum tamē & pecudes, onerosq; prada sequentes
 Vallis & assiduus vda motus aquis:
 Montis & oppositi (miserabile) nitimur altum,
 Ut quibus est cursu vita tuenda, iugum,
 Lustra; scrutamur nigrantibus abdita syluis,
 Et minus inuisa quæ loca lucis habent:
 Veritur ante oculo lacrymosa cadis imago,
 Et suus arbusculis omnibus horror inest.
 Sic ingrata dies, sic tota sub æthere nudo,
 Nox in desertis rupibus acta fuit.
 Interea nor vlla cibi, non montibus illis
 Vlla reliqui copia fontis erat.
 Auribus accipimus vulgi lamenta per umbram,
 Pulsaq; nocturnis questibus antra sonant.
 Deslet vterq; parens natos, natiq; parentes,
 Vir mala dilecta coniugis, illa viri.
 Paruus & in dumis puer à genitrice relictus,
 Mater io syluis abdita, clamat ubi es?
 Mater io, si viuis, ubi es? Quis talia siccis
 Audiat, aut possit commemorare genis?
 Sole recens orto, montes, nemorumq; latebras
 Linquimus, & superis vota, precesq; damus.
 Ventum erat in campum, redit hostis, & ecce co-
 ductor, anhelanti nos petit acer equo. (hortis
 Stamus, & Aonia cultores dicimus artis,
 Immunes belli nos habuisse manus.

Nomen

Nomen ad Aonidum, Iuuenes confidite, dixit,
 Nos etiam mites erudiere Deae.
 Quòd si forte prouul vestras peruenit ad aures,
 Sincerus priscis Aëtius ortus auis.
 Aëtius Hesperij fama bene notus in oris,
 Pinguia Sebethi qua regat arua liquor.
 Illi ego me veteri consanguinitate propinquum
 Glorior, & vates, Vatis amicus, amo.
 Impia nec prædæ me traxit in arma cupido,
 Cum populis terras cura videre fuit.
 Sic ait, & nobis, vbi Caesar agebat, in urbem
 Exhibuit tutas ipse cohortesq; vias.
 Talia narrabat, lacrymisq; fluentibus, ambo
 Duximus in longas tristia verba moras.
 Dic tamen, ô iuuenis, tantis erepte periclis,
 Quo mihi nunc raptò viuere triste foret:
 Ante tuos oculos cum tela necemq; videres,
 Quid tibi tunc animi, quis color oris erat?
 Ergo reliquisses incundas luminis oras,
 Nil pia cultori Musa tulisset opem?
 Forsitan & nostri memor ipsa in morte fuisti,
 Conuertens vultus huc per inane tuos.
 Dixistiq; vale, pars quisquis es vna meorum,
 Ultima lux oculis est hodierna meis.
 Hæc mihi narrabis, cum mœnia vestra reuifam,
 Namq; iterum dulci Musarum tangor amore,
 Et me iam belli militiaeq; pudet,
 Quod nisi me fallant animi præfagia, tecum

Erigonem quando Phœbus adibit, ero.
 Tunc viridi mecum residens in gravine, tuto
 Omnia depones auribus illa meis.
 O mihi leticiam, cum pace, iatura perennem,
 Fortunata mihi terq; quaterq; dies.
 Martia qua signis fulgentia castra relinquam,
 Castra sub hybernæ quæ videt vrsa polo.
 Vosq; per Aonios squar, ô mea gaudia, montes,
 Inuentor citharæ Phœbe, nouemq; Deæ.
 Alloquar & duces, quibus ante fruebar, amicos,
 O mihi solemis semper habenda dies.
 Hanc celeri genitrix vt Memnonis afferat ortu,
 Adde rias nostris, Herdesiane, preces.

AD AMICOS.

De suo in patriam reditu facta
 iam pace.

ELEGIA XI.

Cingite io Lauri, ter io mea cingite Lauri
 Tempora, finito prælia Marte silent.
 Nunc funesta mihi (vix possum credere tantum)
 Arma licet, facta pace, referre domum.
 Nunc scio: tranquilla q̄ sint bona commoda pacis,
 Bellaq; sint terris quale cruenta malum.
 Proderit hoc olim prima didicisse iuuenta,
 Martis in expertis dulce videtur opus.
 Este salutati, quos sum complexus, amici,

Sine

Sive quis in studijs, seu tulit arma simul.
Vos ego nunc, animi pars nostri magna, relinquā,
Natalis repetens dulcia rura soli.
Castra valete, valete enses, vale hospita tellus,
Et nemus, & lacrymis conscia ripa meis.
Vos quoq; consortes operum, quos nuper acerbo
Funere Mars hausit turbidus ante diem.
Illustres saluete anima, longumq; valete,
Tuq;, sed (heu) fractis cornibus, Albi vale.
At tu parce, precor, subiectis, inclyte Caesar,
Humana factus sortis ab hoste memor.
Gloria victori est victis donare salutem,
Nec crimen, quicquid non bene cessit, habet.
Lata volubilibus victoria passibus errat,
Et magni reges, & cecidere duces.
Fallor? an incipiunt alti subsidere montes?
Spirat & è patrijs lenior aura iugis?
Salve dulce solum, non mitis, & optima rerum
Pax tibi, non agri fertilis vber abest.
Non tibi prata suis desunt rorantia riuus,
Ubera quiq; ferunt nectare plena greges.
O quoties ego Cynthi tuas placidissime lymphas
Optavi, quoties herbifer Aci tuas?
In somnis quoties gelidos haurire liquores
Visus, & herbooso pellere fonte sitim?
Cum mihi succensas torreret anheia medullas
Febris, & ante oculos mors foret atra meos.
Salve terra mea seruans cunabula gentis,
Terra potens æquo iure, Desumq; metu.

Senior his vtinam me vallibus occupet ætas,
 Quas olim veteres incoluistis aui.
 Nec mihi deficiant hortus fidiq; sodales,
 Nec liquor, in patrijs quem tulit rura iugis.
 Nec lyra, maturis vires adimentibus annis,
 Triste senectutis quæ leue reddat onus.
 Pegasides, requies curarum sola mearum,
 Vos ego quod superest tempus in omne colam.
 Vos date Castaliæ, Vatum pia numina, vestro
 Plena sacerdoti pocula rursus aquæ.
 Nec mihi sit damno, quod me lacrymosa coegit
 Prælia deserto Mars Helicone sequi.
 Non ego supposui testis insontibus ignes,
 Facta nec iniusta est dextera cæde nocens.
 Et licet ad magnos victoria flexerit hostes,
 Arma tamen caussa pro meliore tuli.
 Vos quoq; sum lituos inter veneratus, & enses,
 Quodq; fuit vacuum tempus ab hoste, dedi.
 Deq; tot amissis etiam nunc pauca supersunt,
 Carmina, militiæ tempore facta meæ.
 Vade agedum, consuesce legi, manibusq; teneri,
 Parue, sed auctori care libelle tuo.
 Non ego te viridi genui proiectus in vmbra,
 Ocia quæ sacris Vatribus esse solent,
 Sed trepidas inter pugnas, dum Carolus armis
 Cæsar ad infaustas fulminat Albis aquas.
 Tu mihi curarum requies, tu dulce laborum
 Sæpe vel obscura nocte, leuamen eras.
 Qualiscunq; meis viuas diuturnior annis,

Perq;

*Perq; manus seræ posteritatis eas.
Aspera cum numeris grauioribus arma valete,
Pax iuuat, in teneris sint mea regna modis.*

P. LOTICHII SECVNDI

ELEGIA RV M

LIBER II.

AD MATTHIAM STOL-
ium Borussium.

ELEGIA I.

*Ecce nouum vatem, pulcra cum matre Cupido,
Uror, & en gressus in tua castra fero.
Arma prius gelida (ne me contemne) sub Arcto,
Turbine sic rigidi Martis agente, tuli.
Nunc quia pax facta est, tibi florida seruiat ætas,
Pace Venus læta est, pacis alumnus Amor.
Sic ego : cum tenero sic alma Cupidine mater,
Militiæ princeps tu mihi, dixit, eris.
Nontamen hoc galeam bellũ, non postulat hastam.
Cingere sanguineo nil opus ense latus.
Pax erit, & roseis degens in odoribus æuum,
Candida perpetui tempora veris ages.
Hactenus: & viridi cinxit mea tempora Myrtho,
Et, leuiter ridens, hæc, ait, arma geres.
Exoluit promissa Venus, feliciter arsi,
Inq; meo nullum crimen amore fuit.*

Quia

Quin etiam voti compos noua carmina feci:
 At cito latitiæ nunc mihi finis adest.
 Et merito, quid enim frangēs mea commoda fugi?
 Utilius fuerat non habuisse pedes.
 Nunc & Amor grauius, quia signa reliquimus,
 Et rapido longas vindicat igne vias. (vrit,
 Pollicitisq; fidem iubet addere mater Amoris,
 Concutit & sauas, ne sit inulta, faces.
 Nonne fuit melius dominæ seruire puella,
 Cernere quam tumidi littus vtrunq; maris?
 Quid mihi cum pelago, mea si tellure morantur
 Gaudia, si puppis non vehit vna duos?
 Cærule mutandis haud mercibus æquora sulco,
 Terra satis magnas culta ministrat opes.
 Nec zephyros nautis opto, sed amantibus aptos:
 Quid mihi cum pelago, si meus ignis abest?
 Parce tuo vati (nam sum tuus) alma Dione:
 Scis Dea, scis votis crimen abesse meis.
 Sancte puer, pueriq; parens, auertite curas,
 Digna parens puero, digne parente puer.
 Vos quoq; Nereides, veteres exstinguite flammæ,
 Si qua viret toto, quæ iuuat, herba mari.
 Pro quibus occultos vobis ego matris aquosæ
 Tethyos amplexus, Oceaniq; canam.
 Vosq; fatigatos celesti gramine dicam
 Axe sub Hesperio pascere solis equos.
 Vana precor, surdum votis obmurmurat æquor:
 Heu mihi tranquillū, quod peto, littus vbi est?
 Torqueor, & cunctas violentius vrō in horas,
 Arida

Arida ceu calidis vritur alga focis.
Felix ante alios, paritæ decus, optime Stoi,
O caput ærumnis sepe fidele meis.
Tu modo presentes morbis, quibus vteris, herbas
Colligis, & succos conficis inde suos.
Et modo pastorum viridi conuiua sub vmbra,
Concinis argutis carmen agreste modis.
Interea gelidis in vallibus aura susurrat,
Lenit & ardores spiritus ille tuos.
Felix, qui molles trahis abditus arbore somnos,
Quos leue conciliat murmur euntis aquæ.
Me Venus incertis agit imperiosa procellis,
Ut rapit instabiles æstus in alta rates.
Hinc est, quod dulcis nec carpo dona iuuenta,
Ex humili nec me carmine Musa leuat.
Quin prius in numeros faciles quæ sponte fluebant,
Vix coeunt iustis verba coacta modis.
Non tamen indignor, merui quoq; forte, sed ang
Non merui tantis, nec sine fine malis.
Non ego te, mea Lux, deceptam fraude reliqui,
Non spoliū raptō turpe pudore tuli.
Dij mihi sunt testes: si mentior, æquore vasto
Obruar, & mutis piscibus esca natem.
O saltem pietas hæc proficit, & vltima passum
Deferat in portus me Cytherea suos.

AD DAVIDEM CHY-
 TRAEVM.

ELB=

ELEGIA II.

*Q*uæ legis, ille tuus vates, Chyrræe, Secundus
 Tristibus hinc elegi verba ferenda dedi.
 Pinguia quæ legeris secat arua rapacibus vndis,
 Per caua spumosis saxa volutus aquis.
 Ecquod erit tempus, vestris quo redditus oris
 Ocia securæ plena quietis agam?
 Quando erit, vt veterum liceat meminisse laborū,
 Arbitrioq; dies continuare meo?
 Hæc ego, cum reditus agitare mente, fouebam
 Gaudia, successus non habitura suos.
 Nam subito, nostris iterum contraria rotis
 Horrida Mœnatio bella sub axe tument.
 Utq; ferunt, armis late vastatur & igni,
 Pene mihi patrio gratior ora solo.
 Non patria est tantū, primos quæ præbuit ortus,
 Sed quocunq; loco viuere dulce fuit.
 O ego quam vellem, ne quis mihi nuncius esset,
 Extremas vltra Solis abire vias.
 Degere vel Lybicas vbi dissipat Auster arenas,
 Quo non vlla meum fama sequatur iter.
 Hoc tamen est leuius, quam damna videre suorū,
 Leniter ad sensus auribus hausta fluunt.
 Lumina conscelerent alij, qui sanguine gaudent,
 Duricies non est pectoris illa mei.

Scimus ad aërias vt tu superaueris Alpes,

Multa

Multa forent oculis ne patienda tuis.
 Utq; procellosis toties pater Adria ventis,
 Videris, intertum pene salutis, agi.
 Quid loquar, vt veteres Arni percurreris vrbes?
 Quasq; rigat Tybris, quas Anienus, aqua?
 Nunc tibi parta quies, geminasq; reuersus ad Ar-
 Ingenij profers minera larga tui. (Etos,
 Nam tibi nascenti ratas in pectora dotes
 Contulit, & linguam Phœbus vtranzq; dedit,
 Oraq; si culto sermone diserta resoluis,
 Crediderim Musas hoc ego more loqui.
 O vtinam posses solatia ferre sodali,
 Non adeo durum, quo premor, esset onus.
 Iam neq; me veterum mulcent præcepta virorum,
 Vlla nec in libris est medicina meis.
 Sæpe suburbanis (vt nunc quoq;) lentus in hortis
 Ambulo, cantantes qua liger audit aues.
 Ponere nec spacijs varias æqualibus herbas,
 Nec riguæ sulcum ducere tædet aqua.
 Sæpe fatigato, sub onusta vitibus vltimo,
 Diluit arenti Bacchus ab ore sitim.
 Paucaq; subiiciunt illic mihi carmina Musæ,
 Tempora dum leni sunt madefacta mero.
 His, miser, atq; alijs tento lenire dolorem,
 Ille sed in medijs nescit abesse rosis.
 Tunc piget, ac malleml nullo tetigisse libellos,
 Cum subit in studijs nil opis esse meis.
 Me miserum, quod non alio mihi tempore nasci
 Contigit, aut vita non breuiore frui.

Nam

Nam mihi quid celi incundum cernere lumen
 Prodest, si grauior proxima quaq; dies?
 Pax ades ô, longumq; mane, pax optima rerum
 Huc ades, & populos alma reuise tuos.
 Tunc deducta nouis mihi carmina fontibus ibunt,
 Forsan & à nullo vate secundus ero.
 Non ego deletas acies, non aspera dicam
 Prælia, nec clausas conquerar ante fores.
 Sed cithara te sancte pater, qui bella coërces,
 Te labente die, te veniente canam.
 Quaq; diu mecum tenero seruiuit Amori,
 Seruiet hinc soli Musa pudica Deo.
 Si iuuat, & fas est, vita quodcunq; sequetur
 Ducere, clam tacito mors venit atra pede.

AD IOANNEM HA-
GIVM. F.

ELEGIA III.

Quæris longa meos nūquid via temperet ignes,
 Aut quid adhuc scui miles Amoris agam?
 Absentemq; refers consumi tabe puellam,
 Multaq; fortunæ de leuitate queri.
 Protinus vt legi, calefacta per ossa cucurrit,
 Sparsit & attonitas flamma rubore genas.
 Sunt etiam lacryma (nam vera fatebor) obortæ,
 Admonitu Domina cor mihi molle fuit.
 Non quisquam meliore fide (tu testis) amauit,
 Cum noua me Veneris misit in arma puer.

Tunc

Tunc ego regnabam, nec me felicior alter,
Gessit militiæ signa, Cupido tuæ.
Tunc primum dulcis præconia noscere famæ,
Et cæpit teneris velle placere modis.
Nulla mihi vasti restare pericula ponti
Fingebam, nullas iam superesse vias.
Iucundæq; genus meditabar amabile vitæ,
Et facilem Dominam, coniugiumq; bonum.
Sic fallax prælusit Amor, nox omnia vertit,
Longaq; post actum Ver breue, cæpit hyems.
Nam pudor à tumidæ cum cederet ore puella,
Nec caperet fastus facta superba suos:
Immemor ipse mei, quo spes minor, acrius arsi,
Spumeus in breuibus ceu furit æstus aquis.
Quis mihi non illo solatia tempore dixit,
Quis graue sub Brumam non miseratus iter?
Cum tu præcipue de mille sodalibus, Hagi,
Fletibus ærumnas prosequerere meas.
Præda recens (memini) licet ipse Cupidinis esses,
Et similis toto pallor in ore foret.
Vulnera lenibas tamen infelicis amici
Et mihi dicebas? I modo, sanus eris.
Quid tamen hybernis pulsas Aquilonibus Alpes
Profuit, & rupes scandere Iura tuas?
Me Rhodanus velox, me clementissimus amnis
Ceruleo lassum gurgite vexit Arar.
Vidi, spumiferis vbi Sequana fontibus exit,
Vidi, qua tumidas in freta voluit aquas.
Non tamen est defessus amor, nec inhospita curat

D

Saxa,

*Saxa, nec irati murmura seu a maris.
Quid querar infelix? Tua molliter ossa quiescant,
Alte sub Hetruscis nuper humate iugis.
Tu mihi per casus omnes, dum fata sinebant,
E celo missus dulce leuamen eras.
Ergo ego te nunquam miseris deflere querelis
Cessabo, donec me premat atra dies.
Nunc sine te, postquam iucundū lumen ademtū est,
Ut vaga nymboſo turbine pinus, agor.
Ante meos oculos, quæcunq; reliquimus, hærent,
Et quæcunq; animo grata fuere meo.
Sic mea Lux patrios primum me duxit in hortos,
Sic lacrymans flammæ est mihi fassa suas.
Sic gemuit, sic culta fuit, sic oscula iunxit,
In viridi mecum sic requieuit humo.
Talibus atq; alijs, qui pene resederat ignis
Crescit, & admonitu robora sumit Amor.
Sed tamen, aut fallor, positis aut tempore curis,
Quod mihi promisit vox tua, sanus ero.
Viuat, & abrupti causam sciat illa caloris,
Non reuocant lapsos irrita vota dies.
Iam nihil est totū quod amauimus, omnia mecum
Dij quoniam magni sic voluere, tuli.
Quod superest, teneros felicius exigit annos,
Viuat, & ardoris sit modus illa mei.
At tibi, qui mecum longo coniungeris usu,
Dulcia coniugij vincula neſtat Hymen.
Quæq; iuuentutis sunt præmia puriter actæ,
Ante tuos videas pignora certa pedes.*

Me

*Me doctis animum iuuat emendare libellis,
Candidior forsan proximus annus erit.*

AD IOACHIMVM CAME-
RARIVM PABENBER-
GENSEM.

De obsidione vrbs Magdeburgensis.

ELEGIA IIII.

*Si vacat arcanis aures præbere querelis,
Nec data per leuas omina spernis aues :
Accipe, quæ primis , Ioachime cadentibus astris,
Accipe, quæ vidi, cum foret orta dies.
Nox erat, & placidos spargebant sidera somnos,
Quos leuis æria deuexit aura via.
Plaustraq; Mœnalia dum custos flecteret vrse,
Somnia sunt curas hæc imitata meas.
Flumen erat, dubito fuerit num Rhenus, an Ister,
Spumifer aut Albis, sed reor Albis erat.
Stabat arenoso vetus vrbs in margine ripæ,
Omne cruentato milite cincta latus.
Castraq; spectabat virgo de mœnibus altis,
Fallor , an in leuaserta fuere manu ?
Flebat, & inuitis miscebat fletibus iram,
Turrigero longas vertice scissa comas.
Ergo fremēs, quis me manet exitus, inq̃ ? an vltra
Sors mea, quo tandem progrediatur, habet ?
En ego, quam foui tot secula fortiter urbem,
Nobilec ui de me nomen habere dedi.*

D 2

Efferus

Effernus ex imis euertere sedibus hostis
 Nititur, & venia ius superesse negat.
 Hic pietatis honos? ea libertatis amata
 Gratia? quid fieret, si scelus ausa forem?
 Prosit, & excuset, quod sum mihi conscia recti,
 Et caput in patrie nulla quod arma tuli.
 Sed prodesse parum est: labes hinc prima malorū,
 Hoc misera (verum si profitemur) obest.
 Mœnia debueram natalia prodere, texti:
 Fida nec innocuis ciuibus esse, fui.
 At decus hinc nostræ quondam meruere puella,
 Ad quas & populi summa relata sui:
 Gratia vindicibus iam nulla rependitur armis,
 Cum tulerint aliæ præmia, plector ego.
 Quid faciam? qua spe nitari? quo lumina flectam?
 Unde petam fessis perditâ rebus opem?
 Non mea connubijs operatur in vrbe iuuentus,
 Pace bona casti gaudet Amoris opus.
 Squalida vastatis apparent frugibus arua:
 Hostis ab agricola non finit arua coli.
 Nec lego purpureos inserta recentia flores:
 Non mihi flos pratis mollibus ullus hiat.
 Funera bis vidi campis indigna meorum,
 Damna bis aduerso tristitia Marte tuli.
 Hei mihi, qualis erit (quod abominor) exitus vr-
 Concidet hostili si reſerata manu? (bis,
 Quis tenerum pauide latus hauriet ense puella,
 Virginitas cuius præda latronis erit?
 Hæc, oculi quæcunq; vident, cinis omnia fient,
 Utraq;

Utraq; dicetur flebile ripa solum.
 Ergo dies veniet, qua mœnia nulla tuebor,
 Paruaq; restabit nominis vmbra mei.
 Quaq; fuit murus terram proscindet arator,
 Urbsq; sub his, dicet collibus alta fuit.
 Quid grauius, victore Geta, miseranda tulissem,
 Cæsare quam magno bella gerente fero?
 Atq; vtinam seui potius mea viscera Thraces,
 Persaq;, & extremus dilaceraret Arabs.
 Hoc tamen infelix casus solarer acerbos:
 Vulnera cognata sunt grauiora manus.
 Maiorum tumulos, sacrosq; Tuistonis vmbas
 Testor, & hæc tacito sidera fixa polo,
 Me seruasse fidem: Si mentior, vltima nunquam,
 Quæ patior, tantis hora sit vlla malis.
 Et tamen vt furijs insurgit atrocibus hostis:
 Si libet in cineres sæuiat illa meos.
 Herbifera valles, gelidiq; in vallibus amnes,
 Quicquid & in terris dulce relinquo, vale:
 Este mei memores ripæ, Nymphæq; sorores,
 Longa mea in vestris regna fuere locis.
 Plura querebatur, nostro sed protinus omnis
 Corpore defluxit somnus, & orta dies.
 Mæstus, & obscuræ turbatus imagine noctis,
 Sub matutini lumina Solis eram.
 Montis inaccessi radicibus adiacet imis
 Lucus, vbi variae consociantur aues.
 Est sacer arbutis, vastiq; recessibus horror,
 Per medium rauca voluitur amnis aqua.

Hic trepida speciem repetens in valle quietis,
 Ergo quod(aiebam)somnia pondus habent?
 Cur nimium memini? verisq; simillima vidi,
 Languidas aurora cur oriente fui?
 Dum queror, & varijs turbatus obambulo curis,
 Mobilis arboreas impulit aura comas.
 Ecce quatit rapidis Iouis armiger aëra pennis,
 Albus & incuruis vnguibus haeret olor.
 Nulla fuga est capto: spectantq; silentq; volucres,
 Aspera dum fuluæ præpetis arma timent.
 At vigil, auroram qui cantibus euocat, ales
 Audet ab aërijs obuius ire iugis.
 Tunc volucer seuas exercitus vndiq; pugnas
 Suscitât, alarum plausibus antra fremunt.
 Interea remouent subeuntia nubila Solem,
 Præsagiq; micat fulminis igne polus.
 Terreor, & vanos reor hæc quoq; fingere somnos,
 Sed patula vigilans illice nixus eram.
 Mox pauca redeunt, & ouantes Sole reducto,
 Paulatim molli pace fruuntur aues.
 Et niue candidior, veluti iam fata vocarent,
 Fundit olor dulces ad vada nota sonos.
 Protinus exclamo, superi mea visa secudent:
 Inq; Notos, quidquid triste minantur, eat.
 Nec minus indigenis voueo sua munera Nymphis,
 Et palmis haustas libo duabus aquas.
 Hæc tibi, cui fas est casus aperire futuros,
 Carminibus volui non reticere meis.
 Plura quidem vidi, sed quæ celanda putauî,

Valle

Valle sub arcana cetera quercus habet.

AD IOANNEM SAMBV-
CVM PANNONIUM,

ELEGIA V.

*J*Bimus aquoreas, sine te, Sambuce, per vndas,
Sit precor ad longas vilis aura vias.
Tu repetis primos Araris, quos vidimus, ortus,
Et Rhodani liquidas, quas Arar auget, aquas.
Nam tecum montes ibi vult habitare salubres,
Noster egens medicæ nunc Apianus opis.
Tempore qui longo feruoribus vstus anhelis,
Mutato sperat posse valere loco.
Vade, nec immiti correptum febre sodalem
Desere, incundum, te duce, fiet iter.
Felices crescunt illis regionibus herbae,
Floridior nullis est Panacæa iugis.
Mobilibusq; leues spirant afflatibus aurae,
Nec canis æstiu tempore sicca nocent.
Rura, quiesq; animi, diurnos pellere morbos,
Sæpe Machaonia fortius arte solent.
Non ego vos animo properans gaudente relinq̃,
²²
Sed prius hunc culto totum ducemus in horto
Lusibus, & scyathis, carminibusq; diem.
Pampinus æstiuas mensæ circumdabit umbras,
Altaq; vicinas integer vlmus aquas.
Nais ubi virides, & Hamadryas irrigat herbas,

D 4

Vtraq;

Vtraq; delitijs Nympha beata suis.
 Illic vnanimis conuiuabuntur amici,
 Verbaq; de varijs plurima rebus erunt.
 Nec deerit fidibus teneras qui mulceat auras,
 Et citharæ doctas applicet arte manus.
 Atq; aliquis veteres, Apio præcinctus, amores
 Concinet ac largo proluet ora mero.
 Ipse ego, florenti redimitus tempora Myrtho,
 Pocula pro vestra multa salute bibam.
 Cunctaq; præterita repetens solatia vita,
 Conquerar absenti nil fore dulce mihi.
 Gratus enim longæ mihi consuetudinis vsus,
 Quicquid in hoc nobis incidit orbe, fuit.
 Scilicet in vestro geniales pectore Musæ,
 Numinis effigiem constituere sui.
 Hinc amor, et simplex probitas, hinc copia fandi,
 Tinctaq; Cecropio carmina melle fluunt.
 Non pariter latum sulcabinus amplius aquor,
 Prora fatigatis non dabit vna thorum.
 Nec simul à nautis portus scitabimur aptos,
 Quæq; regant tacitæ sidera noctis iter.
 Vos quoq; suprema nunc forsitan alloquor hora,
 O vtinam memores sitis vterq; mei.
 Ipse pruinosa iuga seu calcabo Pyrenes,
 Siue tuo lassus flumine, Vare, bibam,
 Seu quocūq; trucis caput hoc feret impetus vndæ,
 Semper inoblita vos pietate colam.
 Felix qui solis, paruo contentus, in agris
 Degit, vbi proauis res fuit ante suis.

Nec

Nec pelagi scopulos, nec acerba pericula nouit,
 Nec liquor æquorea quam sit amarus aqua.
 Certe ego, si sinerent mea fata, quiescere vellem,
 Tempus & arbitrio ponere dulce meo.
 Certe ego sic agerem molles inglorius annos,
 Nec mihi solsticiū, nec grauis esset hyems.
 Nunc miseri virides errando perdimus annos:
 Nemo sed (heu) curas effugit ipse suas.
 Adde tot exhaustos multis, sine honore, labores,
 Quorum culpata est (nec meruere) fides.
 Interea subrepat iners, & inutilis ætas,
 Inq; alias certè mors vocat atra vias.
 Sic Vates umbris crudelibus occubat Altus,
 Sic Rosa, flos aui nuper vterq; sui.
 Alte, tuos cineres (quicunq; est) alluit Arnus,
 Pæonia celsis occidit ille iugis.
 Nec iuuat doctas mentem formasse per artes,
 Fonte nec Aonio deposuisse sitim.
 Concordes animæ regeret dum spiritus artus,
 Natalis cuperem vos tenuisset humus.
 Quis dedit ignotis tumulos? quis lumina texit?
 Quis scit an hæc fati nos quoq; iura manent?
 Quandocunq; volent, superis parere necesse est:
 Terra sepultura qualibet apta meæ.
 Nulla mihi est, nostro quæ ploret funere, coniunx:
 Et pia, si moriar, non erit orba parens.

”

”
 Ad mea si quando venietis busta sodales,

D 5

Qua

*Qua procul occiduo littora Sole tepent :
 Este mei longum memores, requiemq; precati,
 Spargite pallentes ante sepulcra rosas.
 Et facite, vt cineri Lotos mea præbeat umbram,
 Carmen & in viridi cortice tale gerat :
 Ante diem Vates consumtus morte Secundus
 Hic situs est, dicta pace, viator abi.*

AD MONTEM PESSVLA-
 num, cum eam urbem studiorum gra-
 tia cum Stibaridis inuiferet.

ELEGIA VI.

*Hospes in hanc venio, Musis comitantibus vr-
 Este salutati Dijq; Deaq; loci. (hem :
 Vos mihi secundi montes, agriq; salubres,
 Utiliter visa vos mihi sitis aquæ.
 Si quis & hic nouit nomen patriæq; meumq;
 Mansuetam fesso porrigat ille manum :
 Tarda quod insolito moueo vestigia passu,
 Hic procul à Ligeris fecimus amne viam.
 Quod niger in facie color est, Sol ora perussit :
 Quod sedet in reliquo corpore pallor, amo.
 Cincta quod Aonia non sunt mea tempora Lauro,
 Non ego Castalio fonte poeta bibi.
 Sit mihi fas celebres ab Apolline scandere colles,
 Sit mihi fas sacro ponere monte pedem.
 O, mihi qui monstret cultus, habitusq; locorum,
 Atq; aliquid miri si nouus orbis habet.*

Sic

Sic ego : Sic vnus veteris non inscius aui,
 Certior hinc, nam te nouimus (inquit) eris.
 Hic tenet à Vorcis nomen lacus, herbifer illic
 Setius aërijs mons petit astra iugis.
 Hic cœtus hominum Delphines adire solebant,
 Inter & errantes ludere sæpe rates :
 Hic egere vagos nautis in retia pisces,
 Ad vada cum lato profiliere mari.
 Inde petens lenam, fuit hæc solidissima tellus,
 Nunc sinus, hæc Marius littora fodit, ait.
 Solis ad occasum Pyrene, Solis ad ortum
 Spumifer Alpinas Isara voluit aquas.
 Aruerni Boream spectant, septemq; Triones,
 Imbriferum litus Massiliense Notum.
 Talia me ducens per singula, rettulit vnus :
 Rettulit & mores gentis, & vrbis opes.
 Grande viæ precium : nec pœnitet aëris astus,
 Nec toties mistos imbre tulisse Notos.
 Ipse recedentes (quis posset credere?) Phæbus
 Iam caput Aemonij per senis vrget equos.
 Arua tamen placidi fouet indulgentia celi,
 Blanda; ceu primi tempora veris eunt.
 Gramina nec campis desunt, nec mōtibus vmbra,
 Estq; ferax herbis, arboribusq; solum.
 Hic oleæ pingues, & amœnis Citrus in hortis
 Surgit, & Idaliæ Myrthus amata Dea.
 Et precium doctis, quorum meruere labores,
 Vatribus est baccis Laurus amicta suis. (ris
 Alba; Morus adest, nec habet monumenta cruo-
 Siue

Sine tui Thysbe, Pyrame sue tui.
 Malaq; proueniunt bene olentibus aurea ramis,
 Mala vel hybernis mensibus apta legi.
 Quaeq; maris rubri puras imitantia gemmas,
 Lucida pallenti cortice grana tegunt.
 Nec virides desunt, victorum pramia, palmae,
 Nec tiliae molles, Heliadumq; nemus.
 Te tamen imprimis referam, dulcissima Lothos:
 Carmina tu succis imbue nostra tuis.
 Quam iuuat hos circum frondoso vertice colles
 Visere, & intacto cingere flore comam?
 Rosmaris, & Nardi passim redolentis aristae,
 Et Thyma, Iunipero cum bicolore, virent.
 Grataq; se vertens ad euntis lumina solis,
 Unde sui causam nominis herba tulit.
 Quaeq; licet riuis gaudens, aspergine nulla
 Uda fit, aut pluuijs tacta madescit aquis,
 Nec minus, in medio quam Stæchades aequore, gi-
 Et quæ iuncosum plurima littus amat. (gnât,
 Nec ferrugineus, Tyriothe simillimus Ostro
 Flos tener, Oebalio sanguine tinctus abest.
 Nec croceum cingens Narcissus floribus albis,
 Atq; suo pulcer natus Adonis auo.
 Quaeq; aliae (nec enim cunctas nunc persequar) her-
 Nomina non Elegis mollibus apta, gerunt. (hæ
 Quid varios pisces, & nata Corallia ponto
 Eloquar? & conchis Ostrea tecta suis?
 Ille sed aequoreæ numerum subducatur arena,
 Qui volet undiuagos enumerare greges.

Adde

Adde sacros fontes, & quo vos carmine dicam,
 Aemula Gnosiaco dulcia vina mero?
 Te quoq; Lade canam, tacitis qui leniter vndis
 Diuidis hanc, nullo vortice tortus, humum.
 Te Dryades, Nymphaq; colunt, assuetaq; ripis
 Multa suo flunium guttura mulcet auis.
 Hic igitur suaves captare iuuabit odores,
 Purpureo flores hic ego vere legam.
 His ego vitabo rapidos in vallibus aestus,
 Terra sub aestiuum dum sitit vsta canem.
 Salue diues opum regio, tibi Delphica tellus
 Cedat, & in medijs, candida Delos, aquis.
 Urbs salue cuius nomen sinus vltimus orbis
 Audit, & exoriens occiduusq; dies.
 Te propter tantos libuit perferre labores,
 Tu requies Musis tu decus omne meis.

AD DEOS MARIS IN
Funere Delphini.

ELEGIA VII.

(Nympha,
 Dli maris, & virides, quas sunt penes aquora,
 Ad bibulum madidis littus adeste genis.
 Ille decus pelagi, vestro sub numine, Delphin
 Caruleas, subita morte, reliquit aquas.
 Et nunc (esse) iacet refluis inhumatus arenis, (esse)
 Vix dedit eiecto funeris alga locum.
 Quid benefacta iuuant? quid, non rationis egentem.
 Esse?

Esse? quid aequoreos non violare Deos?
Num minus exanimem versant in littore fluctus?
Saeuq; turbati verberat vnda maris?
Non senior potuit Nereus, non optima Tethys
Ferre, nec Oceanus, quam meruisset, opem.
Vixit atrox Xiphias, ducitq; per aequora sulcos,
Ille tamen curuas mergit in ima rates.
Vixit & Echnæis, medio quam nauita ponto
Saepe stupet totis classibus esse moram.
Occidit innocuus tumidarum rector aquarum:
Optima cum pereant, deteriora manent.
Non iterum, vitreas exercens lusibus vndas,
Transiliet rapido carbasa tensa Noto.
Nec calidos vitans aestiui sideris ortus,
Conscia delitijs incolet antra suis.
Nec dulces natos, veteresq; reuifet amores:
Flebile nempe iaces, magne natator, onus.
Hoc tamen infelix mortem solabere, quod te
In solida positum vita reliquit humo.
Non tua diripient, sub gurgite, viscera pisces,
Haerentem scopulis non fera tundet hyems.
Te quoq; credibile est ausum sperare sepulcrum,
Liqueris aequoreas cum moriturus aquas.
Sic, quodcunq; volet: sub Adesti vertice montis,
Hic ego te manibus contumulabo meis.
Profit adhuc, vastas olim Delphina per vndas
Lepida cum sacro Vate tulisse lyram.
Saepe dabunt gemitus volucres ad busta marinae,
Et tibiserta Tethys, Nereidesq; ferent.

Quiq;

*Quiq; rigat iuxta factum de cautibus antrum,
 Grata quies umbræ fons erit iste tuæ.
 Sæpius ingrediens antiquos Navita portus,
 Hauriet hic dulces, te veneratus, aquas.
 Siue tamen gelidæ mulcent te littoris auræ,
 Atque sub his gaudes nunc habitare iugis :
 Seu colis Eridani ripas, sine fortice cuius
 Lenta per Elysium voluitur vnda nemus :
 In gremio, Delphin, recuba telluris amatæ
 Molliter, & cineres sæpe reuise tuos.*

AD GREGORIVM
 SCHE TVM.

De natali suo.

ELEGIA VIII.

*Schete meus natalis adest : felicibus , opto
 Auspicijs seruent hunc mihi fata diem.
 Hoc ego vitalis hausi vagitibus auras,
 Primaq; stirps sexu de meliore fui.
 Nec tantum rosei pulcras in luminis oras,
 Contigit hac primum tollere luce caput :
 Abluere antiquæ mala sed contagia culpæ,
 Inq; salutiferis sumere nomen aquis.
 Cingite, Pierides, viridi mea tempora Myrtho,
 Aut maris ornatas rore ligate comas.
 Lapsaq; sub terras (nam vos meministis) & orta,
 Tempore natalis signa referte mei.*

Flaua

Flaua pruinofas Aurora fugauerat umbras,
 Enixa est vtero cum pia mater onus.
 Scorpium Eoo ducebat ab orbe recentes,
 Purpureum scandens aethera, Solis equos.
 Et matutinos Cyllenius ante iugales
 Vtile carpebat, Pleiade natus, iter.
 His comes, è pelagi surgens natalibus vndis,
 Alma capistratas Cypris agebat aues.
 Posthanc Phyllirides, iaculis armatus, & arcu,
 Et, celi, Aegoceros, qui iacet ante fores:
 Et puer Iliades, & amantes flumina pisces,
 E quibus hic, Boreæ proximus, ille Noto.
 Fulua sequebatur, Phryxum, Phryxiq; sororem,
 Per mare quæ nitido vellere gessit, ouis.
 Torna laboriferi gradiens per cornua Tauri,
 Falcifer occiduo stabat in orbe senex.
 Hinc cum fratre pio, felix concordia, Pollux
 Ibat, vbi sedes mors habet atra suas.
 Iuppiter Herculei lustrabat terga Leonis,
 Iuppiter in medio letus honore polo.
 Sæuaq; ne rigidus tentaret Prælia Mauors,
 Ultimus & duro carcere clausus erat.
 Sic vaga per celum Dijs astra volentibus ibant,
 Dulcia qua vitæ munera luce tuli.
 Protinus infantem mansuetus Phæbus in vlnis
 Fovit, & Aonidum, dixit, alumnus eris.
 Frondentiq; thorum cinxerunt baccare Musæ,
 Cederet vt cunis noxa repulsa meis.
 Ipsa sed arcani scrutata volumina celi

Vranic,

Uranie, tales edidit ore sonos.
Salve parue puer, minus infelicibus annis,
Digne puer nasci non meliore die.
Non tibi felicem vitam, non fata negarent
Pocula Castaliæ (sidera testor) aquæ.
Sed male tunc sacros tractabunt sæcula Vates,
Vatibus ereptas miles habebit opes.
Tuq; peregrini longis in tractibus orbis,
Multa feres belli tædiæ, multa viæ.
Ingratosq; hominum mores, casusq; tuorum,
Et sterilem frustra sæpe querere, fidem.
Non tamen ambitio, nec amor te franget habendi,
Una sed imponet dulce puella iugum.
Nec tibi difficilis Saturni stella nocebit:
Ipse, minax quamuis, Mars quoq; mitis erit.
Parce queri, vinctes: sed erit mora longa laboris:
Moribus, & fatis cætera mando tuis.
Hactenus, & pura matrem circumtulit vnda,
Plausit & argutum candidus omen Amor.
Dicamus bona verba, Deus regit astra, feruntur
Illius arbitrio sidera, terra, fretum.
Illum supplicibus verbis venerabor, ab illo
Et decus, & probitas, & bona fama venit.
Vinamus dum fata sinunt & amemus amici:
Quis scit an hæc vnquam sit reditura dies?
Ipse novos Genius ludens ad pocula cantus
Audiat: & multo nox eat acta mero.
His Genius contentus erit, non hic mihi frater,
Non soror est, festas quæ paret ipsa dapes.

E

Nec

Nec genitrix, nato quæ sospite munera soluat,
 Dij faciant reditu gaudeat illa meo.
 Da mihi vina, puer, lenes facientia somnos,
 Donec in Oceanum sidera prona cadant.
 Optime Natalis salve, multosq; per annos
 Luce bona felix, & venerandus eas.

AD RENATVM HEN-
 RVM MEDICVM.

De puella formosissima ex Celtiberis, quæ
 Claudiam diu à se adamatam facie
 repræsentabat.

ELEGIA IX.

(ellæ?
 Quid mihi vobiscum est, inconstans turba pu-
 Improbe, iam fesso quid mihi fiet, Amor?
 Scilicet æternum si non ego vulnus haberem,
 Imperij fierent iura minora tui?
 Parce, precor, sæuo resolutis igne medullis:
 Nuda quid immitis condis in ossa faces?
 Sic ego sæpe leues infelix alloquor auras,
 Irrita sed nubes verba, Renate, ferunt.
 Parrhasiæ (memini) sub sidere virginis arsi,
 Multaq; quod vellem posse negare, tuli.
 Forsan & hyberno cinis ater in orbe iacerem:
 At cito sum longas iussus inire vias.
 Littus ad Hesperium veni, Dominamq; reliqui:
 Dum feror hinc illuc, sexta recurrit byems.

Omnia,

Omnia, quæ possent flammæ extinguere, feci:
Quævis profuerit quid mihi? peius amo.
Illa meis oculis, quamuis procul absit, inhaeret,
Nec memorem Phæbi, nec finit esse mei.
Iamq; sub hoc ipso terrarum fine reperta est
Vna, recens nobis (ecce) puella malum.
Hæc est, quam toties laudare soletis amici,
Dum niueum choreis fert tunicata pedem.
Nec, quia formosa est, capior, sed imagine tangor,
Nec, quod amo, video, cogor amare tamen.
Namq; (fatebor enim) gelida, mea vita, sub Arcto
Huic similes vultus (si modo viuit) habet.
Sic formosa genis, sic est astricta papillis,
Sic pede, sic oculis, sic operosa comis.
Vtraq; blefa fere est, annis crescentibus ambæ,
Nec magis hæc longa est, nec magis illa fuit.
Nec pudor, aut casti faciunt discrimina mores,
Vt credas partus vnus esse duas.
Quid mihi nunc prodest, q̃ nos mare separat ingēs?
Mens bona quod tantis exagitata malis?
Quid iuuat, effigiem teneræ conflasse puellæ,
Quam manus in digito læua minore tulit?
Nū minus hæc præbet tellus, q̃ amare necesse est?
Num minus hæc cogunt me simulacra mori?
Colle sub herboso (nil te calabimus) ibam,
Vnde maris virides conspiciuntur aquæ.
Laurus, & vmbrosæ salices, & Lothos, & vlni,
Præcipuè Baccho Lothos amica, virent.
Illic, sicut erat viridantibus abdita ramis,

*In gelida violas mane legebat humo.
Ut vidi, obstupui, saxoq; similimus hæsi,
Et Dominam vere sum ratus esse meam.
Hunc etiam gestum flores carpentis habebat,
Sic etiam casu candida vestis erat.
Nō virides referūt magis uda Sifymbria Menthas:
Non magis in speculo se videt vlla parem.
Sed tamen extremas cur illa veniret in oras?
Unde pedem ferret? quoque teneret iter?
Quinetiam timui, miseram si fata tulissent,
Mortua ne sensus luderet vmbra meos.
Mox patuit dubiæ iucundus imaginis error,
Vocis vt argutæ detulit aura sonum.
Forte sedens patula sua verba canebat in vmbra,
Hæc mihi fecerunt auribus hausta fidem.
Cumq; meos horror subito percurreret artus,
Frigidus in toto corpore sudor erat.
Ex illo stammis semper discordibus vr̃or,
Excruciatq; recens, & rediuius amor.
Ergo, fere portum cum iam mea vela tenerent,
In scopulos facies hæc mihi fecit iter.
Luna quater plenis reparauit cornibus orbem,
Cura nec ex animo defluit illa meo.
Nec libet in patriam, facta iam pace, reuerti,
Puppe nec in Latium per freta longa vehi.
Durus, & ingenij vaser experientis, Ulysses,
Audaci has quondam remige torsit aquas.
Non Ithace tanti, non Neritos ardua tanti,
Penelope tanti, sed tamen vna fuit.*

sic

Sit mihi spes Domina, medijs vel Syrtibus ausim,
Vel Scyllæ scopulis applicuisse ratem.
Ipse traham fortes innixus in ordine remos,
Vinctaq; nauali compede crura geram.
Lentus es? an sentis, nec adhuc misereris amici?
Et mea littoribus verba, Renate, cadunt?
Affer opem, quoniam medicas tibi tradidit artes
Phæbus, & Aonidum te chorus omnis amat.
Non tamen hic vllas morbus desiderat herbas:
Est opus eloquio, dulcis amice, tuo.
Tu potes ingenuam verbis mollire puellam,

”
Nec precor, vt contra solum me diligit illa :
Dum modo sit penitus non aliena, sat est.
Ipse velim patrios tantum comes ire per hortos,
Ludere & in viridi, si patiatur, humo.
Solariq; meos, quos illa resuscitat, ignes,
Et gerere in casto regna pudica sinu.
Illius & niueis componere carmen in vlnis :
Hic ego sum Vates, hic mea Musa valet,
Quod si pauca mihi dederit semel oscula, viuet,
Dum notum terris nomen Amoris erit.

AD IOANNEM STIGELIVM POETAM.

De monumentis in agro Nemansensi.

ELEGIA X.

E 3

Sidera

*S*idera conuexo dum tu labentia celo
 Scribis, & alternis sacra, diesq;, modis:
 Nos procul ignotis, Stigeli, degimus oris,
 Ad maris occiduas non resluentis aquas.
 Et modo Massalie portus miramur, & altas
 Puppibus antiquum Stæchadas hospitium.
 Phocaicosq; sinus, & qui latissima sulcat
 Arua, Pyrenæis montibus ortus, Atax
 Quod mihi si faciles præberet Cynthius aures,
 Ingenioq; forent mollia fata meo:
 Non ego sacrorum morem, caussasq; referrem,
 Sidera nec Phæbi per duodena viam.
 Nec canerem numeris ciuilia grandibus arma:
 Omnis in imbelli carmine nostra mora est.
 Sed varias gentes, & nomina prista locorum.
 Hoc aptum nostris viribus esset onus.
 Non mihi Castalias Phæbi chorus exhibet vndas:
 Finge sed antiquis Vatibus esse parem.
 Scilicet in tanto miserarum turbine rerum,
 Ille sacer vates ingeniosus ero?
 Non tamen hic cui penitus monumenta prioris
 Transferim, ripis Gardepropinqua tuis.
 Garde pater, bibula stagnans sulcator arenæ,
 Qui tacite peragis lene vadosus iter.
 Cui licuit celo tantas educere moles?
 Et triplices vno sternere ponte vias?
 Ponte pruinosas aquante cacumine nubes,
 Cuius ab aspectu limina terror habet.
 In medio latis (res mira) canalibus actæ

Scrupea

Scrupea per rigidi viscera montis, aquæ.
Qui videt immanes excisos rupibus arcus,
Artificum doctas æstimet ille manus.
Adde capax populi, & gradibus sublime theatrū,
Antraq; secretas per latebrosa vias.
Nec iaculatricis templum nemorale Dianæ,
Proxima nec vires lymphæ silebo tuas.
Fons sacer rberibus fecundus profluit undis,
Qualem Gargaphiæ nomine vallis habet.
Populeæ frondes, & palladis arbor obumbrant,
Et tenero vernat gramine semper humus.
His Dea sub ramis, venatu lassæ, quieuit,
Sedauitq; suo Delia fonte sitim.
Hic solitæ comites, posito velamine, nymphæ
Molle superfusis tingere corpus aquis.
Scilicet hic vires liquor infringebat Amoris:
Quæ bibit, æterna virginitate fuit.
O, mihi si veteres eadem vis diluat ignes,
Fama salutiferas quanta maneret aquas?
Felices, quibus indulget fortuna, Poëtæ:
Felix, qui Regum, cura Ducumq; fuit.
Illorum Deus ora mouet, terrisq; relictis,
Per liquidum celi nube vehuntur iter.
Nos dolor, instabilesq; vices, seriesq; malorum,
Tantum opus æthereæ laudis adire vetant.
Excidio egregias bis deformauimus vrbes:
Seruitum magnos vidimus ire Duces.
Hic quoq; cui fuerat commissæ potentia rerum,
(O pudor) externas Rhenus adorât opes.

Nec dum finis adest : restant fera praelia restant :
 Iam mihi, cum Phæbo, Calliopeia vale,
 Tempus in vmbrosis tu, cui licet, exige syluis,
 Qua tibi Pelignas porrigit Ilmus aquas.
 Inceptosq; operis sacri decurre labores,
 Non erit ingenij fama sepulta tui.
 Me fatis, quocunq; trahant, parere necesse est,
 Arbitrio quoniam non licet esse meo.

AD ERHARDVM STI-
 BARVM EQ. FR.

In peregrinatione in Hispaniam.

ELEGIA XI.

SOL abit è Tauro, iamq; igneus aestuat aër,
 Ut solet, æthereis dum Leo feruet equis.
 Nam procul à gelida nos terra Lycaonis Arcto
 Detinet : impatiens ante caloris eram.
 Vix sata nunc humiles æquant lætèntia sulcos,
 Qua dirimit patriæ Cynthius arua mea,
 At seges hic passim maturis flauet aristis,
 Et prope falciferas poscit adulta manus.
 Frigida nec patulos humectant flumina campos,
 Nec rigat effusus humidus imber aquis.
 Finitimos Lauri montes, Oleaq; coronant,
 Nulla sed è raris decidit vmbra comis.
 His quoq; non ventis, non huic assueuimus auræ,
 Semper iners tepido spirat ab axe Notus.
 Vastaq;

Vastaq; percurrunt, sine nube, tonitrua celum,
Et rapido Titan excoquit igne fretum.
Hæc mihi narrabant (memini) quæ vera negabāt:
Omnia nunc credo, postmodo cautus ero.
Nec mihi quis toties sedem mutare, nec ultra
Suaserit ignotis viuere littoribus:
Quaq; sibi placeat regio: his munera frugum
Fertilis hic magno fœnore soluat humus.
Fœtibus arboreis sit nulla beatior ora:
Hos Pallas campos, hæc iuga Bacchus amet.
Ista inuent alios: ego nostro gratulor orbi,
Mænus vbi fluuius proluit arua suo.
Quaq; venit, lato vestitos palmitæ colles
Separat, & liquida semper abundat aqua.
Mænus ab Aurora per pinguia culta volutus:
Illic temperies viribus apta meis.
Sol licet æstiuos propior super ingerat ortus,
Sicca vel Icarius torreat arua Canis:
Frondea secretæ præbent umbracula syluæ,
Prataq; muscosis fontibus vnda sonant.
Parturit & flores tellus, fessisq; per æstum
Lenis ad irriguas aura medetur aquas.
O nemus, ô valles gelidæ: quater ille beatus,
Quem sopor argutas opprimit inter aues.
Non illi venis ardor sitientibus hæret,
Candida nec mutat feruidus ora calor.
Ast ego, si quando patriam, si quando reuisam,
Fuscus, & ardenti sole perustus ero.
Nec tamen vlla mouent mutati damna coloris,

*In terris nulla est, cui placuisse velim :
 Dummodo succensos febris non occupet artus,
 Nec tener in flammis corporis humor eat.
 Quam vellem colles tacitus reptare salubres,
 Et mea sub viridi rura videre iugo.
 Errat, diuitias si quis miratur inanes :
 Iugera sat culti pauca tenere soli.
 Post obitus, miseri cum lux brevis occidit aui,
 Pondera nil auri diuitis ampla iuuant.
 At si quis Musas, paruo contentus, amauit,
 Ille, vel inuita morte, superstes erit.
 Tu quoq; quem veterū sanguis commēdat auorū,
 Despice magnificas, non imitatus, opes.
 Et mecum vmbrosis, quoties finit aestus, in hortis
 Incipe iam Lauri fronde ligare comam.
 Et rerum caussas, & finem quare bonorum,
 Labraq; Castalia docta liquore riga.
 Hac tibi sub Myrtho residens florente canebam,
 Ut scires animi vota, Stibare, mei.
 I pede felici, quo te vocat ardua virtus,
 Naturæ pereant ne bona tanta tuæ.*

AD CAROLVM CLV-
SIVM A.

Recusatio Laureæ coronæ sibi ab illo
 donatæ ac transmissæ.

ELEGIA XII.

Clusi,

Clusi, quid viridi cingis mea tempora Lauro?
Non sunt ingenio mollia fata meo.
Tu mihi vel Myrthineſtas è fronde coronam,
vel caput hoc circa mæſta Cupreſſus eat.
Non me pierides, Cluſi, fecere poëtam,
Non Aganippeæ lucidus humor aquæ.
Sed dolor, & lacrymæ, ſauiq; Cupidinis ignes,
Triftis & ad rigidas ſæpe querela fores.
Molle prius (memini) ſpernebam carmen, & vm-
Innocuiſq; diu Vatibus hoſtis eram. (gram,
Ut facerem verſus, dilectæ cura puella
Impulit: & ſtudiij præmia magna tuli.
Præmia, quæ vincunt gemmas, & munera Regū,
Quicquid & in lato naſcitur Oceano.
Nunc procul à Domina, miſeri ſolatia luſtus
Mæſta cano ſurdis carmina littoribus.
Deſine velle meos Lauro redimire capillos,
Deſine: temporibus conuenit illa tuis.
Aſt ego, quod teneros ſemper colo mitis amores,
Serta coronata Myrthea fronte geram.
ſalue arbor, ſalue Heſperijs celeberrima ſyluis,
Frigida quam patriæ non habet ora mea.
Atq; vtinam velles noſtris quoq; creſcere ripis,
Qua ſecat obliquo Cynthius amne ſolum.
Non magis optarim ſacras mihi ſurgere Citros,
Grata nec arenti punica mala ſiti.
Summa petant alij: Myrthū veneramur amantes,
Si mereor, crines ambiat illa meos.

P. LOTI.

P. LOTICHII SECVNDI

ELEGIARVM

LIBER III.

AD IOANNEM DE SYL-
VA LVGDVNENSEM.De infelici suo ex Gallia reditu, cum omnia
arderent bello ciuili.

ELEGIA I.

*SOL iter emensus longum reuolubilis anni,
 Aurea Phryxæ terga premebat ouis.
 Iamq; nouis tepidas Zephyris mulcētibus auras,
 Cesserat aduentu squalida veris hyems.
 Cum fugiens duri, Syluane, pericula Martis,
 Linquebam patriæ mœnia celsa tuæ.
 Mœnia, quæ placidis Arar inter labitur vndis,
 Et Rhodani magnas, non minor, auget aquas.
 Arma prius tuleram, sed tunc pia causa vetabat,
 Regia posthabito Casare castra sequi.
 Et quæcunq; foret belli fortuna, timebam,
 Nec dubijs poteram rebus habere fidem.
 Temporis illius miseranda subibat imago,
 Aspera quo passus vincula nuper eram.
 Martius occiduam qua spectat Narbo Pyrenen,
 Siccaq; caruleus littora findit Atax.*

Adde,

*Adde, quod & dulci patriæ tangebar amore,
Expectans studijs ocia parta meis.*

*Protinus Allobrogum celsas in finibus Alpes,
Horridaq; emensi lustra, niuesq; sumus.
Contigimusq; lacum, Rhodanus qua spumifer exit:
Sed glacie tectis tunc piger ibat aquis.
Inde per intonsi nymbose cacumina Iuræ,
Venimus ad ripas, Arela curue, tuas.
Omnibus inq; locis, fulgentibus obuia signis,
Vidimus Heluetijs agmina missa iugis.
Non illic colit arua Ceres, non confitor vnae,
Nemo peregrinis mercibus auget opes.
Incola contentus paruo, nec fallere doctus,
Gaudet in herbosa pascere valle pecus.
Lacq; nouum semper, pressiq; coagula lactis,
Dulcia fecundi munera ruris habet.
Iamq; propinquabam Rheni spumantibus vndis,
Ille suo fessors amne lauabat equos.
Iam procul aërios montes, procul alta videbam
Templa, Palatinis conspicienda iugis.
Ergo salutabam loca nota, Deosq; locorum,
Et Nicri colles, Pieriamq; domum.
Mille pererrabant tacitam mihi gaudia mentem,
Ante oculos patriæ cum foret ora mea.
Et velut, Ionijs cum nauita fessus ab vndis
Post duo natalem lustra reuisit humum,
Læticia exultat, caraq; dat oscula terræ,*

Exilij

Exilij recolens tædia longa sui:
Sic ego, fortuna tot tempestatibus ætus,
Mollia concipiens ocia, letus eram.
Cum mihi fama volans inopinos rettulit hostes
Castra super ripas, Mæne, locasse tuas.
Deletasq; acies, & totas funditus vrbes
Ignibus euersas procubuisse solo.
Quid loquar ereptos profugis cultoribus agros?
Prædiaq; ad dominos non reditura suos?
I nunc, finge animo reditus, fixemq; malorum,
Teq; puta casus exuperasse tuos.
Exul, inops, erro, nec honore carentia mortis
Martia adhuc licuit busta videre mea.
Ah, melius Rhodani submersus in amne fuisset,
Naufraga cum tumidis fluctibus hausta ratis.
In fonti melius caput à ceruice recisum
Vidisset medio Narbo iacere foro.
Quot mala finissem letho, si dura tulissent
Astra, feri Martis, falciferiq; Senis?
Ire per extremas Gentes libet, ire per vndas,
Et patriam ignoto quærere in orbe nouam.
Non ego, Mæne pater, quæ te sperare iubebam.
Suspendam ripis munera vota tuis.
Namq; (recordor enim) cum bella perosus abirem,
Per tua cornipedi flumina vectus equo:
Mæne vale, dixi, reducem si numina sistent.
Me tibi si niueus fulserit ille dies,
Hunc tibi cum geminis voueo calcaribus ense,
Qua vetus ad liquidas quercus habebit aquas.
Nunc

Nunc inhonoratus nullis celebrabere donis :
 Heu, desiderij somnia vana mei.
 Sic etiam vobis olim, Sperchiades vndæ,
 Acacida Peleus vouerat ipse comam.
 Vouerat ipse quidem Peleus : at carula mater
 Vidit in iliaca funus Achillis humo.
 Sed procul à nobis hic sit timor, & mea saltem
 In patrijs olim sedibus ossa cubent.
 Quodq; negant viuo superi, post fata rependant :
 Sic, ô, sit cineri paxq;, quiesq; meo.

AD ERASMV M NEVSTE-
 TER, COGNOMENTO STVR-
 MER EQVITEM FR.

De rep. aquarû, & noua sua peregrinatione.

ELEGIA II.

*D*um te rura tenent densis circumdata syluis,
 Coccius herbosis qua fluit vber aquis.
 Postq; tot exhaustos belliq;, viæq; labores,
 In solis gaudes sic habitare locis.
 Me nemus Hercynium, fortunatiq; recessus,
 Humidaq; oblectant stagna salubris aquæ.
 Hic domus, hic fesso patria est, requiesq; malorû,
 Degere natali dum vetat hostis humo.
 Non comites Musæ nobis, non carmina desunt :
 Ingenium superest, cætera victor habet.
 Blanda; crescentes solantur balnea curas,

Et

Et sopor, & calidi fontis amicus Amor,
 Insuper accedunt veteresq; nouiq; sodales,
 Vita quibus concors, & sine labe fides.
 Hic quoq; dulce meæ decus, & spes vna iuuentæ,
 Lassa fouet tepidis membra Stibarus aquis.
 Mutua qui placidæ componens fœdera pacis,
 Dum studet armatos conciliare duces:
 Vetus equo lateris resoluti perdidit vsum,
 Pæoniæ nequeunt quem reparare manus.
 Nunc colit ardenti fumantes sulphure lymphas,
 Tabificum pellat si liquor ille malum.
 Cæuleæ ambustis erumpunt faucibus vnda,
 Corpora quæ medico languida rore leuant.
 Siue laborantes quatit æger anhelitus artus,
 Siue tremit nervis pars labefacta suis.
 Arida seu venas vrit sitis, horrida labes
 Viscera suffusis cum tumescit aquis.
 Nympharum sacro quæras à fonte salutem:
 Pæoniam simplex afferet humor opem.
 Non tamen his me fata diu consistere terris,
 Optataq; sinent commoditate frui.
 Nuper enim placida cum membra quiete leuarem,
 Fusus in herbosa, ruris amator, humo.
 Astitit in somnis (nec me sopor altus habebat)
 Et pede percussum surgere iussit Amor.
 Surge, quid in solis (inquit) teris ocia syluis?
 Te manet Euganei terra beata soli.
 Maior vbi, calidis Aponusq; salubrior vndis
 Fumat, Hamadryadum Naiadumq; domus.
 Et pater

*Et pater Eridanus, Phæbo gratissimus amnis,
 Adriacum liquidas in mare voluit aquas.
 Unde pedem referens, Musarum dotibus auctus,
 Cineta triumphali tempora fronde geres.
 Hac Amor: & tenues cum somno fugit in auras,
 Fausta; concentu signa dedisti aues.
 Ibimus, & gelidas, duce te, superabimus Alpes:
 Tu modo promissis adde, Cupido, fidem.
 Vos patrij saluete Lares, saluete sodales,
 Et soror, & frater, tuq; Dimare vale.
 Vobis parta quies, de me deus autor amoris
 Viderit, auspicijs mens fauet ipsa suis.*

AD GVILHELMVM RON-
DELETVM.

In obitum Gallirhoes, puellæ
formosissimæ.

ELEGIA III.

*Sic mihi tristitiam video, luctumq; perennem:
 Iam Dominae properant vltima fata mea.
 Parce laboranti, mors immatura, puellæ,
 Parce precor: letho me trahit illa suo.
 Illius occasu terras, hominesq; relinquam,
 Et sequar ad manes, Elysiumq; nemus.
 Rondelete vale, si qua reualescere posset,
 Iam foret auxilijs salua puella tuo.
 Nam quis te melius*

F

Aut

Aut citius docta leniat arte malum?
Sed nihil inuito medicamina numine possunt:
Heu, mihi plus herbis mors valet atra tuis.
Fallere quis possit (quāuis procul absit) amantem?
Absumus, & Domina scimus adesse necem.
Non mihi fama venit lacrymosi nuncia luctus,
Auia nec mæstum præcinit omen auis.
Somnia me terrent, simulacraq; functa sepulcris,
Umbræq;, sopito quæ volat ante thorum.
Umbra, mihi toties quæ se miserabilis offert,
Obscura quoties omnia nocte silent.
Quin etiam nuper vigilantem nocte serena
Terruit, ad lecti visa sedere pedes.
Cumq; ego clamarem demēs, animamq; rogarem,
Per thalami clausas fugit imago fores.
Occidit, ab frustra celare paratis amici,
Occidit, & secum spem tulit illa meam.
Spes erat, infelix virgo, si salua fuisses,
Tecum legitimi fœdus inire thori.
Iam tibi, quos gereres cultus, noua nupta, parabã,
Quæq; tuas posset gemma decere manus.
Nec minus ex animo tu me venerata colebas,
Mente fouens sancti gaudia coniugij.
Et (memini) cum te facerem, pulcerrima, certam,
Iusta foret longæ quod mihi caussa viæ.
Te mihi venturam comitem iurare solebas,
Solamen cunctis dulce futura malis.
Horrida nec Boreæ metuebas frigora, quamuis
Ossibus hæreret febris anhelata tuis.

Ergo

Ergo etiam manes tibi nunc comes ipse sub imos,
Si liceat iunctis passibus ire velim.
Nec tristes Erebi furias, noctemq; profundam,
Nec caua sulphureis stagna vereris aquis.
Sed neq; tu manes alti colis ætheris hæres,
Nec mihi fas vltro te super astra sequi.
Donec ab his tenebris regionibus inferat illis,
Et Deus, & dulcis nos miseratus Amor.
Interea quodcunq; meos accedet ad annos,
Mæstus, vt amissa compare Turtur, agam.
Degere fert animus solis in montibus æuum,
Quo ferat humanos semita nulla pedes.
Illic verba querar sensus motura ferarum,
Et nomen tota nocte vocabo tuum.
Nec rami virides, nec me teget herba iacentem
Florida, nec puro fonte leuabo sitim.
Siue bibam, liquidas turbabo fletibus vndas:
Siue cubem, nullo cespite fultus ero.
Tu quoq; si veterū memor est & pulvis amorum,
Occurras oculis sæpe videnda meis.
Sæpius in somno redeat tua dulcis imago,
Fidaq; tangendas præbeat vmbra manus.
Quid precor imprudens? non fas ita velle, pium hæc
Ocia sint cineri, sit sopor vsq; tuo. (est:
Et tumultum Myrthi virides, et Amaracus ornet,
Et sedeat custos ad tua busta Venus.

AD GEORGIVM SABINVM.

F 2

De Pa-

De Patanij celebritate, & studijs suis.

ELEGIA IIII.

TV licet in patria, post bella, grauesq; labores,
 Mollia securis ocia rebus agas.
Eloquioq; potens, & opum successibus auctus,
 Illustres scriptis Caesaris acta tuis.
Vt Viadrus, riuos dum præterlabitur hortos,
 Ad tua mirantes carmina sistat aquas.
 Non tamen (vt credo) memori tibi corde, tot an-
 Excidit Euganei cura, Sabine, soli. (nis,
 Sed desiderium superest, veterumq; locorum
 Dulcis adhuc oculis hæret imago tuis.
Et modo Modoachum, celeri modo puppe videris
 Adriacum solito carpere more fretum.
 Nunc subeunt Aponi fumantes sulphure lymphæ,
 Inq; Antenorijs proxima templa ingis.
Et Zephyro gaudens Arquatum molle salubri,
 Quæq; rigat liquidis arua Pluicus aquis,
 Adde tot egregias animas, tot candida Vatum
 Pectora, constanti quæ tibi mente vigent.
Iam tibi se Bembus, iam se Dijs proximus offert
 Frastorius, BEMBO par in honore suo.
Et cum Flaminio puri Naugerius oris,
 Arbiter intactæ cultus vterq; lyre.
Molsaq; præcinctus Myrtho, quem sede piorum,
 Almus inexhausto necitare pascit Amor.
Atq; alij, quibus hic olim comes ire solebas

Aonas

Aonas in montes, Castaliumq; nemus.
 Forsan & hæc inter, nostri tibi mutua cura est,
 Quidq; sedens Veneto littore, quæris agam.
 Scilicet hic obitus rerum contemplor, & ortus,
 Et quibus è caussis ordine cuncta fluant.
 Et disco, quicquid medicos mare gignit ad vsus,
 Quicquid & omnifero terra benigna sinu.
 Sæpe iuuat Solem gelida vitare sub vmbra,
 Multaq; de plantis, arboribusq; loqui.
 At me præcipue felix delectat Hyacus,
 Et platanus manibus consita Bembe tuis,
 Nã Platanū Bembus, patriæ non immemor, olim
 Transtulit è campis Sicelis Enna tuis.
 Sæpe leui remo Venetas lustrare paludes,
 Sæpe libet totos ducere rure dies.
 Solariq; æstus in gramine, sicubi forsan
 Laurus adoratas explicat alta comas.
 Illic Arquatum, quacunq; è rupe saluto,
 Et veneror cineres, culte Petracha, tuos.
 Tunc simul ad calidas Aponi descendimus vndas:
 Nec piget Asphodelam vespere ferre dumum.
 Hinc traho (quam longa est) abeuntem carmine
 Dũ sopor oclusas excubat ante fores. (noctẽ,
 Carminibus solor casus patriæq; meosq;
 Abstergens mæsta lumina sæpe manu.
 Sic mihi flos æui, sic dulcis carpitur ætas,
 Labitur, & tacito clam fugit illa pede.
 Interea tamen instat Amor nec pulsa recessit
 Ossibus hæc pestis perniciosq; meis.

*Nec ratio valuit seuas euincere flammæ,
 In summa quamuis legerit arce locum.
 Ergo ego sustinui, primo sub flore iuuenta,
 Horrida difficili tempore castra sequi.
 Oceani metas vidi, Littusq; remotum,
 Qua Lybiam nostro separat orbe fretum.
 Mille fatigatus rerum discrimina vici,
 Sæpe graues æstus, frigora sæpe tuli.
 Unius haud possum superare Cupidinis ignes,
 Nec desiderijs fortior esse meis.
 Ite procul Musæ, Lauriq;, Hederaq; valete,
 Huttenus patriæ quas tulit ante meæ.
 Carmina nil prosunt, non si mihi talia Phæbus
 Præscribat, moriens qualia cantat Olor.
 Nec medicæ curant Aponi mea vulnera lymphæ,
 Vlla nec Euganeis quæ viret herba iugis.
 Hac satis est tenera Myrthi cecinisse sub vmbra,
 Desine nunc Erato plura : SABINE vale.*

AD GVILIELMVM RV-
 GERIVM COMPATREM.

De nouo Amore.

ELEGIA V.

*Altera post hyemem, Rugeri, vertitur æstas,
 Alteraq; æstatis terga fatigat hyems.
 Immatura meæ cum fleui fata puella,
 Et desolati frigida regna thori.*

Testis

*Testis Sorgia mihi, latisq; Druentia ripis,
 Qua Rhodano cursus iungit vterq; suos.
 Illic constitui tumulum, manesq; vocavi,
 Et sedi multos ante sepulcra dies.
 Promisiq; fidem cineri, sine amore futurum
 Funeris extremum tempus adusq; mei.
 At nunc rursus Amor veteres mihi suscitât ignes,
 Rursus atrox seua me face torret Amor.
 Parcite felices anima, tuq; optima virgo
 Parce, nec ultores inuocet vmbra Deos.
 Acceptum quodcunq; potest, gratumq; sepultis
 Accidere, exequijs contigit omne tuis.
 Quod superest (quoniam nihil est velocius annis)
 Gaudeat, vt digna est, flore iuuenta suo.
 Pace tua liceat funestam ponere vestem,
 Myrtheaq; ornatis reddere ferta comis.
 Appennine pater, vacuas qui tollis in auras
 Illicibus cinctum, iuniperisq; caput.
 Aemiliaq; videns oram, camposq; iacentes,
 Nobile Felsinae despicias vrbis opus.
 Tu mihi curarum consors, testisq; laborum,
 Tu viridi seruas gaudia nostra iugo.
 Hic, mea Lux patrijs in collibus exigit æuam,
 Lanigerum pascens ruris alumna pecus.
 Illa meos rapuit sensus, animumq; quod omnes
 Euganei Nympha non potuere soli.
 Itius in solis quero vestigia syluis,
 Grataq; posthabitis vrbibus arua colo.
 Dicite custodes pecoris, memora alta tenentes:*

F 4 Ecqua

Ecqua sub hoc seruat monte puella gregem?
 Dicite lassatos quo fonte refrigerat artus?
 Qua syluas, medio quæ subit antra die?
 Hæc ego. Tum ripas monstrat mihi rustica pubes,
 Qua Panarus liquido prænatat arua pede,
 Ille fatigatis gratus pastoribus amnis:
 Hæc potum saturas Lux mea ducit oues.
 Hic oculis primum tulit obuia lumina nostris,
 Lumina quæ radijs æmula Solis erant.
 Quid referam, quoties noctem per inhospita ducã,
 Sic queat ærumnis esse benigna meis?
 Illa sed (ab simplex) humanis inuida votis,
 Virginei mauult esse puella chori.
 Impatiensq; viri castis se denouet aris,
 Vittaq; flauentes iam ligat alba comas.
 Vidi ego, cum roseos nigris mutaret amictus,
 Et tunicam magnos poneret ante Deos.
 Et consanguineas, dulci cum matre, puellas
 Linqueret, à templis non reditura domum.
 Me miserum, poterone pati, poterone mederi?
 Non potero, tantis mens stupet ægra malis.
 Quid non carminibus, quid nõ tentauimus herbis?
 Irrita vis herbis, carmen inane fuit.
 Ipse pater vatum dulci non attulit vllam
 Bochius eloquio, non Amaseus opem.
 Appennine vale: tuq; ô dulcissime rerum
 Compater, has curas, & mea damna leua.
 Tu quoq; seu Panarus gaudes de more vocari,
 Amnis ab ærijs orte cacuminibus:

Nobile

*Nobile seu flumen Scultenna lubentius audis,
Seu quodcunq; inuat nomen habere, vale.*

AD HILARIVM CANTI-
VNCVLAM.

De peste Patauiana, & obitu Danielis
Stibari.

ELEGIA VI.

*Erganeam serpunt contagia dira per urbem,
Medoaci vireas linquere tempus aquas.
Seu canis Erigones corruptas polluit auras,
Seu lacus, & multa pingue palude solum.
Semina seu labis nostros fugientia sensus
Putris ab infecta detulit Auster humo.
Causa latet, sed pestis atrox crudescit in horas:
Demens heu Pataui quisquis in vrbe manet.
Tu quoq; quid cessas dubios euadere casus,
Dum licet, & celeri sospes abire fuga?
Non tamē, vt Dominam, spreta pietate, relinquas,
Neu cadat immodico lapsa timore fides.
Turpe erit immeritam, te propter, flere puellam,
Quæ tibi ius animi credidit omne sui.
Non tu scæuus in hoc, nefas mihi credere tantum,
Usq; adeo Vates conuenit esse pios.
Ergo siue leges Citrijs, Myrthoq; virentem,
Benaci melior qua fouet aura, lacum,
Sine Athesis ripas, vbi desinit Itala tellus,*

F 5 *Abdua*

Abdua siue tuas, siue Timaue tuas,
 Seu inuat Eridani lustrare binominis vrbes,
 Aut longam curui Tiberidis ire viam:
 Quo te cunq; pedes ducent, quocunq; voluntas,
 Sit comes, & collo pendeat illa tuo.
 Nec tibi secretis casa sordeat horrida syluis:
 Omnia ab immunda sint modo tuta lue.
 Me domus Aonidū tenet, ac patria inclita Vatū
 Felsina, tristitiae conscia sola mea.
 Felsina, quam leni perlabitur agmine Rhenus,
 Appenninigenas nobilis inter aquas.
 Candida pax habitat, nec terra salubrior vlla est,
 Arida dum sitiens excoquit arua Leo.
 At mihi nulla quies, nec cum se condit in vndas,
 Nec cum sol versis mane recurrit equis.
 Iam nouies celo fulsit noua Luna sereno,
 Lumina dum somni munere fessa carent.
 Non mihi saeuus Amor, non torridus officit aër,
 Hausta nec incauta dira venena manu.
 Tu studium, lususq; meos, tu gaudia vitæ
 Omnia fregisti morte, STIBARE, tua.
 Testor honoratos manes, vmbraeq; recentem,
 Quiq; meos luctus Diiq;, animaq; vident.
 Funere me nullo tantum cepisse dolorem,
 Nec frater gelida cum tegetetur humo.
 Nec cum longanos (Pietas ignosce) parentes
 Sustulit, extincto lumine, nigra dies.
 Iam tenues pallent, egesto sanguine, venæ,
 Succus & in lacrymas corporis omnis abit.

Nec

*Nec minus accensos febris depascitur artus,
 Oraq; continua torret anhelata siti.
 Nec gemitu celum prodest implere, nec vllos
 Vota Deos, anima deficiente, mouent.
 Quandocunq; igitur, fato percussus amici,
 Pones Felsinea mæstus in vrbe pedem:
 Magna licet cogant properare negocia Romam,
 Aut petere Hetrusci littora curua maris:
 Ad tumulum tamen ante veni, manesq; saluta,
 Florida nec cineriserta, rosasq; nega
 Tum socijs, imo suspirans pectore, dicas:
 Huic desiderium causa perire fuit.*

IN OBITVM DANIE-
lis Stibari.

ELEGIA VII.

*Dv̄m fugat exorietes humentes Lucifer umbras,
 Et tremulo Venetas lumine spargit aquas.
 Halcyonumq; sonant mæstis freta mane querelis,
 Quas dolor ante alias nunc quoq; tangit aues.
 Hic ego, qua Pelago Phaëthontius influit amnis,
 Carmina morte tua pauca, Stibare, canam.
 Qualia sub densis, hoc ipso in littore, ramis
 Heliades fratri concinuere suo.
 Ergo age, seu liquidum colis æthera, siue quietas
 Heroum sedes, Elysiumq; nemus:
 Solis ad occasum, dum flemus Solis ab ortu,
 Hinc adesô Vati nobilis umbra tuo.*

Non

Non ego maiorum laudes, ac facta tuorum
Persequar, aut culti iugera parta soli.
Nec loquar exhaustos ineunte etate labores,
Dum fors indignum versat acerba caput.
Illa mihi Diuæ melius Libetrides olim
Inclita per terras, & freta lata ferent.
Nunc dolor includit vocem, nec amabile quicquã
Suggerit ingenio Musa vocata meo.
Iamq; rubescenti tollit iubar æquore Titan,
Inq; solum radios inijcit orta dies.
Ergo vbi permensus celum Sol occidit, idem
Purpureo vestit lumine rursus humum,
Nos vbi decidimus defuncti munere vitæ,
Urget perpetua lumina nocte sopor.
Heu spes fallaces, sic me tot fluctibus actum
Deseris in tantis, magne Stibare, malis.
Te duce, per montis iuga celsa biuerticis ibam,
Ocia præsidio iussus amare tuo.
Et memini quamuis crudeli plurima bello
In proprijs esses passus acerba bonis.
Inuolidumq; latus traheres mœrore peresus,
Hausissetq; tuas insuper ignis opes.
Me tamen hæc inter securo mente iubebas
Phæbumq;, & Musas, eloquiumq; sequi.
Nunc tecum mea vota leues abiëre per auras,
Nunc mea spes omnis funere fracta tuo est.
Delitijsq; animis tota de mente fugatis,
Cogor in extrema viuere tristitia.
Qualiter hybernæ dum sentit frigora Brumæ,

Albus

Albus ad Eridani flumina mæret Olor.
 Desluit ex oculis vberimus humor, vt olim
 Liquitur Alpinis nix resoluta iugis.
 Sic madet vda salix, aut vitis, vere tepenti,
 Lucida cum scisso palmitè manat aqua.
 Nec lacrymis cessant tabescere lumina, quamuis
 Arida Sol medio torreat arua die.
 Pergite iam Musæ, tenues dum contrahit vmbas
 Phæbus, & ex æquo lustrat vtrumq; fretum.
 Nunc paulo maiora canam, dum seuæ quiescunt
 Aequora, nec querulis obstrepat aura modis.
 Vidimus excisas imis à sedibus vrbes:
 Lata cadaueribus vidimus arua tegi.
 Testis Mænus erit, testes Pegnessides vnda,
 Testis & vluosa rector Aissus aquæ.
 Quos ibi per casus, per quæ discrimina rerum,
 Ausus es ad magnos ire, STIBARE, Duces?
 Dum caput obijceres cunctis sublime periclis,
 Fœdera si posses firma referre domum.
 Quod nisi dissidijs mens Regum leua fuisset,
 Munere pax esset conciliata tuo,
 Altaq; nunc starent intactis oppida muris,
 Floreretq; opibus terra beata suis.
 At tibi post obitus quæ merces digna laborum,
 Quæ satis ampla tuæ pramia laudis erunt?
 Nil profunt fletus, non si lapsurus in æquor
 Eridanus lacrymis cresceret ipse meis.
 Ipse etiam natum Clymene Iouis ignibus actum,
 Hic olim celsis fleuit in aggeribus,

Fleuit

*Fleuit Lampetie , fleuit Phaëthusa iacentem,
Cortice cum vidit mater vtrinq; tegi.*

”

”

*Nec superas redijt Phaëthon reuocatus in auras,
Et tamen etherea stirpe creatus erat.
Sparge puer virides, Heroum insignia, Lauros,
Et dic : has cineri spargo, Stibare, tuo.
Ut gerit aeternos formosæ frondis honores
Laurus, & vmbrosas explicat alta comas.
Sic viret, & celo te gloria laudibus æquat,
Gloria, quæ cineres excubat ante tuos.
Spiritus è tenebris translatus in arua piorum
Viuit, & aeternæ munera lucis habet.
Illic se patitur contingi lumine claro,
Supremi soboles plena decore patris.
Vera patris soboles, nostræ fons ille salutis,
Cuius inexhaustas gratia fundit aquas.
Ille beatam animam dulci solatur amore,
O, qui nostra suo crimina rore lauat.
Surgamus, lux prona fugit, deferbuit æstus,
Cogit & inuitum Luna redire domum.
Sit tranquilla tibi requies, spesq; inscia luctus,
Iamq; vale : manes subsequar ipse tuos.*

AD ORTOLPHVM MA-
ROLTVM.

De secessu suo, & oblectationibus ruris.

ELE-

ELEGIA VIII.

*J*Gnea dum rapidis ardet feruoribus aestas,
 Solaresq; premunt terga Leonis equi,
 Ecquid in Hadriacis, Ortolphe, paludibus, ecquid
 Lentus adhuc Veneta ducis in vrbe moram?
 Me secreta tenet frondoso villa recessu,
 Villa racemiferis vndiq; cincta iugis.
 Compater, & Marius comites, æstiuæ supellex,
 Rura dapes, vmbra dat nemus, amnis aquas.
 Finitimis illum pater Appenninus ab antris
 Ire iubet, culti leta per arua soli.
 Nomē aquæ Panarus (sic præsens nūcupat ætas)
 Scultennam veteres, qui meminere, vocant.
 Illius in ripa, sub opaca valle calores
 Mobilis afflatu temperat aura suo.
 Mane nouo densos indagine claudere montes,
 Exortoq; iuuat sole redire domum.
 Umbra diem reliquum studio traducit inertī,
 Et sopor in viridi, ruris amicus, humo.
 Vina puer gelidis Trebiana refrigerat vndis:
 Felsineus nobis illa ministrat ager.
 Interea veteres cantu solatur amores,
 Candidus arguto cum Corydone Mycon.
 Percussæq; noua resonant dulcedine syluæ,
 Et dociles circum nos imitantur aues.
 Forsan & Euganeis tu nunc in collibus erras,
 Qua propriæ zephyrus gaudet habere domum.
 Floribus, & folijs, varijsq; coloribus herbas
 Illic,

Illic, & fruticum colligis omne genus.
 Ingenitasq; illis vires ostendis, & vsum,
 Quid Thyma, qd Cistus, quid Melilothus agant.
 Quid rosa purpureum quæ plena pudoris honorem
 Pandit, et ad liquidas natus Acanthus aquas.
 Vosq; Chelidonia, tuq; ð, quæ solis amati
 Obseruas nitidos pallida semper equos.
 Inde per angustos vitreo de vase canales
 Suppositos liquidas elicit ignis aquas.
 Dumq; potestates aperis, viresq; latentes,
 Carmina ceu puris fontibus hausta fluunt.
 Qualia Flaminius primo cantauit in æuo,
 Ad salices residens, Mesule curue, tuas.
 Qualia Molsa tener, pharetrati miles Amoris,
 Cui moriens dulci gutture cedat Olor.
 Odi ego, qui vastis torrens exastuat vndis:
 Qui fluit exiguo murmure riuus, amo.
 Leniter, & nullo strepitu, quem leta rigantem
 Gramina, formoso Naiades ore bibunt.
 Nec rapido siccatur Canis Erigoneius æstu,
 Sæua nec effusis imbribus auget hyems.
 Viue memor nostri, seu te sinus vrbis aquosæ,
 Siue Aponi Nymphæ Medoaciæ tenent.
 Orat idem Marius. iamq; auctus prole virili
 Compater, in nostris Faunus vterq; iugis.
 Cætera præsentem, vbi cum pluuiælibus Hædis
 Afferet Autumnum Pleiæas orta: vale.

AD IOANNEM SAMBV-
 CVM PANNONIYM.

Cum

Cum grauissimo morbo laboraret
Bononiæ.

ELEGIA IX.

*Fata vocant, Sambuce, tuū, Manesq; sodalem,
Iam tenebris oculos nox tegit atra meos.
Te curare decet supremum mortis honorem,
Inq; peregrino soluere iusta solo.
Nec sine desertis cineres habitare tenebris,
Ossa nec immundo clausa iacere situ.
Ante fores templi, nudoq; sub æthere, tellus
Accipiat gremio frigida membra suo.
Nec tibi sit socij mors immatura dolori,
Nec venias madidis ad mea busta genis.
Me satis est multos iuuenem fleuisse per annos,
Dum queror ætatis tempora dura mea,
Quin potius fessos oblecta carmine Manes,
Instaurans culta funera mæsta lyra.
Pro quibus officijs, hæres abeuntis amici,
Accipe fortunæ munera parua mea.
Non mihi sunt Baccho colles, oleisq; virentes,
Prædiale Aemilijs conspicienda iugis.
Tu veterum dulces scriptorum sume libellos,
Attritos manibus quos iuuat esse meis.
Inuenies etiam viridi quæ lusimus æuo,
Dum studijs atas mollibus apta fuit.
Illa velim rapidis sic vras carmina flammis,
Ut Vatem ipse suis ignibus vssit Amor.*

G

Iamq;

*Iamq; vale, & tenera bustū superintege Myrtho,
Non poterit cineres illa granare meos.*

AD FRANCISCVM RO-
BERTELLVM.

Cum Venetijs discederet.

ELEGIA X.

*Evaneos colles, Venetamq; relinquimus urbem,
Natalis reuocant dulcia rura soli.
Iam nouies magnum compleuit Cynthius orbem,
Purpureis toties astra remensus equis.
Dum procul à patria, belli terrore fugatus,
Mobilis, incertis sedibus, hospes ago.
Me Liger errantem, me Sequana diues, & ingens
Hospitio Rhodanus fouit, Ararq; suo.
Nec semel incertum vitæ, prærupta Pyrene
Vidit, ad Hesperij littora curua maris.
Inde ferax Latium petij, tendensq; per Alpes,
Frigus in aërijs rupibus acre tuli.
Nunc requies erroris adeſt, finisq; laborum,
Poſt duo fas tandem luſtra redire domum.
Urbs Venetūm, Regina maris, mihi tempore longo
Culta, ſed (heu) poſthac non habitanda, vale.
Robertelle vale, ſeruāq; abſentis amorem,
Qui maneat, dum nos dū ſuperēſſe volent.
Quis mihi nunc ventos vna paſſurus, & imbres,
Per iuga monſtrabit nubibus aqua viam?*

Non

Non ego te quercus, & saxa videbo rotantem,
 Cincte pruinosis spumifer Oene iugis.
 Fert animus castos Benaci visere lucos,
 Citria qui ripis gignit odora suis,
 Et colles lustrare sacros, vbi Tityrus olim
 Ire domum saturas vespere iussit oues.
 Hinc Tarrum, Labrumq; petam, quaq; herbifer
 Montib. inclusas Larius arctat aquas. (altis

Et patriam Rheni Danubijq; domum.
 Sic vbi me sistet reducem sors prospera, nec tu
 Inijcies auidas mors prius atra manus:
 Flumina cum syluis, & quæ pater ante solebat
 Contentus cultu paupere, rura colam.

P. LOTICHII SECVN-
 DI ELEGIARVM.

LIBER IIII.

AD IOACHIMVM CA-
 merarium Pabeberg.

ELEGIA I.

Quæ legis, vnde ferât quæris, Ioachime, salutem
 Impariter inunctis condita verba modis.
 Hinc, vbi Celtarum Belgas disternat oris
 Sequana, cui vitreas Matrona iungit aquas.

G 2 Spumifer

Spumifer & Regis veterem circumfluit urbem,
 Et bisco geminum verberat amne latus.
 Forte rogas, quæ sit rerum fortuna mearum:
 Et procul hic Musis nunquid, ut ante, vacem?
 Scilicet hæc doctis quoniam fauet artibus atas,
 Aonij suades numina fontis amem.
 Magna fuit quondam sacri reuerentia Vatis,
 Inq; pari precio carmen, & autor erant.
 Carmina nunc tantum, si non sunt dura, leguntur:
 Carminis auctori nullus habetur honor.
 Non tamen Aonidum curam dimittere possum:
 Ante vel incipiam non memor esse mei.
 Nec minus & rerum causas scrutamur, & ortas
 A Sole, & Luna, sideribusq; vices.
 Atq; valetudo qua sit reparabilis arte,
 Quæq; iuuat radix, quæq; sit herba nocens.
 Sed tua, quicquid agam, mihi semper inhaeret imago,
 Pectore dum viuam non abitura meo.
 In caput ante suum ripa labentur eadem
 Undosus Ligeris, Sarmaticusq; Tyras.
 Ipse bibam succos omnes è gurgite Lethes:
 Ipse soporiferas, si modo dentur, aquas:
 Non tamen vlla tui facient obliuia nobis,
 O sacer Aonij dux, IOACHIME, chori.
 Ut careo vobis, digressus ab axe, peregit
 Iam semel exactis mensibus, annus iter.
 Siue tamen propria tellus absconditur umbra,
 Seu rosea Phœbus luce reuifit humum.
 Dū modo lustramus ueteres, decora alta, ruinas,
 Quicquid

Quicquid & ripæ in margine campus habet.
Aut simul abruptos delamentamur amores,
Sæpe recordantes, Herbifer Albi, tui.
Omnibus interea te vox mea nominat horis,
Nominis vsq; adeo mentio grata tua est.
Sunt etiam dulces, qui te venerantur, amici,
Alloquijs quorum tempora sæpe leuo.
Præcipue patriæ consors Beutherus, & idem
Doctus Apollineæ plectra mouere lyra.
Qui nunc historiæ campis spaciatur apertis,
Et docet ad certos cuncta locare dies.
Et spacia annorum repetens ab origine mundi,
Per reuoluta nouum secula carpit iter.
Dixerit hæc aliquis prius edita sæpe, fatemur,
Scriptorum proprias quoq; sequente vias.
E quibus ipse legens quæ conuenientia ducit,
Ante tamen positis omnibus, illa probat.
Quinetiam, multis quod inextricabile visum,
Explicat: & causas, vt tueatur, habet.
Omnia quæ memori dum versat pectore, Titan,
Iam sua ter rapidis signa recenset equis.
Interea populos etiam lustrauit, & vrbes,
Et vaga Santonicum per mare vela dedit.
Addidit & fandi numerosas legibus artes,
Arma grauis tractans imperiosa fori.
Cum tamen à rerum cura maiore quieuit,
Tempus in his studijs ponere dulce fuit.
Quid loquar, vt rebus gestis, dum tædia vitat,
Sic quasi diuersis floribus ornet opus?

*Acta voluminibus cognosces eruta priscis,
Multaq; Pierides qua vetuere mori:
Quicquid et hoc auo memorabile, pace, vel armis,
Vidit ab Oceano Phæbus utroq; geri.
Non aliter cultos, geniali vere, per hortos,
Non species violis, non color vnus inest.
Puniceasq; nigris, croceas cingentibus albis,
Pulcrrior est varijs nexa corolla rosis.
Hæc tibi docta mei dono monumenta sodalis,
At mihi cur potius non tua mittis? ais.
Mollia sæpe quidem deducere carmina tento,
Non tamen, vt puris auribus illa probem.
Sat mihi sit rigidas interdum fallere curas,
Solamenq; mali præmia magna voco.
Hæc tamen interea damus, vt cognoscere possis,
Non minus idcirco nos meminisse tui.
Atq; vtinam liquidas Iluri residentis ad vndas,
Sic opus in lucem nobile Vatis eat:
Tempora quo fastis signata volubilis anni
Condit, & imparibus sacra, diesq; modis:
Sidera quo faciant discrimina temporis ortu,
Utq; sub occiduas prona ferantur aquas.
Quasq; vices rerum lustrans Hyperione natus,
Annua bisseis mensibus astra regat.
Sed nunc ingenium rapit in contraria luctus,
Et querula deflet publica damna lyra.
Sic tamen & requiem curis mordacibus affert,
Et pius est, patriæ vulnera flere, dolor.
Ille gemit, celsæ resonant lugubria rupes.*

Carmina

Carmina, labentes sistit & ilmus aquas.
Forſitan hæc etiam tandem, poſt nubila, finem
Peſſima mutatae ſortis habebit hyems.
Aoniꝝ rumpent tunc alta ſilentia Vates,
Plectra metu quorum nunc, Ioachime, ſilent.
Et quæ deſtituit fugiens prius, orſa reſumet
Muſa, per aſſuetas rursus itura vias.
Sed quodcunq; ſequens iterũ trahet hora, ſerẽdum
Ipſe tamen ſortis ſpe melioris alar. (eſt:
Aſſidueq; tuum, meriti non immemor vnquam,
Nomen inoblito pectore dulce feram.
Tu quoq; ne curam depone abſentis, & huius
Muneris officium conſule quaſo boni.
Atq; aliquod rursus ſtudiꝝ, IOACHIME, recẽtis
Mitte, quod hic cupida mente legamus, opus.

AD PHILIPPVM ME-
LANTHONEM.

De obitu clariffimi viri Iacobi Micylli.

ELEGIA II.

Flēbilis à Nicro gelidum miraris ad Albim
Cur veniat paſſis Muſa, Philippe, comis.
Nec præcinctæ gerat viridanti tempora Lauro,
Veſtis inaquaſes ſed tegat atra pedes.
Scilicet hic lacrymis color eſt, & luctibus aptus,
Hic habitus mœſti pectoris eſſe ſolet.
Luna bis implevit creſcentem cornibus orbem,

G 4

Bis

Bis radios verso condidit orbe suos:
 Ex quo, Vangionum cultis digressus ab oris,
 Liquisti patriæ rura propinqua tuæ.
 Tristibus interea Lachesis nos dura fatigat
 Casibus, & letos non finit ire dies.
 Utq; alios taceam, quos functos munere vitæ,
 Abstulit immiti Parca seuera manu.
 Ille, decus Phœbi, Musarum cura, Micyllus
 Occidit, Heu fallax, & breue, vita, bonum.
 Hac igitur meta est nostrorum summa laborum?
 Hac miseri vates conditione sumus?
 Tertia post ætas Iani lux venerat Idus,
 Quam tulerat fuscis Lucifer ortus equis.
 Cum, velut occultas voluens sub pectore curas,
 Imposuit tristi languida membra thoro.
 Parua mora est, pectus quatit arida tussis anhelû,
 Accensamq; leuant pocula nulla sitim.
 Principio succus tamen omnes ille perosus,
 Insuetam medica respuit artis opem.
 Mox rapidis imos torreri febribus artus
 Sensit, & angustas gutturis esse vias.
 Heu mihi, nil artes seræ iuuere medentium,
 Artificum doctæ nil potuere manus.
 Erga iaces, patriæ decus, ô clarissime Vates,
 Et Graiæ, & Latine gloria summa lyre?
 Nec potui, cum te premeret iam senior ætas,
 Præmia pro meritis soluere iusta tuis.
 Tu mihi quærenti sacras per inhospita Musas,
 Ad iuga monstrasti primus amœna viam.

Nam

Nam leue seu velles Elegis deducere carmen,
 Seu magis Herois altius ire modis.
 Siue lyram digitis percurrere, sponte fluebant
 Molliter in numeros verba diserta suos.
 Ergo, quod Aoniæ secretas fontis ad undas,
 Plena puer, Phæbo pocula dante, bibi:
 Longius & cultos Sophiæ digressus in hortos,
 Florida de Lauroserta virente tuli:
 Me fateor debere tibi: cineriq; rependam
 Omnia, quæ pietas suadet, amorq; tuo.
 Ante Nicer Ligeri, Rhodano miscbitur Ister,
 Nec rapidus liquidas Rhenus habebit aquas:
 Quam ventura dies, aut vlla redarguat ætas,
 Effluxisse animo tot benefacta meo.
 Nunc, precor, has lacrymas, atq; hæc suspiria tan
 Care parens, veri signa doloris habe. (tum,
 Mox vbi sæcundas mulcere Fauonius auras
 Cæperit & gremium lata resoluet humus:
 Tunc flores ad busta nouos, violasq; recentes,
 Semper adoratas Veris habebis opes.
 Sic quoties tumulo via proxima ducet euntes,
 Incola seu faciat, siue viator iter:
 Nullus erit, qui non repetens suspiria, dicat:
 Sit requies cineri, paxq;, Micylle tuo.
 Quinetiam, quam lata patet Germania, vates
 Passim morte tua carmina mæsta canent.
 Qualia ramorum densa Philomela sub vmbra
 Concinit aut moriens qualia tristis Olor.
 Te procul ad Viadri ripas lugebit aduentum,

G S

Gloria

Gloria Castalia prima SABINVS aqua,
 Claraq; percensens operum monumenta tuorum
 STIGELIVS, dulces fundet ab ore modos.
 Parq; senex studijs, & par Camerarius annis,
 Pauca, sed in laudes concinet apta tuas.
 Vos quoq; consortes patriæ, mea turba, sodales,
 Ausonis in gremio quos fouet ora suo:
 Quorum flexibiles errant per tempora Myrthi,
 Et lateri semper candidus hæret Amor:
 Seu vada Medoaci colitis, seu Felsina mater
 Præbet in Aemilijs otia grata iugis:
 Fama per ærias cum nuncia venerit Alpes,
 Flebitis arguta plectra tacere lyra.
 Heu, spes fallaces: & mens improuida Vatum,
 Qui stabilem vitæ creditis esse moram.
 Quid prodest totas hyberno sidere noctes,
 Quid studijs longos continuasse dies?
 Si tamen in tenebris opera interrupta iacebunt,
 Musaq; cum Domino pene sepulta suo est?
 Vester honos agitur, mites Heliconis alumna:
 Vatibus à sacris hoc prohibete malum.
 Tu quoq; (nec dubito) nunquā patiēre, Melanthon,
 Scripta tot æterna nocte, sitiq; premi.
 Ante meos oculos, imisq; in sensibus hæret
 Ultima digressus hora, PHILIPPE, tui.
 Quanta piū (memini) mulcebant gaudia pectus?
 Quantus in amborum mentibus ardor erat?
 Felix, ante obitus cui saltem fata dederunt,
 Aspectuq; tuo, colloquioq; frui.

Scilicet

Scilicet hæc secum duræ solatia mortis
 Attulit ad manes, Elysiumq; nemus.
 Nec decet, aut fas est, nos illum flere sepultum
 Amplius, & lacrymis ponere nolle modum.
 Ille quidem dulces auras, & amata reliquit
 Lumina, sub gelida contumulatus humo.
 Fama tamen superest, & totum nota per orbem
 Gloria, Castaliæ quam peperere Deæ.
 Nec tua longa dies delebit scripta, Micylle:
 Iuris in ingenium mors habet atra nihil.
 Adde, quod ereptum terris, pietasq; fidesq;
 Ante Deum, celo, sideribusq; locant.
 Non levis ambitio, non impius ardor habendi,
 Nullus in elato pectore fastus erat.
 Prouida sed virtus, & flore nitentior omni
 Candor, & innocua cum pietate, fides,
 Ipse ego, quæ vidi, referam, quæq; auribus hausi,
 Solamen nostris dulce, piumq; malis.
 Iam mortis prope tempus erat, volucerq; silenti
 Pegasus Hesperias nocte subibat aquas.
 Pegasus, vnde sacri latices Aganippidos vnde
 Vatis & occasus sideris vnus erat.
 Ergo vbi sensisset labi per viscera mortem,
 Hæc dedit in mæsto verba suprema thoro.
 Fata vocant, moriorq; libens, valeatis amici,
 Regia siderei me vocat alta poli.
 At tu, CHRISTE, nouæ qui nobis gaudia vitæ
 Reddis, & in supera das regione locum:
 Huic abeunti animæ placidam largire quietem,

Ne

Ne mihi sit precium mortis inane tui.
 Me liquor ille, tuo stillans è vulnere sancto,
 Abluat, hos astus, hanc leuet ille sitim.
 Dixit, & in tennes migravit spiritus auras,
 Et placidus clausit lumina victa sopor.
 Et quis adhuc dubitet, celesti sede receptum,
 Sidera sub pedibus celsa videre suis?
 Illic aut obitus astrorum spectat, & ortus,
 Quoq; suum Phœbus tramite currat iter:
 Aut cupido primæ complexu coniugis hærens,
 Fata senectutis narrat acerba sua.
 Seq; tot ærumnis gaudet, curisq; solutum,
 Amplius haud vllas posse timere vices.
 O, vbi plena sacro manat torrente voluptas,
 Verus vbi pleno fonte redundat amor.
 Salue care parens, alti nouus incola celi,
 Non mihi, qui genuit, care parente minus.
 Tecum delicias, & gaudia nostra tulisti,
 Quæ nulli poterunt restituïsse dies.
 Hæc ego, dum flentes comitamur funus amici,
 Flebilibus cecini pauca, PHILIPPE, modis.
 Plura dolor prohibet: Salue cultissime Vates,
 Inq; beatorum pace, Micylle, vale.

IN NVPTIAS MARCI LV-
 douici Zigleri, Iurisconsulti, & Ca-
 tharinæ Reiffstockin vir-
 ginis.

ELEGIA

ELEGIA III.

*Si mihi præterita Ver illud amabile vitæ,
 Ingenijq; forent libera iura mei.
 Inuida nec tacito confectum cura dolore,
 Cogeret ætatis tempora dura queri.
 Forsitan argutas quæ possent ire per aures,
 Concinerem thalamo carmina, MARCE, tuo.
 Qualia sub Myrtho quondam redolente canebam,
 Qua trahit Hesperias in mare Lædus aquas.
 Florida cum teneris seruiret amoribus ætas,
 Esset & in precio nostra iuuenta suo.
 Tunc ego regnabam, gelidam nec ad vsq; Pyrenen
 Cultor Apollineæ notior artis erat.
 Nunc uigor omnis abest, curisq; exhaustus amaris,
 Ingenij cecidit spiritus ille mei.
 Ne tamen officium veteris tibi desit amici,
 Desueta repetam fila canora lyra.
 Ergo age, quæ tenero celebras connubia cantu,
 Ad noua coniugij gaudia Musa veni.
 Sed quia nec violas, nec letos arida flores
 Educat, aut molles terra perusta rosas:
 Sume Palatini culto de Principis horto,
 Quæ tegat ornatas Laurus odora comas.
 Turrigerâ, Nymphis comitantibus, ibis in urbem,
 Qua iacet imperij nobile Spira forum.
 Aura fauet, Cauriq; silent, dum mane rubentem
 Euocat auroram Lucifer, illa diem.
 En etiam thalamo felices exerit ignes,*

Cum

Cum matutino lucida Sole Venus.
 His comitem roseo se Iuppiter addit in ortu;
 Qua puer hybernas fundit amatus aquas.
 Te quoq; prima videt geminis cum piscibus, Eôs;
 Inuentor curvæ, Pleiade nate, lyræ.
 Quæq; leuat gravidas partu Lucina puellas,
 Purpureum medio spargit ab orbe iubar.
 Scilicet hæc tædæ sunt omnia leta iugalis,
 Hæc fortunati nuncia signa thori.
 Sol oritur, reseat q; diem, iam lucet, eamus:
 Plana sinisterior, nec salebrosa via est.
 Tu Dea, cantantes vt eamus, amabile quiddam
 Concine, iucundum carmine fiet iter.
 Primus Hymen caram iuueni, carumq; puellæ
 Coniunxit iuuenem, certa q; iura dedit.
 Ante vagos hominum genus exercebat amores,
 Nulla verecundi cura pudoris erat.
 Inuia pro thalamis nemorum deserta colebant,
 Antraq; furtiuum sepe cubile dabant.
 Primus hymen docuit lectum seruare pudicum,
 Et statuit proprio quenq; iacere thoro.
 Idem virginibus formæ præcepta colendæ
 Tradidit, & cultus iussit habere modum,
 Ne hæc genis, limis hæc oculis, nutu hæc loquaci,
 Ne hæc supercilijs falleret vlla virum.
 Tu populos, genialis Hymen, moderaris, & vrbes,
 Tu facis vnius corporis esse duos.
 Nil, sine te, Venus alma potest, Iouis inclita proles,
 Comprobet assensu quod bona fama suo.

Dul-

Dulcis Hymen, Hymenæe, Hymē, quid gaudia dis-
Tedisfer Vranie nate sororis vbies? (fers?

Aspice, brumali dum torpet frigore celum,
Ut tristes errant per nemus omne feræ.

Nullus honor syluis, mæret sine amore volucres,
Et gemitu vidui turturis arua sonant.

Celibis hæc vitæ est consorte carentis imago,
Hæc desolati tristis amoris hyems.

Eia age dulcis Hymē qd vota moraris amantum?
Huc ades, ô, sacris blande Hymenæe, tuis.

Vere nouo, molli cum vernat gramine tellus,
Arbor & umbrosas explicat alta comas.

Luxuriant, saliantq; greges, testæq; sub altis
Frondebis argutæ confociantur aues.

Gemmas vitis agit, teneras humus educat her-
Induit & flores qualibet herba suos. (bas,

Talis cum socia fœcundus coniuge lætus,
Sic etiam fructum fœmina, virq;, ferunt.

Hymen, ô Hymenæe, Hymen: sed fallit? an amnem
Conspicimus, breuior carmine facta via est.

Dicite, qui colitis Rhœni vada carula, nautæ,
Ecquis ad argentes constitit hospes aquas?

Sic ego: sic Licmon, iam celo quinta refulsit
Delia, nocturnos quæ moderatur equos.

Cum teneram ducens forma præstante puellam
C N O D I V S hâc agili remige fecit iter.

C N O D I V S interpres legum, cui Nectaris instar
Dulcis honorato profluit ore sonus.

Sed cum mane nouo Thibonia surgeret vxor,

Exortæq;

Exortaq; darent astra fugata locum,
 Venit, nescio quis, pharetra succinctus, & arcu,
 Ales, egens oculis, & sine veste puer.
 Hunc senior Celadon formosum dixit Amorem,
 Dixit, & accensas virus habere faces.
 Ille Deas omnes vssit, fluviumq; tenentes
 Naiadas : in ripa tela relicta iacent.
 Venit & alma Venus (nec enim Dea notior vlla
 Et blādus Veneris terga secutus Hymen. (est)
 Felices ripæ, fortunatissima tellus,
 Numina tot pedibus quam tetigere suis.
 Fallor? an antiquæ celsis in mænibus vrbis,
 Tympana cum citharis rauca dedere sonum?
 Templa petit Sponsus, sacras vt firmet ad aras
 Promissam thalami, numine teste, fidem.
 Qualiter irriguo flos intemeratus in horto,
 Gramineum suauī mulcet odore solum :
 Sic tenero vernat iucundæ flore iuuentæ,
 Formoso iuuenis corpore, mente senex.
 Hoc faciunt mores, & docti pectoris artes,
 Iudiciūq; sagax, eloquiūq; nitor.
 At iuxta celebres, Iuris, tria lumina, fratres,
 Præsidium nuptæ dulce sororis, eunt.
 Una manus Patrem (quis crederet?) vnus eodem
 Laurigero natos auxit honore senex.
 Inclita sublimi qua surgit vertice Sena,
 Arbiaq; Umbrona limpidus auget aquas.
 Sena domus quondā Phæbi, nunc turbine Martis
 Triste sub Hetrusci Principis acta iugum.
 Te quoq;

Te quoq; non ausim dulci cum fratre silere,
 O decus Aguinæ nobile, MARCE, domus.
 Condita nam memori sub corde recentia seruo,
 Signa voluntatis non moritura tuæ.
 Sed iam Sponsa venit, manibus deducta suorum,
 virgineumq; regit conspiciunda chorum.
 Qualiter astrorum celo Regina sereno
 Luna, percussis nocte refulget aquis.
 Quale vel Oceani liquidis iubar exerit vndis
 Lucifer, Auroræ prævia stella suæ.
 Sic viuis micat ore nitor, sic lumina flagrant,
 Cincta supercilijs lumina nigra suis.
 Florida natiuos comitatur gratia mores,
 Pone subit roseus, subsequiturq; decor.
 Scilicet ingenuo cunctas in pectore dotes,
 Casta quibus laudem virgo meretur, habet.
 Nec genus, aut proavi desunt, & sortis amica
 Munera inexhausto fonte beata fluunt.
 Illa sed argutos in me quæ figit ocellos?
 Aspicias vt molles erubuere genæ?
 Quæcunq; est, vtinam sese patiatur amari,
 Naturæ facies arguit esse bonæ.
 Fortunata, sacro si qua es dilecta Poëtæ,
 Spectabis cineres nomen habere tuos.
 Ah, pereat quisquis præfert virtutibus aurum,
 Ingenium cunctas nobile vincit opes.
 Hactenus hæc: Dea flecte genu, bona verba sacer-
 Incipit, & sacras fundit ab ore preces. (dos
 Et canit, vt fuerit post prima exordia mundi

H Illa

Illa creatori proxima cura Deo :
 Ut peragens dulci coniunx cum coniuge vitam,
 Cognatum porro traderet vsq; genus.
 Ergo velut patula vitis se tollit in vlmō,
 Vitis & impositum sustinet vlmus onus.
 Sic pius vxori vir adhæreat, vxor amati
 Sedula procuret remq; , domumq; viri.
 Se bene habet, iunxere manus, arasq; relinquunt,
 Agmen & è sacra iam redit æde domum.
 Nunc locus affari sponsum, nunc iungere dextras
 Res sinit, & dulci soluere verba sono.
 MARCE decus patriæ, faciles cui munera Diui
 Omnia munifica contribuere manu.
 Hospita linquentes vicini flumina Nicri,
 Venimus ad thalami gaudia festa tui.
 Accipe, quo potuit, confectum carmine munus,
 Aeternum nostræ pignus amicitie.
 Nos Liger, & Rhodanus, nos pubescentibus annis
 Iunxit honoratæ Sequana rector aquæ.
 Quiq; tot egregias vrbes, nemorumq; recessus
 Cæruleus tardis flexibus ambit Arar.
 Nos simul Hadriacas puppi sulcauimus vndas,
 Aequora qua Venetus prospicit alta Leo.
 Nec pater Eridanus, nec amoris nescia nostri
 Felsina, quæ lauro cinxit vtriq; comam.
 Sæpe graues tulimus morborum sideris æstus,
 Inq; pruinosis Alpibus acre gelu.
 Tempore tam longo nullis mollescere vidi
 Illecebris sensus, delitijsue tuos.

Unus

Unus amor nobis, eadem domus, vna voluptas,
 Lædere quam potuit nulla querela, fuit.
 Nunc tibi parta quies, & quod sperare solebas,
 A superis casti munus amoris habes:
 Munus habes, Regum gemmas quod vincit, et au-
 Et quicquid rubri voluit arena maris. (rū,
 Quis non diuitijs fidos vxoris amores
 Præferat? & sobolis gaudia, spemq; suæ?
 Sis felix, faueatq; tuis concordia votis,
 Mella fluant thalamo, lacq; merumq; tuo.
 Huc ades, ô Hymenæe, novos iam vesper amores
 Aduerbit, Aonium Musa reuise nemus.
 Intrat Hymē thalamos, valeas dulcissime Marce,
 I prior, exemplo mox sequar ipse tuo.

AD GEORGIVM CRA-
 COVIVM IVRE CON-
 SVLTVM.

In obitum Philippi Melanthonis.

ELEGIA IIII.

Dv̄m tepet apricus, zephyris spirantibus, aër,
 Blandaq; purpurei tempora Veris eunt:
 Almaq; fœcundo se vestit gramine tellus,
 Arbor & vmbrosas induit alta comas:
 Errabam Nicri secessus inter amœnos,
 Mollis adhuc vitreo rore madebat humus.
 Prata videns circum, florum mirabar honorem,
 H 2 Lenis

Lenis ab herbosis dum strepit aura iugis.
 Grata salutabant orientis lumina Solis
 Dulce viatori mane leuamen, aues.
 Nuncia cum luctus tua venit epistola Craco,
 O quoties lacrymis humida facta meis.
 Sic igitur moriens, sic ô diuine Melanthon,
 Funere perturbas gaudia nostra tuo.
 Raptus es, heu (nec vana fides) tumultuq; recen-
 Attonitus muta præterit Albis aqua. (tem
 Scilicet hæc miseris deerat sors vltima rebus,
 Hic cumulus nostris debuit esse malis.
 Deseris insanis puppim, bone Rector, in vndis,
 Nutat, & in medio fluctuat illa mari.
 Te sine nil lætum nobis, nec amabile quicquam,
 Delicias mundi sustulit vna dies.
 Morte tua celi facies mutata sereni,
 Terraq; vix natas mæsta recondit opes.
 Pastoresq; sonant vacuos lugubre per agros
 Atraq; mutato sidere squalet hyems.
 Ipse ego qui viridi redimitus tempora Myrtho,
 Lætus odorati tempore veris eram,
 Fingebamq; tuas quæ possent ire per aures,
 Tutaq; iudicio docta per ora tuo.
 Nunc studium, Musasq; omnes, lucemq; perosus,
 Carmina lugubri concino mæsta lyra.
 Hæc cineri suprema tuo sint munera, quamuis
 Gratia par meritis non queat esse tuis.
 Nec mihi spes æquare tuæ præconia laudis,
 Arduus ingenij diuitis ille labor.

Qui

Qui volet, is lybica numerum subducatur arena,
Cum rapidum Pleias turbat aquosa fretum.
Sat mihi, si nostrum dolor hic testetur amorem,
Meq; obitu gemitus non tenuisse tuo.
Nam licet occiduo traherem sub cardine vitam,
Vespere qua lassus Sol iuga demit equis.
Seu populos inter Phæbi quos inficit ignis,
Sidera quos extra nostra iacere ferunt.
Has tamen inferias, quocunq; sub æthere, ferrem,
Et memor ignoto staret in orbe lapis.
Te puerum vix linquentem cunabula, Musæ
Certatim donis excoluere suis.
Maternaq; tibi consanguinitate propinquus
Monstravit veræ Capnio laudis iter.
Capnio quem Tybris, quem frater Tybridis Arnus
Progeniem nostri sanguinis esse negant.
Illius Arctoas iussu digressus in oras,
Cepisti ingenij spargere dona tui.
Et velut exiguus primum sine nomine riuus,
Per viridem tenui murmure serpit humum.
Mox magis atq; magis labendo viribus auctus,
Communes populis sufficit vber aquas.
Sic artes creuere bonæ, tua gloria creuit,
Adiecitq; aliquid proxima quæq; dies.
Fortunata nimis sub sidere Mænalis vrsæ
Terra, prius fædo squalida tota situ.
Ille tuas iussit Musas regnare per vrbes,
Et pulsare nouo pectine fila lyra.
Inclita tunc gemina redijt facundia lingua,

Barbariesq; dedit, cedere iussa, fugam.
 Calliopeq; suis comitata sororibus ultro
 Mœnalia posuit leta sub axe domum.
 Tum pater, ignotum prius atq; ignobile flumen,
 Cornua limosa sustulit Albis aqua.
 Et, quos nulla prius flores conspexerat ætas,
 Fudit odorifero terra benigna sinu.
 Hinc legere noui sibiserta recentia Vates,
 Gloria quos humeris euehit alta suis.
 Seu vada, care senex, habitasses Syrtis iniqua,
 Siue sub Aemonijs inuia saxa iugis:
 Illuc Castalia migrassent sponte sorores,
 Ortus & Aoniæ fons nouus esset aqua.
 Fallor? an hoc terris superi restare monebant,
 Sideraq; in cunas officiosa tuas?
 Cum Ioue Mars primo fulsit tibi mitis in ortu,
 Thessalus hospitio fouit vtrunq; senex.
 Inuentorq; lyrae faustos tibi præbuit ignes,
 Humida qua liquidas vena refundit aquas.
 Falciferumq; senem, quamuis nil triste minantem,
 Mollit in quinta candida sede Venus.
 Cynthia per felix, in culmine, virginis astrum
 Oppositos fratris currere vidit equos,
 Inde tot egregia culto sub pectore dotes,
 Dona tot, ignorat quæ rude vulgus, erant.
 Gratia Dijs, quod leta tuo mihi tempore nasci,
 Præceptisq; tuis fata dedere frui.
 Septimus à decimo (memini) iam ducitur ^{Annus} ætas,
 (Tam cito tot læti præteriére dies)

Cum

Cum tibi præclaras puer erudiendus in artes
Traditus, Aonidum captus amore, fui.
Non mihi maluerim quicquid Tagus egerit auri,
Quicquid habet rubri diues arena maris.
Tu mihi monstrabas bifidi iuga frondea montis,
Deducens fida, ceu pater ipse, manu.
Non tibi per Latium, tot clara per oppida, vidi
Sequana nec tumido qua fluit amne, parem.
Clara per Europam tua fama, per Asida terram,
Nec Lybiæ laudes nescit adusta tuas.
Tu præcepta Dei pandens arcana, docebas
Gaudeat vt pura mente fideq; coli.
Doctrinaq; pio celestis amore, ferebas
Mille via casus, tædia mille senex.
Non magis hac index, quam parte seuerus in illa,
Iusta velut premitur pondere libra pari.
Impia nec contra diræ conuicia lingue
Causa laceffitas impulit æqua manus.
Non ego mordaci perstringam carmine quenquã,
Nullus in hoc vnquam pectore liuor erit.
Si tamen audebunt manes violare sepultos,
Tisiphone furijs quos agit atra suis:
Non cineres, venerande, tuos patiemur inultos,
Pro tumulo Pietas induet arma tuo.
Albipater, pater Albi, leues abiære per auras
Omnia, quæ propter viuere dulce fuit.
Si quid habent veri timidæ præsagia mentis,
Pæna venit lento sera sed ampla pede.
Iam video instantes fatali lege ruinas,

Præliaq; & fuso pingue cruore solum.
Volumur huc illuc, veluti spoliata Magistro
Cymba per Aegæas naufraga fertur aquas.
Ergo nec affari mihi te dulcissime, saltem
Extremum licuit funeris ante diem.
Cum pectus tibi dira sitis torreret anhelum,
Ureret & miserum febris acerba iecur.
Ipse salutiferas herbas, succosq; dedissem,
Quos miscere alia non didicere manus.
Ipse Deum supplex in vota precesq; vocassem,
Assistens lecto peruigil vsq; tuo.
Namq; preces casta pallentes pellere morbos
Votaq; , Pæonia fortius arte solent.
Non licuit saltem voces audire supremas,
Atq; anima tecum deficiente loqui.
Non positum lacrymis sparsi venerabile corpus,
Florida non cineriserta rosasq; dedi.
Quod possum, tibi mane nouo, tibi vespere sero,
Mæsta tibi media carmine nocte canam.
Nec brevis hæc finem statuet mihi vita doloris,
Si quid adhuc vitæ Dij superesse volent.
Non animum verni mulcet clementia celi,
Non leuis afflatu me iuuat aura suo.
Fœcundisq; rose, Lauriq; videntur in hortis,
Cumq; maris viridi lilia rore mori.
Alma parens tellus, cuius cognomen habebas,
Deficit, & sætus negligit ægra suos.
Ipse etiam veteris Nicer haud oblitus alumni,
Ceruleas largis fluitibus anget aquas.

Hic

Hic fuit, hic studuit, puer hoc in cespite lufit,
 Hic pater, hic genitrix, hic habitauit auus.
 Colle sub hoc tenui deduxit carmen auena,
 Hic decor, hæc doctæ gratia vocis erat.
 Talia dum recolit, lacrymarum gurgite flumen
 Crescit, undosis fluctibus antra fremunt.
 Mæstaq; vicina residens Philomela sub umbra
 Flebile mærentes concinit inter aues.
 Aemula facundi Philomela Melanthonis ales,
 Par honor, & linguæ candor utriq; fuit.
 Omnia quæ tellus, quæ pontus, & educat aër,
 Interitu lugent, magne Philippe tuo.
 Si tamen illa Dei fuit (ut fuit) alma voluntas,
 Nostra nec infectum reddere vota queunt;
 Corporis exuijs & mortis lege solutum,
 Gratulor ætherea te regione frui.
 Postq; tot infidos maris implacabilis æstus,
 Nubila iam pedibus cuncta subesse tuis.
 Iam canis vnigenam natum, rerumq; parentem,
 Per fortunati culta vireta soli.
 Illic sunt, quicumq; Dei præcepta secuti
 Iusticiæ certas nos docuere vias.
 Non illic morbi, non ærumnosa senectus,
 Non graue pauperies vrget acerba malum.
 Sed citbaræ, cantusq; vigent, animaq; piorum
 Ipsius è vitæ fonte perenne bibunt.
 Aeterniq; patris mens et sapientia CHRISTVS
 Fernida diuino lumine corda rigat.
 Salue magne parens, alti nunc atheris hæres,

Et fruereternis, quæ tibi parta, bonis.
 Discipuliq; tui vocem cognosce supremam,
 Nec pietas cineri sit grauis ista tuo.
 Terra tuum violis ornet, lauroq; sepulcrum,
 Floreat æternis vrna beata rosis.
 Ossaq; tranquilla semper tua sede quiescant,
 Semper ad Albiacas vox tua viuat aquas.
 Hoc precor, his saltem, mundi sator, annue votis,
 Ipse vagi curam suscipe CHRISTE gregis.
 Per nomen, venerande, tuum, nostramq; salutem,
 Sanguine quæ miseris est reparata tuo.
 Perq; tuos, dum corpus erat mortale, labores,
 Per maiestatem numinis oro tui.
 Extremæ per dira precor ludibria mortis,
 Respice desertas, optime Pastor, oues.
 Respice nos, tenues cum spiritus ibit in auras,
 Summaq; cum terris fulserit illa dies.
 Quatuba per trepidas sonitû dabit horrida nubes,
 Hocq; triplex mundi flamma resoluet opus.
 Et bene habet: nec enim genitor dulcissime, longe
 Auguror aduentus tempus abesse tui.
 Interea laudesq; tuas, nomenq; canemus,
 Tu modo da dulci, Christe, quiete frui.

IN OBITVM MANGOLDI
 ab Hutten Equitis Fran.

ELEGIA V.

Has

Has tuus inferias Vates, Huttene, Secundus,
Hæc tibi pro meritis munera soluo tuis.
Quando quidem viridi nobis te sustulit ævo,
Quæ nihil egregium mors finit esse diu.
Forsan & hæcmanes pietas descendet ad imos,
Sera quidem pietas, grata futura tamen.
Flere tuos obitus iubet illud amabile quondam,
Nunc interruptæ fœdus amiciciæ.
Namq; etiam tumultis suus est honor, inq; sepultos
Mens pia flebilibus testificanda modis,
Et mortem vitæ testem, finemq; laborum,
Laudibus ornatam conuenit esse suis.
Elysiis igitur quamuis iam letus in hortis,
Inq; noua vitam luce perennis agas:
Funeris extremus tamē hunc largimur honorem,
Virtutis percant ne monumenta tua.
Inuida consumit titulos, & busta vetustas,
Et spolia in templis exuuiæq; ruunt.
At si quem dulci celebrarunt carmine Musæ,
Ille vel inuita morte superstes erit,
Quos libet, hos memori ratum labor eximit ævo,
Longæui possint nec nocuisse dies.
Te quoq; sublatum quamuis in flore iuuentæ
Inter honoratos gloria tollet auos.
Florida vix septem iam lustra peregerat ætas,
Iniecit rapidas cum fera Parca manus.
Nec tibi nobilitas, nec profuit inclita virtus:
Tam cito belligeri gloria Martis ubi es?
Cynthi per herbosas gelido qui flumine valles
Laberis,

Laberis, & patriæ diuidis arua meæ:
 Inclita tu prisca spectas cunabula gentis,
 Illic prima scater fontis origo tui.
 Ardua qua vacuas turres extollit in auras
 Arx à præcipiti nomen adepta ingo.
 Illic Mangoldus, quem deploramus ademptum,
 Vagyt, illustri sanguine natus eques.
 Quis veterū referat decus immortale parentum?
 Amplaq; victrici præmia parta manu?
 Bis tria iam celum permensus sacula Titan,
 Et totidem roseis lustra peregit equis.
 Cum Celebres atavi factis, & equestribus armis,
 Sanguinis auxerunt nomina clara sui.
 Aucupij Cæsar cum dictus ab arte, iuberet
 Ficta nouo primum prælia more geri.
 Qua gelido magnas à vertice despicit vrbes,
 Per mare veliuolas quæ regit, vrsa, rates.
 Hinc genitor, belli fulmen, quem Marte furentem
 Horruit attonita sæpius Ister aqua.
 Hinc patruus, notum cuius super athera nomen
 Peruolat, immensi Solis vtranz; domum:
 Huttenus, quem fama rehet plaudentibus alis,
 Ordo per Europam donec equester erit.
 Maiorum tumulos obliquis Cynthius vndis
 Alluit, Heroum manibus illa domus.
 At tua, quæ bustis fortuna negauit auitis,
 Gurgite iam Mænus præterit ossa suo.
 Flos generis Mangolde tui: sed terra sepulcrum
 Qualibet, vna omnes grata recondet humus.

Et

Et cineres idem, quod terras, æquora celum,
Conteget, ac dulce est, cum vocat hora, mori.
Vinere debueras equidem, nisi fata negassent,
Strenuus, excellens, candidus, acer eras.
Sitamen exactæ considero facta iuuenta,
Nil potes hac vitæ de breuitate queri.
Iam virtute senex, factisq; illustribus ingens,
Vertice contigeras sidera celsa tuo.
Ingenuas, vernans exacta iuuenta, per artes,
Sequana qua tumido labitur amne, fuit.
Auernisq; Liger qua primum è rupibus ortus
Undoso latum gurgite pandit iter.
Hinc placidi mores atq; asperitate carentes,
Maius honorata nobilitate decus.
Nec deerat culta facilis tibi copia linguæ,
Nec sine fecundo pectore corpus eras.
Et suauipoteras dulcedine præditus oris,
Gallica natino verba referre sono.
Mox tua per varios virtus exercita casus,
Per numeros sese sustulit aucta suos.
Testis erit regum qui pugna accincta duorum
Matrona diuiduis castra diremit aquis.
Testis Scaldis erit, ripaq; binominis Istri,
Spiculaq; auerso qui iacit Hunnus equo.
Vidit & in dubio belli certamine Mænus
Sanguinei cunctas Martis adire vices.
Aeratasq; acies, & equestres ducere turmas,
Spargereq; hostili pingue cruore solum.
Vidit idem Veraris, vidit quoq; Tubarus, & quæ
Irriguas

Irriguas Mæno Sala ministrat aquas.
Cum trepidos armis ageres vlttricibus hostes
Alite per campos puluerulentus equo.
Quid tamē ista iuuant? quid nomen, & vtilis atas
Profuit? & laudis tot monumenta tuæ?
Num minus in gelida, iā pulais et vmbra, sepulcro
Maximus ingenio, nuper & ense, iaces?
Sic cecidit Pallas, domitor sic Lausus equorum,
Sic in Echionia Parthenopæus humo,
Sic iacet, in culto flos qui nitidissimus agro,
Vomere succisus prætereunte fuit.
Sic ego saepe rosas, sic vda papauera vidi,
Candida sic primo lilia vere mori.
Inuida mors, quare tantis virtutibus obstat?
Tot bona cur terris eripit vna dies?
Infelix mortale genus, rationis egentes
Sæcula tot degunt per nemora alta feræ.
Unicus assyrijs qui viuit odoribus ales,
Exuijs iterum nascitur vsq; suis.
Nos, rerum hæredes quos vult Deus esse suarum,
Tam fragili vitæ conditione sumus.
Damna nouis reparant agrestes floribus herbæ,
Aspera cum pulso frigore cessit hyems.
Tunc iterum viola, tunc germina mille colorum,
Quæ prius immitis læserat aura, virent.
At nobis dubij cum flos breuis occidit æui,
Ad superos duro clausa Adamante via est.
Quod si fata negant animos in humana reuerti
Corpora, nequicquam vota precesq; valent:

Hæc

*Hæc Mangolde tamen solatia mortis habebis,
Inclita quod nequeant facta decusq; mori.
Nam tua Pierides, quod magnis sæpe negatū est
Regibus, æterna nomina laude rehunt.
Tu quoq; , si posses, iam non reuiuiscere velles,
Nec te, si posses, fata redire sinant.
Hæc rerum series immota, Deiq; voluntas,
Arbitrio fatum qui regit omne suo.
Viximus, & multos vna transeginus annos,
Signa voluntatis mille futura tuæ.
Tempus ad hoc, primo (nā sæpe recorder) ab æuo.
Vestra mihi patuit semper aperta domus.
Nunc tibi parta quies, nostros fortuna labores
Versat adhuc, varijs insidiosa modis.
Concilia interea te fortunata piorum
Semper inexhausta luce serena tenent.
Forsitā & nostri memor in regionibus illis
Lætatis memores nominis esse tui.
Inuida non omnes capiunt obliuia Manes,
Umbra soporiferas non bibit omnis aquas.
Nec generosa meo tua corde recedet imago,
Non mea Lethæus si riget ora liquor.
Acceptum quodcunq; potest gratumq; sepultis
Accidere, exequijs contigit omne tuis.
Omnia persoluit pietas tibi fratris amici,
Marmor & incisis indicat ossa notis.
Ipse etiam, quem tu semper complexus, amabas,
Ultima quæ potui munera ferre, tuli.
Non Thyma, non Violas, tepeti non veris honores,
Candida*

*Candida luteolis lilia mista rosis.
 Sed quæ me viridi Musæ docuere iuuenta,
 Carmina de patrui fontibus hausta tui.
 Primus is è sacro doctas Helicone sorores
 In patriæ duxit florida rura meæ.
 Viuite felices animæ, longumq; valete,
 Donec in æterna vita sit vna domo.
 Sit tibi terra leuis Mangolde, rosisq; sepulcrum
 Floreat, & cinerigrata parentet humus.
 Hæc tibi Pierides post vltima fata rependunt
 Munera perpetuum rursus aue, atq; vale.*

IN NATALEM CHRISTI
 Saluatoris nostri.

E L E G I A VI.

*ANNUA natalis venerūt tempora CHRISTI,
 Plectra mihi sacræ da Friderice lyre.
 Ore pio FRIDERICE faue, discedite curæ,
 Hac bona sunt nobis omnia nata die.
 Qua tu vera Dei soboles è virginis aluo
 Editus, ô IESVS, labe carentis, homo es.
 Sparge sacram Titan meliori sidere lucem,
 Purius & rutilo funde nitore iubar.
 Nec liquidum nigræ contristent æthera nubes,
 Ponat & hyberni frigoris aura minas.
 Solenni resonet templum venerabile cantu,
 Voce preces moneas supplice, quisquis ades.*

Ipse

*Ipse canam dulces numeros : adhibere sacratis
Pierios aris fasq; piumq; modos.
Tu modo Christe meum pectus vocemq; gubernas,
Vera Dei effigies progeniesq; Patris.
Pax erat, & totum finito Marte per orbem,
Omnia tranquilla plena quietis erant.
Iura dabat Cæsar populis, & pendere census
Mandabat, vires nosset ut ipse suas.
Edita gens paret magni de semine Iuda,
Inter bisseñas conspicienda tribus.
Ipse etiam veteris Iosephus dulcia Bethles
Mœnia, Iesseis regibus ortus adit.
Iamq; grauis sequitur celesti pondere virgo
Casta, Dei virgo magna futura parens.
Transierant latum qua prospicientis in æquor
Plurima Carmeli vestit oliua nemus.
Qua iacet & liquidis quem Cison alluit undis,
Fœcundo gignens Balsama colle, Thabor.
Linquitur à læua, gemino qui surgit in astra,
Mons sacer antiqua relligione, iugo.
Perq; suos vidit vestigia flectere campos
Hierichus, riuus vda liquentis aquæ.
Ventum erat ad Solymas arces, vbi Iordanis illos
Peneades placido mitior amne tulit.
Illic parua quidem sed magnis debita fati
Urbs oculis Bethle facta propinqua fuit.
Protinus ore pio natalia rura salutant,
Rura olim proani quæ tenuere senes.
Iamq; cadente die, Phæboq; sub æquore merso,
I
Carpere*

Carpere nox solitum fusca parabat iter.
 Cespitem gramineo, cannisq; palude resectis,
 Pauperis agricolæ stabat operta casa.
 Textus erat virgis paries, muscoq; virebant
 Tecta, viam Boreæ rimina rara dabant.
 Liminis intrabant postes agrestis, in vrbis
 Mœnibus hospitij deficiente loco.
 Exigui, stipulæ scæniq; rigentis acerui,
 Et folia è ramis arida facta iacent.
 Ignibus accensis illos, & paupere victu
 Sedulitas miti rustica fouit ope.
 Iamq; ferè medio peragebant humida cursu
 In celi vario limite, signa vicem.
 Summa casæ radijs fulgebant culmina Lunæ,
 Iamq; soporiferæ tempora noctis erant.
 Arboreæ frondes late, montesq; silebant,
 Dum resouent dulci membra quiete feræ.
 Spirabantq; leues nullo cum murmure venti,
 Mutaq; virgultis tecta sedebat auis.
 Languida Iosephi mulcebat pectora somnus,
 Sicut inops vili stramine fultus erat.
 Virgo memor sensit prope tempus adesse beatum,
 Quo pareret ventris numen onusq; sui.
 Plena Dei subito flagranti pectora motu,
 Sedibus è superis Spiritus intus agit.
 Aethereq; domus venerabilis igne relaxit,
 Flammeus & claro fulsit ab axe nitor.
 Concipit illa preces castas, simul ecce remotis
 Nixibus, ecce sacrum molliter edit onus.

Qualiter

Qualiter humidulos post frigora tristia flores
Vere nouo zephyris facta remittit humus.
Signa dat omnipotens genitor, micat aurea Phæbe
Purius, & maculis non sinit esse locum.
Lataq; diffundunt rutilantes sidera flammæ,
Et vos Iordanis lenius itis aquæ.
Inuoluit tenui nudum velamine mater,
Sacra fouens placide membra repente sinu.
Plenaq; mox rigido tulit in præsepia sæno:
Aspera læserunt stramina molle latus.
Cultor agri iuxta bos, & stridentia carpens
Pabula, Iosephi vector asellus, erant.
Protinus hirsutos, submisso poplite, vultus,
Oraq; diuinum corpus adusq; ferunt.
Neue recens natus mala frigora sentiat infans,
Fumificis arcent flatibus acre gelu.
Excitus è somno Iosephus, vt aspicit illum
Ante pecus, spacio statq; siletq; breui.
Vt tamen accessit, fuditq; precantia supplex
Verba pie lacrimis immaduere gena.
Ab quoties blandis complexum fouit in vlnis,
Et tremula tenuit brachia parua manu.
Ab quoties, album caput ad cunabula flectens
Oscula celesti carpsit ab ore senex.
Utq; solo iacuit, fatorum conscia, tales
Edidit, accepto numine, lingua sonos.
Sancte puer, tandem vatum promissa piorum,
Non dubiam factis exhibuere fidem.
Venisti sperata salus, mundi; redemptor,

O populi votis sæpe petite tui.
 At te, nec rutilis gemmis preciosa nec auro
 Tinctaue Getulo murice, tecta tegunt.
 Nec pario radiant adoperti marmore postes,
 Tecta suo capiunt vix satis ampla gregi.
 Stella tamen felix, portantes munera Reges,
 Huc feret ad cunas, præuia duxq; tuas.
 Et signabit iter, flammæq; per aëra ducet,
 Huius egens celum sideris ante fuit.
 Fallor an auroram, Nabathæaq; regna relinquît,
 Qua vehit Eoo Phœbus ab orbe diem.
 Pondera cum Myrrhis donabunt diuitis auri,
 Et quæ sole metit thura perustus Arabs.
 Ecce quid infantes auellere matribus hostis
 Pugnat? & armatas inijcit ense manus?
 Purpureo squallent perfusa sanguine cunæ,
 Nutricumq; madent cade rubente sinus.
 Ibimus, & Nili, genitrix, loca tuta petemus,
 Has soboles latebras debet habere Dei.
 Insidias donec componens ante, solutus
 Barbarus horrenda morte Tyrannus erit.
 Tunc iterum Pharij puer illic littoris exul,
 Niliaco referet sospes ab orbe pedem.
 Et iam diuini peragis mandata Parentis,
 Verba nec æthereis viribus orba doces.
 Iamq; fere cursu restant tibi fata peracto,
 Ultima sanguinæ iam venit hora necis.
 Parue quid ab vagis? tanquam tua vulnera noris,
 Dum reparas letho, quæ periire, tuo.

ipse

Ipse etiam solito priuatus lumine Titan,
 Purpureo tenebris tristibus abdet equos.
 At tu Sancte tua captiuos morte redemptos
 Inferno solues carcere victor auos.
 Eque stygis nigræ tenebrosa sede resurges,
 Tertia cum celum trauerit axe dies.
 Mox patrium repetes, iam non mortalis Olympū,
 Et dabis humanas pondus habere preces.
 Sic facilis, magni bone Christe salutifer orbis,
 Hoc nomen stygijs auribus horror erit.
 Sic ait, & fletus cecidere per ora secuti,
 Nec potuit lacrymans vltiora loqui.
 Admonito flebat genitrix quoque tacta dolore,
 Inque sinu puerum dulce gerebat onus.
 Et modo blanditias dicebat murmure leni,
 Nunc tepidi grata lactis alebat ope.
 Forte simul pecoris custodes montibus illis,
 Seruabant clausos nocte silente greges:
 Cum iuuenis supra caput illis astitit ales,
 Et timor (horruerant) sit procul omnis, ait:
 Aetherea missus Seruator ab arce salutis
 Vobis sub tecto paupere natus homo est.
 Ite citi, agrestes violis aspergite cunas,
 Ite, simul regi munera ferte nouo,
 Dixit, & in vacuo pendentes aëre cætus
 Aetherei dulces concinuere modos.
 Impleruntque vagis discursibus aethera notum,
 Gloria sit summo, vox erat vna, Deo.
 Plenaque tranquillæ tellus secunda quietis,

Et colat humanum iusq; piunq; genus.
 Angelicis longe tenuis concentibus aër,
 Ictaq; dulcisonis vocibus arua sonant.
 Terror abit, parent iussis, humiliq; iacentem
 Inueniunt puerum cum genitrice casa.
 Depromuntq; sinu munuscula dulcia parui
 Ruris, adorato supplice voce Deo.
 Nec rutilo possunt saturari lumina vultu,
 Nec se quin tangat continet ipsa manus.
 Sancte puer, salve, tibi candida soluimus ora,
 Sancte velis populo dexter adesse tuo.
 CHRISTE puer, per quē praelusaq; ianua lethi,
 Inq; domos superas rursus aperta via est.
 Da veniam nostro sceleri, peccasse fatemur,
 Sis miseris praesens auxiliumq; feras.
 Pelle famem, morbosq; procul, da pectore casto
 Vivere, quod superst temporis omne, tibi.
 Si quid & incauti commisimus, effice laesi
 Ne memor hoc olim vindicet ira Dei.
 Pax redeat, lenisq; quies, cessentq; tumultus,
 Martis & in nostro desinat orbe furor.
 Semper ut hanc melius tibi sancte canamus ad an-
 Pondere curarum non remorante, diem. (nū,

AD SPIRITVM SAN-
ctum precatio.

UT, noua cū Dominus fabricasset corpora mun-
 Illa Dei fouit spiritus igne suo, (di,
 Fæcun-

Fœcundosq; dedit rebus nascentibus auctus,
 Cuncta suo reddens plena vigoris ope:
 Sic miseris duro solatia tempore praestes,
 Sic foueas cœtus, SPIRITVS alme, pios.
 Te ponat querulos Ecclesia praeside luctus,
 Numine curarum mole soluta tuo.
 Oppressaq; malis, fessaq; senilibus annis,
 Afflatu recrea languida membra tuo.
 Discute sollicitos terrores, suffice vires,
 Corda sinas cœcæ noctis habere nihil.
 Assit amans veri studium, probitasq; fidesq;,
 Aethereæ per quam sedis adimus iter.
 Omnipotensq; tuæ firmet nos halitus auræ,
 Solamen cunctis, hoste furente, malis.
 Erige tu pauidos, & opis celestis egentes,
 Sicut auis plumis mollibus oua, rege.
 Tu requies animi, tuus omnia temperat ardor,
 Muneris est, quicquid spirat ubiq; tui.
 Tu moderaris opus triplicis mirabile mundi,
 Aeternamq; doces cuncta tenere fidem.
 Aëris & liquidos tractus, celiq; meatus,
 Quicquid & in toto nascitur orbe, foues.
 Vis tua præcipiti magnum vertigine celum,
 Non intermissis cursibus, ire facit.
 Tu regis obliquo contra surgentia nisu,
 Omnia quæ certis legibus astra micant.
 Quæq; suos peragunt clarissima lumina motus,
 Te sine Sol fixis Lunaq; staret equis.
 Vis tua felices viridanti gramine colles

*Vestit, & innumeris floribus ornat humum,
 Tu patulos mulces fecundo flamine campos,
 Ut grauidos onerent frugibus arua sinus.
 Aspice sic miseros, sic consolare iacentes,
 Rore salutifero, SPIRITVS alme, iuua.
 Pectora te flammis agitante beata calefant,
 Sitq; Deus, soli cui placuisse velint.
 Nec sacro auertant nos iussa minantia verbo,
 Auxilio cedat mors quoq; victa tuo.
 Ut, fragiles summa cum luce reliquerit artus,
 Viuat in aeternae spiritus arce domus.*

P. LOTICHII SECVN-
 DI C A R M I N V M

LIBER I.

A D M A G N I F I C V M E T
 Illustrem virum Danielem Sti-
 barum Eq. Fr.

*H*unc dono tibi carminum meorum
 Non dico lepidum, nouum libellum,
 Mecænas venerande, sed pudicum.
 Curas inter & anxios labores,
 Et sortis querimonias amare,
 Annis viximus (heu) tumultuosis.
 His in fluctibus, impetuq; rerum,
 Ecquis molle quid exararet, ecquis

Ver sus

*Versus conderet elegantiores?
 At nunc munere cum tuo reuisam
 Iucundos Aganippidum recessus,
 O prædulce meum decus, Stibare,
 Blanda, si mihi Dij fauent, in vmbra
 Puris, & nitidissimis, nec ætas
 Quos ventura redarguat, libellis,
 Laudes omne tuas feram per æuum.*

DE PHILOMELA.

*Dum sedet, ac dulces iterat Philomela querelas,
 Pendula qua vitreas arbor opacat aquas:
 Alitis effigiem subiectis spectat in vndis,
 Blanda; vicinis vox redit ista iugis.
 Illa; dum queritur, simul ipsa videtur imago
 Aemula sub ramo dulce virente queri.
 Tum stupet, vere volucrem putat esse, quod vñ-
 Et sibi diuini carminis esse parem: (bra est,
 Perstat, & inuidia mærens tabescit inani,
 Certa, nisi vincat, victa dolore mori.
 Omnia depromit discrimina gutturis, omnes
 Elicit, innumeris flexibus vsa, modos.
 Postremo multas frustra dum certat in horas,
 Seq; percussio decipit ipsa sono:
 Unguibus & rostro simulacrum inuadit & alis,
 Inq; necaturas inscia fertur aquas:
 Vidit, & exanimem vicino cespite textit
 Triste genus lethi commiseratus, Acon.*

Addidit & titulum: Falsus quam perdidit error,
 Daulias hic viridi conditur ales humo.
 Infelix fatum. quæ laudis tanta cupido est?
 Fallor, an & miseræ nos imitamus aues?

A D I O A N N E M H A -
 G I V M.

Hagi prime sodalium meorum,
 Qui cum nos aleret nouem Dearum
 Dulci Lanus in ocio, solebas
 Mecum ducere sæpe non inertem
 Fultus cespitem florido, quietem,
 Qua Fagi, Coryliq;, Populiq;,
 Et densæ salices vtraq; ripa
 Frondosis fluminum comis obumbrant.
 Quid, dum bella tument nefunda, rerum
 In Martis geris vrbe? me niuali
 Longo tempore detinet sub Arcto
 Fati sæua necessitas acerbi.
 Hic tabesco, grauissimis peresus
 Curis (heu) sine te, miserq; viuo,
 Inter tela, licentiamq; ferri,
 Diuisus procul à meis libellis,
 Et nunc vel situs hos araneosus
 Fœdat, delitias meas: vel igni
 Hosti tradidit: hoc fleam necesse est,
 Hagi prime Sodalium meorum.

AD

AD TVMVLVM L. MA-
terni militis fortissimi.

*H*æc Maternæ tibi gelida monumēta sub Arcto,
Albidos ad liquidas pono Secundus aquas.
Effusum patriæ pro libertate cruorem
Indicat incisus Populus iēta notis.
Non lacrymis hoc funus eget: solatia forsan
Talia plebeis manibus esse solent.
Te magni super astra Duces, validæq; cohortes,
Pulsaq; solenni classica more vehunt.
Mille viæ casus tecum, belliq; labores,
Frigus, & excubias, pauperiemq; tuli.
Præceptisq; tuis fateor debere, quod ætas
Prima rudimentis est in honore suis.
Hoc igitur munus, magnis quod sæpe negatum
Regibus, à socio milite miles habe.

AD MELCHIOREM ZO-
bellum Compatrem.

*D*VM te Parrhasio sub axe Mauors
Castris detinet in tumultuosis,
Iucundissime MELCHIOR Zobelle:
Nos hic vnanimis tui sodales,
Altus, Varus, Acontius, Secundus,
Ad sedes patrias sumus reuersi.
Et nunc inter amabiles amicos
Narrantes varios periculorum

Casus,

*Casus, bella, fugas, Ducum labores,
 Exhausti reminiscimur laboris:
 Et te saepe Zobelle nominamus,
 Et votis celerem tibi precamur
 Acri à militia vacationem.
 Viuas molliter axe sub niuali,
 Viuas dimidium mei, nec olim
 Obliviscere, mi Zobelle, Musas.
 Crescunt in reditum tuum virentes
 Et lauri, & Veneri dicata Myrthus.*

DE MVRO IN SEQVANIS
 collapsio, cum inscriptione victo-
 riarum Cæsaris.

*Qua veteris surgunt noua propugnacula Dole,
 Ad Dubij liquidas pratercuntis aquas.
 Murus erat spectans Ararim, septemq; Triones,
 Turribus & fossis cinctus vtrinque suis.
 Iusserat hic tumidus gentis praefectus Iberæ,
 Grandibus insculpi Cæsaris acta notis.
 Ticinum, victumque Arnum, domitosque Sicambros,
 Et Lybicum vetas per mare mille rates.
 Addiderat captosque Duces, nuperque potentis
 Albis Aragonica cornua fracta manu.
 Iamque aeterna gerens nostri monumenta pudoris,
 Morte trophaeorum nobile stabat opus.
 Ecce (quis hoc credat?) momento temporis vno
 Omnia ceu trifido fulmine quassa ruunt.*

Cetera

Cetera murorum pars inconcussa remansit :

I nunc ultores dic nihil esse Deos.

Vincere (confiteor) pulcrum est : illudere victis

Non decet : incertas sis memor esse vices.

IN MALVM POETAM.

S Alax Poëta (pene nomen addidi)

Nugator efferate, seculi pudor,

Adhuc ne dentes exeris famelicos?

Et plena febris atq; pestilentia

Vates siticulose ructas carmina?

Me, me laceffe, me pete, vt remordeam,

Casti pater diserte contubernij.

An nomen addam? nolo ne superbias.

Clamabo tantum (pace quod fiat tua)

O carminum venusta liberalitas.

AD IOANNEM ALTVM

Poëtam suauissimum.

S Aepe mea nomen simul inter vina puellæ

More iubes prisce temporis, Alte, bibam.

Tu Violantillam potas, mihi Claudia septem

Dat scyathos, & iam frigida fugit hyems.

Quid faciam sicci cum terga Leonis adibit

Phœbus, & ingratus faucibus astus erit?

Ergo mea propter nomen breue cogar amicæ

Ferre sitim? tanti nulla puella mihi est.

Non tamē hanc Dominā mutabo, sitimq; leuabo,

Quid facies igitur, quaris? Amabo duas.

A D

AD CLVSIVM, DE HELI-
otropio, Hyacintho, & Lauro.

*Aspice, dum riguo Clusi spaciatur in horto,
Ut Clytie Phæbi seruet euntis iter.
Credibile est illam, quamuis radicibus hæret,
Nunc quoq; dilecti Solis amore trahi. (phne
Hanc prope suaue rubes Hyacinthe, sed inuida Da-
Integit oppositis germen vtrunq; comis.
Pallida languescit Clytie, ponitq; decorem,
Languet & Oebalius fletq; gemitq; puer.
Sensus inest igitur plantis, gaudentq;, dolentq;,
Certaq; naturæ dant documenta suæ,
Quisquis es, hos noli flores temerare, viator:
Nunc quoq;, quos olim Phæbus amauit, amat.*

AD I. FABRICIVM
Montanum.

*Montane, Aonidum comes sororum,
Hos sex continuos mihi per annos,
Dum mars turbat Hyantias puellas,
Nunquam vise, sed omnibus diebus
Pars desiderij mei sub Arcto,
Ecquid viuis adhuc, valesq;? nam te
Noster viuere nuncianit Altus.
O factum bene. O vetus sodalis,
Quo non suauior est, erit, fuit hæ.
Dic, quidnam tot agunt pares amici*

Blandi

Blandi Carolus arbiter lepōris,
 Et tu mi Guilhelme, tuq; funçi,
 Iucundi, vnanimēs, & eruditi?
 Illam ver vtinam nouum reducat,
 Qua vos alloquar, audiamq; lucem.
 Heu quot casibus, & quibus procellis
 Iactatum accipies tuum Secundum?
 Tunc fontis liquidas sedens ad vndas,
 Ut mos esse tuus solebat olim,
 Argutos mihi carminum libellos
 Sub Fago recitabis, aut sub Vlmo.
 Nunc Alpes niuibus iacent amittæ,
 Quando Phyllurij senis per astrum
 Declines agit imbrifer iugales,
 Hyberno properans ab axe Thæbus.

AD CLAVDIAM.

CLAVDIA virginei flos illibate pudoris,
 Quæ superas vernis lilia mista rosis.
 Quam conferre bonis tibi casti pectoris ausim
 Quamue parem formæ dotibus esse putem?
 Si fortuna minus mea lamentabilis esset,
 Secula si dulci pace quieta forent.
 Te quoq; laudatas inter, me Vate, puellas
 Tolleret ex humili fama perennis humo.
 Iesbia non maius, nec Delia nomen haberet,
 Hereret capiti prima corona tuo.
 Annue Diua Venus, da longum ferre per auum

Tot

*Tet bona, da facta pace redire domum,
Ipse tibi galeam suspendam gratus & hastam,
Lucidus irrigua qua strepit Acis aqua.
Et breue Carmen erit : Vates Cytheræa Secundus
Hæc tibi militiæ dedicat arma suæ.*

I N F E R I A E A D G E O R G I I
Lotichij fratris tumultum.

*T*Andem post varios belliq; viæq; labores
Contigit ad cineres frater adesse tuos.
Frater amabilior dulcis mihi lumine vitæ,
Aetheris, ben, pulcra quam cito luce cares.
Quattuor addideras septem natalibus annos,
Iamq; lyre cordi, iam tibi carmen erat.
Tempora quo tecum spem nostram fata tulerunt,
Et lachrymis patrias Cynthius auxit aquas.
Non reditu potuere tuo gaudere parentes,
Ingenij nullum diuitis extat opus.
Ab miserande puer, peregrina condite terra,
Dimidium tecum mors tulit atra mei.
Gloria Musarum tu summa futurus, & olim
Dulce decus nostrum, si licuisset, eras.
Salve care cinis, frater carissime quondam,
Nunc cinis, æternum rursus aue, atq; vale.

A D A C I N F O N T E M.

*A*Ci decus nemorum, viridi circundate musco,
Unde ferunt atavos sæpe bibisse meos.

Tu

*Tu mihi secessus Heliconis, & ocia præstas,
Aoniasq; tuo fonte recludis aquas.
Tu placido molles inuitas murmure somnos,
Nec leuat arentem purior vnda sitim.
Non pecudes riuum turbant, limus he, sed imum
Splendidior vitro lucet adusq; solum.
Flumineos latices hic libat, & abdita ramis
Multa nemus querulis cantibus implet auis.
Hei mihi, quod iuuenis tellure altrice relicta
His careo syluis, his ego semper aquis.
Dulce sed exhausti quondam meminisse laboris,
Estq; pererrato gratior orbe quies.
Ergo vale rursus, nostri memor, herbifer Aci:
Hoc tibi discedens opto, perennis eas.*

AD NYMPHAS.

*Fontibus Nymphæ genus vnde sacrum,
Quæ salutare colitis recessus,
Et scatens riuus nemus, & calentes
Sulphure lymphas,
Ecce sexcentas voueo coronas
Pro mei vobis reditu Stibari,
Ut suos vestris repetat penates
Sospes ab vndis.
Grande qui rerum columen mearum,
Hic odoratas cithara per herbas
Dulce me curis iubet expeditum
Fingere carmen.*

K

ipse,

*Ipse, qua densas strepit inter Alnos
Cynthius, molli residens in umbra
Vota persoluam, cumulans sacratas
Floribus aras.*

*Nunc maris rorem sat, Amaracumq;
Et comas Thymbra dare, post & vdas
Offeram Myrthos, & Apollinaris
Germina Lauri.*

A D G E O R G I V M F A -
bricium.

*ARGUTA fidicen lyra GEORGI,
Dic nobis age, cur tuos libellos,
Illos candidulos, & expolitos
Perfectum tibi vicies ad vnguem,
Inclusos retines domi? nec ire
Doëtorum sinis ora per virorum?
Iam sat (nam modus esse debet) illos
Aerummosa coërcuit litura.
Iam flores lepidos sat addidisti,
Iam permitte licentius vagari.
Non auo tibi degener futuro
Liuor dentibus inuidis nocebit,
Multis nec lyricis minor per orbem
Iunctus vatibus ibis, & legëris.
Saluete ô lepidissimi libelli,
Dulces in quibus abluere Musæ,
Et blandas Charitas manus, & Horæ.
Quam vos terq; quaterq; suauilabor?*

IESV

IESV CHRISTO DEO

opt. max. sacrum.

*H*as lacrymas, hæc Christe tibi suspiria Vates
 Dedicat, hos oculos, seq; animamq; suam.
 Tu, precor, audacis dele commissæ iuuentæ,
 Tu liquido sordes ablue rore meas.
 Respice nos, fragiles cum deferet halitus artus,
 Summaq; cum terris fulserit illa dies.
 Cum Tuba per densas sonitû dabit horrida nubes,
 Hocq; triplex mundi flamma resoluet opus.
 Quicquid erit, breue erit: nec enim, dulcissime, lon-
 Auguror aduentus tempus abesse tui. (gè
 Interea tibi mane nouo, tibi vespere sero,
 Grata tibi media carmina nocte canam.
 Atq; vtinam plures oculos natura dedisset,
 Ipse vel in lymphas totus abire queam.
 Scilicet vt mærens lacrymarum fonte perenni,
 Vulnera tabifica cuspide facta lauem.
 Hospitium tu Christe humilis ne despice cordis,
 Dulce tibi soli viuere, dulce mori.

AD RVDELIVM, ET
 DRACONEM.

*R*vdeli, & Draco, candidi sodales,
 Salsas Tethyos ad frementis vndas,
 Lugete ô simul & pari dolore,
 Vbertim lacrymæ per ora manent
 Stillatimq; fluant, & hinc & illinc:

K 2

Lym-

Lympergus superas reliquit auras,
 Lympergus iacet, heu: proculq; Mænus
 In ripa tumultum videt recentem.
 Nos longis regionibus remoti,
 Vdas nec lacrymis damus coronas,
 Nec (si qua est ea manibus voluptas)
 Quem saltem properans legat viator,
 Signamus titulo breui sepulcrum.
 At tu, cui citharæ potens canoræ
 Dulci Musa dedit placere versu,
 Raptum funere tam bonum sodalem,
 Fatis eripe mi Draco: nec olim
 Lympergum premat inuidis tenebris
 Aetatis taciturnitas futura.
 Sed candor niueus, gravisq; Virtus
 Longis carmine consecrata seclis
 Notescant magis, arduisq; famæ
 Semper letius euehantur alis.
 Hoc est ære perennius sepulcrum.

A D G E O R G I V M C R A -
 couium, & M. Lucanum.

L V cane optime, tuq; mi Georgi,
 Qui versus canitis venustiores
 Et Graiæ pede vocis, & Latinæ,
 Istos, si libet, vrbis inquieta
 Linquamus strepitus, & ut solemus
 Iucundis spaciemur in viretis,

Resta-

Restagnantis ad Albidos fluentum.
Lassi nunc etenim iuuantur artus
Celi temperie serenioris,
Et leni simul ambulatione:
Dum blandæ nemoralibus sub vmbis
Mulcent aëra cantibus volucres:
Et gratis parit irrigata riuis
Flores gramine discolore tellus.
O dulcissima solitudo ruris,
O sylvæ virides, aucte Nymphæ,
Et fontes, & agelluli salubres.
Vos ignobilis otij voluptas,
Et nostri requies laboris estis.
It securæ dies, soporq; mollem
Totis noctibus irrigat quietem.
O vere ter & amplius benigno
Ortus sidere, qui sibi ipse notus
Sic degit placide, videtq; tecto
Fumum, dum salit ater ex auito
Hoc vitæ genus est beatioris,
Lucane optime, tu mi Georgi.

PRO VVOLFGANGO NEV-
 steter cognomento Sturmer,
 Eq. Fran.

DA violas hospes. iacet hac Sturmerus in vrna,
Qui puer immiti casus ab hoste fuit.
Aspera collatis dum tentat prælia signis

K 3

Marchio.

*Marchio, pro lapso concidit ictus equo.
 Sic ego sæpe rosas, sic vda papauera vidi,
 Candida sic primo lilia vere mori.
 Ille quidem patrij quondam cognominis hæres,
 Acer & inuicto Marte futurus erat.
 Atropos inuidit: Generis nec profuit ingens
 Gloria, principibus nec placuisse viris.
 Hoc satis: Hospes abi, nec viuere differ in horas:
 Eximium Lachesis nil sinit esse diu.*

S V P P L I C A T I O A D I E -
 sum Christum Deum Opt. max.

*ƷESV Redemptor, ac protector omnium,
 Idemq; lux mortalium,
 Te (nam quia ultra est?) noxijs heu pluribus
 Contaminatus inuoco.
 Iam iam dolet, quod egi, iam iam pœnitet,
 Errata iam nosco mea.
 Ut feruida vi solis vsta languidas
 Ponit comas Amaracus.
 Sic mœror ossa deuorauit intima,
 Totiesq; CHRISTE, langueo.
 Penitusq; contabescerem, nisi tue
 Considerem clementiæ.
 Miserere fons salutis, & dulci meum
 Cor irriga solatio.
 Animumq; sæuis libera terroribus,
 Tuoq; reple spiritu,*

Te luce

Te luce prima. nocte te sera canam,
 Lyraq; gratias agam,
 Qua natus ille ex Isaci nepotibus
 Vates tuam potentiam,
 Victorias cecinit tuas, & innuba
 Te nasciturum virgine.
 O saucia spes vna conscientia
 Crnore me laua tuo.

AD PVERVM SVVM, IN
 die natali P. Virgilij Maronis.

Ternas, i puer, ocyus coronas
 Nectas ex Apio, maris herore.
 Aut Thymbra gracili: nec est pudori
 Nostris populus, aut salix capillis,
 Quas ripis Arar educat propinquis.
 Nam Myrtho nec adhuc ego, nec ausim
 Phœbea caput impedire Lauro.
 Sambuco quiq; dic, & Appiano,
 Hæc ad me veniant, sacras agemus
 Et vino & fidibus Maronis Idus.
 Iunctis adsit Oloribus Dione,
 Assint rite vocantibus Camæna,
 O me si qua recessibus Dearum
 Illis inferat, herbidosq; monstret
 Colles, qua tenui canens auena
 Te formosa Amarylli, teq; Philli,
 Albis Philli decentior ligustris,

K 4

Inton-

Intonsas docuit sonare sylvas.
 O si se mihi praebeat, sed olim,
 Argutis imitabilem cicutis
 Intactum Corydon amans Alexim.
 Quando limpide te videbo Minci,
 Qui natale rigas solum Maronis,
 Ripas praeteriens arundinosas?
 Sed cesso. Pueri, frequentiores,
 Appone, & scyathos capaciores.
 Cras rorantia rursus & minuta
 Imple pocula: sic diem quotannis
 Hanc ducam, mihi pene cariorem
 Natali proprio: valete curæ
 Vitæ perniciēs, adeste Musæ
 Et lauri, citharæq; , fistulæq; .
 Laus & gloria sempiterna Vatum est.

A D G R E G O R I V M
 Schetum, Medicum.

Uixi diu curis solutus omnibus,
 Vixi secundum vota, pace, literis,
 Amore abundans, gratia, sodalibus:
 Nunc (heu graues rerum vicissitudines)
 Tabesco solus, ut misella Amaracus
 Vesanientis aestibus canicula
 Arescit. O decus meum, peregrinus
 Vix lustra quinque, iamque delectatio
 Omnis, ioci, facietiae, cupidines,

Studiumq;

*Studiumq; consenescit à radicibus.
 Tam mane nunquam surgo, nec tam vespere
 Carum reuiso lectulum, quin maxima
 Vi lacrymarum diffuam, discriminum
 Memor ruentis patriæ, heu calamitas
 Abominata seruitutis, heu furor,
 Heu leua mens, heu ciuium discordia:
 Inuidit alma scilicet felicitas,
 Me dulce litus Adriatici maris,
 Per saxa vinctus æquoris Ligustici,
 Tecum viderem, limpidiue Tybridis,
 Padiue ripis ambulans, ignobili
 Mederer istis ocio molestis,
 Vbi nunc bicolore tu iacens sub populo
 Horas beatas ducis immemor mei.
 Nos murmurantis ad caput Druentia
 Vitam trabemus in tenebris exules,
 Donec (quod est nouissimum) refulserit
 Desiderata Celitum benignitas.*

EPITAPHIUM D. ADOLPHI
 à Glauburg, Iureconsulti Francofurd.

*Asta parum viator, & pios iube
 Saluere manes, hic Adolphus est situs,
 Qui stirpe gentis editus Glauburgiae
 Maioribus clarissimis, dum viueret
 Domi forisq; notus, ob reconditam
 Rerum optimarum floruit scientiam.*

K 5

Cursus

Cursus perennes siderum micantium,
 Moresq; naturæ intimos cognouerat,
 Aeternitati consecrans quam plurima
 Quæ cum probasset omnis ætas postera
 Idem Impiger terra, mariq; gentium
 Mores & vrbes exterarum viderat,
 Dignumq; sese gesserat Republica.
 Sed nil opes, nil dignitas, nil litteræ,
 Nil flos iuuentæ, nil Apollo profuit.
 Vix lustra sex peregerat, quando occidens
 (Heu spes inanes) vltimum vidit diem.
 Scio, misertum est. Iviator, & sacro
 Leuem precare pulueri terram, & vale.

A D R E N A T V M H E N E R V M.

Si mecum leuiter meridiari
 Sub Myrtho libet, auiaq; Lotho,
 Mi Renate, parum deambulatum
 Rurs ad me venias, vt ociosis
 Disertos recitet puer libellos
 Bembi, Flaminij, Actij, Augurelli,
 Vel quodcunq; bonum simillimumq; est.
 Nam quasdam volo colloctiones
 Tecum texere, donec æstuosus
 Frangat se calor, hinc sedens in herbis,
 Dulce vina refrigerabis vnda,
 Qua Citros rigat, alluitq; Lauros,
 Nostri lymphæ scaturiens in hortis,

O incun-

O iucunda beatitudo vitæ,
 Libros inter, & optimos amicos,
 Quos iungit bona comitas, & vna
 Delectatio rebus exiſſdem,
 Et Muſæ, Veneresq; tranſmarinæ.
 Gaude villula, quam tuum libenter
 Inuiſo nemus? Ecquid æſtimandum eſt
 Curis eſſe beatius ſolutis.

P. LOTICHII SECVN-

DI CARMINVM

LIBER II.

AD IVLIVM MICYLLVM.

VEnit leta dies, caſtæ qua matris ab aluo
 Chriſtus, ſub forma paupere, natus homo eſt.
 Scilicet vt veteris ſoluens contagia noxæ,
 Iuſtiæ certas traderet ipſe vias.
 Et mortale genus reuocans è faucibus Orci,
 Deleret meritis crimina noſtra ſuis.
 Hanc Iuli celebrare pio te carmine lucem
 Conuenit, & ſacra digna referre lyra.
 Non hæc Pierides diſclant, non fautor Apollo,
 Non hæc Caſtalie ſuggerit humor aquæ.
 Sed pater omnipotens, & lucida Patris imago
 Natus, & amborum gratia, dulcis Amor.

Dulcis

Dulcis Amor, Diuūmq; potens, hominumq; volu-
Qui regit afflatu pectora casta suo. (ptas,
At tu sancte puer, qui nos à morte redemptos,
Heredes regni deligis ipse tui:
Tu, precor Emmanuel nos dignos effice, quorum
Pectora sint verbo semper aperta tuo.
Da superare graues vitæq; obitusq; labores
Gutta tui nobis sanguinis vna sat est.
Per te, CHRISTE, salus nobis est reddita per te
Tartara victrici sunt spoliata manu.
Hæc facunde pio tu carmine concine Iuli,
Et pura sanctas concipe mente preces.
Nec dubitare decet, voces gemitusq; precantum
Fert supra nubes, & super astra fides.

I N E F F I G I E M M I L I T V M
 Germanorum.

Pudor Deorum, opprobriumq; seculi,
Pestis, luesq; militaris ordinis,
Qui perciti furone mentis ebræ,
Licentiaq; perditorum temporum,
Abominandis inuoluti vestibus,
Fas omne rumpunt, eruunt Rempublicam.
Hei dira imago, hei barbarum spectaculum.

I N D A P H N I M E C L O -
 gam Adami Gelphij.

Cum

*Cum nuper altas ætheris scandens domos
Præstans canendi gloria,
Terras, Micyllus, has senex relinqueret,
Vocante rege Celitum,
Nicer misellus vallium sub intimis
Reconditus cubilibus
Lugebat, & reslagitans Vatem suum
Mæsto fluebat alueo:
Fleuere fontes limpidi, sub herbidis
Scaturientes montibus,
Et antra sacri destituta carminis
Amabili solatio.
Vbi remotus vrbs à frequentia
Ter optimum, ter Maximum
Deum canebat, & vagos micantium
Cursus vicesq; siderum.
Sed nunc quid hoc Nicer? quid accidit noui?
Quid est ocelle fluminum?
Vnde hæc repente (vos referte Naiades)
Doloris intermissio?
Inusitatis vndequaq; personant
Montes, vt ante, cantibus,
Annemq; dulci carminis mulcet sono
Nouus Poëtarum chorus.
Sic est: sepulti ex ossibus regerminant
Tot surculi lectissimi
Qui nunc sub vmbris arborum comantium
Molli fruuntur otio.
Daphnimq; Diuis addit immortalibus*

Conui-

*Coniua Phæbi Gelpius.
 Daphnim loquetur omnis ætas postera :
 O Daphni sidus aureum.
 Quanta per auras influit dulcedine,
 Animumq; Musa surripit ?
 Nicer beate, nunc virente pampino
 Tracincta tolle cornua,
 Meumq; Gelpium, & Cohortem æqualium
 Viridi corona Laurea.
 Albim tamen ne prouoces, nec Bregelam,
 Viadrumæ, nec flauum Salam.*

A D L A V R O S I N H O R -
 tis suburbanis.

*Lauri, quæ rapidos arcetis vallibus æstus,
 Tuq; susurranti fons nemoralis aqua :
 Vos lauri saluet mihi, salue optima rerum
 Auia frondosis lympa sub arboribus.
 Hic ego, dum licuit, curas lenire solebam,
 Qua strepit è gelidis vnda voluta iugis.
 Hic meus argutas cecinit Venator ad auras,
 Dum fleret mæstis Sarmidem arundinibus.
 O sopor, ô blande volucres, ô gramen, & herba,
 Quam fuit hîc animo viuere dulce meo ?
 Nunc me dilectis auellere cogor ab hortis,
 Nec mihi sæua dabunt fata referre pedem.
 Este mei memores lauri, vosq; antra valetè,
 Et fons, & Musis vallis amata vale.*

IN

IN NATALEM SALVATORIS, ad Martinum Stibarum.

*Q*uo te carmine, qua Lyra,
Natali procul à solo
Rex sanctissime Celitum
Festo tempore concinam

Mundi CHRISTE Redemptor.

Ergo hunc, alme puer, diem
Sic ducemus in vltimi
Solitudine littoris
Quod tu natus es, induens

Humanos Deus artus?

Quo possum tamen, & fretum
Et Sol aethera metiens,
Surgens audiet, & cadens,
Nos plausus dare, nos tuæ

Matris dicere partum.

Martine incipe, nam Dei
Hæc ætatula filio
Est gratissima, flos tener
Flos ortus tener est, cane,

E propagine Iesse.

O dulcissima Veritas,
Tu nos aspice, tu reple
Dulci pectora gaudio:
Et bellum, & lacrymabiles

Cum fame opprime morbos.

AD

AD GREGORIVM SCHE-
tum Medicum.

*D*um nos omnibus exules in oris
Fidi erramus amiculi, nec vlllo
Sub celo requiescimus, molesta
(Eheu) Schete, senectus appropinquat:
Et languescit, vt ieta sole Myrthus,
Blanda flosculus elegans iuventæ.
Vinamus semel, ociumq; ruris
Gustemus: patula sedens in vmbra
Mecum tegmine sub virentis vlni
Celi carpe salubrioris haustus.
Mox armis fera bella luctuosus
Hinc vos Lauriferis agent ab hortis
Trans pigras maris vltimi paludes.
Istas nunc cithara, & ioco, atq; vino,
Curas elue: sic laboriosum
Alternæ vice temperemus ævum,
Dum longam properet dies quietem.

DE IOANNE FRAN-
cisco Ripensi.

*L*aure Palatini quæ confita Principis horto,
Ad Nicri liquidas innuba surgis aquas.
Cresce precor, non tu rigido violabere ferro,
Non in fumosos ibis adusta focos.
Aonio cinges iuuenilia tempora Vati,

Acter-

*Aeternum seruans fronde virente decus.
Hunc meus ingenio meruit Franciscus honorem,
Nobilius per quem Dania nomen habet.*

AD IVLIVM MICY-
lum Iacobi filium.

*EN pulcer tenebras fugans
Sol lucem vebit annuam,
Qua virgo peperit Deum,
Pregnans Flamine sancto.
Iuli sume patris lyram,
Et IESV puero puer
Intactaq; puerperæ
Dulces incipe cantus.
Nobis paupere sub casa
Aeterni soboles Patris
CHRISTVS virginis innuba
Casta prodit ab aluo.
Expers labis enim parens
Verbo fit grauis igneo,
Quam celestibus integram
Afflat spiritus auris.
Agnoscit pecus, & gregis
Custodes Dominum, quibus
CHRISTVM nunciat angelus
Ad praepe iacentem.
En Iesseus enitet
Lato gramine flosculus,*

L

Matu-

Matutina velut micat
 Celo stella sereno.
 Halans qualis Amaracus,
 Dulcis quam liquor irrigat,
 Cultus mane per hortulos
 Auras mulcet odore.

O qua prauia Regibus
 Fulsit dona ferentibus
 Felix stella: vbi par ei
 Aut iucundior ignis?
 Te nunc, Emmanuel precor,
 Te splendor rogo gloria,
 Qui de lumine lumen es
 Summi patris imago.
 sis placabilis & bonus
 Nobis luce nouissima:
 Aeternus sit honor tibi
 Trinum numen & vnum.

AD CHRISTIANVM Lotichium frat.

DA frater mihi Christiane plectrum,
 Templis da citharam sacris amicam:
 Lux solennis agatur hæc quotannis,
 Qua firmans Deus, erigensq; sancto
 Olim pectora spiritu suorum
 Auris omnipotentibus superne
 Afflanit: precibus, pijsq; votis

Hanc

*Hanc lucem celebremus. O superni
 Patris feruida, filiūq; flamma,
 Fac nos, cuncta mouens vigor, nefandi
 Puros criminis, integrosq; vitæ,
 Blando corda reuinciens amore.
 Da solatiolum, tuiq; curis
 Dulci numinis expeditus haustu
 Sanctis totus ab ignibus liquecam.
 O fax certa precumq; gratiaq;
 Constans pax animi, quiesq; rerum,
 Dum nos lubrica fluctibus tot ætas
 Incertos agit, & graues procellæ,
 Tu castæ arbiter institutionis
 Flamma pectora tempera pudicis.*

AD LEONHARDVM
 Munsterum.

*Sollicitas habili citharæ dum pollice fila,
 Succinis & tenui murmure, viue tibi:
 Et vitare mones prælustria: chordaq; dulces
 Pulsa dat, & chordas vox imitata, sonos.
 Ducere cum Musis videor Munstere choreas:
 Quoq; sedes Helicon est locus ille mihi.
 Quis Deus afflatū rapit hoc super æthera pectus?
 Monstrat & affectus posse docere lyra?
 Non ita populeis mæret Philomela sub umbris,
 Huic similis quamuis nulla sit inter aues.
 Ad vada nec tali dulcedine pura Caistri*

*Carmen Olor moriens exequiale canit.
 Sic celebrans epulas citharam cum voce mouebat
 Demodocus, lacrymas eliciente sono.
 Carmina pectoribus, mulcendis auribus apta
 Est lyra, me chordis vox sociata iuuat.
 Utraq; cum præstes, quid dulcis amice rependam?
 Hoc precor, vt viuas tempus in omne tibi.*

A D G E O R G I V M S A B I -
 num Brandeburgensem.

*Immortale decus, S A B I N E, Vatum,
 Qui nunc ad vada Bregela vetustos
 Doctis artibus imbuis Borussos:
 An feliciter es domum reuersus?
 Hinc cum sarcinulis tuis venustis,
 Musarum simul atq; liberorum,
 Vt spero, auspicio bono profectus?
 Ad flauum tuus Oderam Secundus
 Iucunde memor allocutionis
 Sinceraq; benignitatis: optat
 Nunc & Pegaseos sibi volatus
 Et desiderat omnibus diebus
 Dilectos iterum videre vultus.
 Sed nunc aëra forte pestilentem
 Vitans, grex subito nouem sororum
 Tecum præcipiti fuga recessit
 Urbes Bregela qua duas ab vna
 Pulcro separat alueo facitq;*

Cursus

*Cursus inter vtrāq; flexuosos.
 Hic (nam tristia multa nunciantur)
 Hei, quantum mihi fecit audienti
 Imis rumor in ossibus dolorem.
 At quocunq; sub axe viuis, oro
 sis nostri memor, anxiosq; luctus
 Dulci progenie, tuisq; leni.
 Curas diminuentibus libellis,
 Dum soles redeant sereniores.*

INFERIAE AD TVMVLVM
 Materni Steindorffer in
 vrbe Hieræ.

*Hoc tumulo Materne iaces, hic corporis artus,
 Hic tua post obitus contegit ossa lapis.
 Has lacrymas grata pro consuetudinis vsu,
 Hæc cape, de lacrymis ferta rigata meis.
 Suauior hic nullus mihi vixit: in ocia Phæbi,
 Insacra Pieridum mollia natus eras.
 Cognita quid memorem duri certamina Martis?
 Mei mihi, quod nullas mors timet atra manus.
 Hic igitur, Materne, iaces? hei fertile pectus,
 Ingeniumq; sagax, & sine labe fides.
 Spiritus aethereas colit, vnde recesserat, arces,
 Iamq; odio, cæci quicquid amamus, habet.
 Ossa cubent tumulo feliciter, vltima donec
 Nos iterum iungat, quod precor, hora duos.*

M. ROSA AD FLO-
res Melissæ.

SOL lucis autor occidit, fugit dies,
Sol fundit alter aureum mihi iubar,
Melissa dum liquoribus rosarium
 Irrorat, *Hespero* micante pulcrrior,
Melissa saucians mihi cor intimum.
Hæc cum sororibus sub hoc crepusculum
 Flores calore languidos aquis rigat,
 Et limpido imbre tingit. O ter, & quater
 Beata *Amarace*, ô beata *Lilia*,
 Vos illa mulcet aridam leuans sitim.
 Vos roris has refrigerantis undulas,
 Meum sed ebibit puella sanguinem,
 O si liceret, ipse lacrymis meis,
 Vos irrigarem: vos decus resumitis,
 Vobis honor redit, sed ipse languet,
 Et sicut herbule liquoris insciæ
 Aresco semimortuus: tamen foret
 Nec mors acerba, si *Melissa* paululum
 Dulci meum cor irrigaret osculo,
 Incendium leuans. Sed hei, quid (hei) querar?
 Sol, dum loquor, repente noster occidit,
 Iam lux recedit, ingruitq; nox grauis.
 Vale *Melissa*, cordis vnicum mei
 Leuamen: ô *Rosæ*, ô valete *lilia*.

AD MATTHIAM STO-
 ium Regiomontanum.

Rumor

*R*umor ait. Stoi, tenera me Lotide captum,
 Sed negat indicio Claudia nostra fidem.
Deq; mea narrat probitate, rogataq; causam,
 Ex animo, dicit, colligo fida meo.
Rarus amor certe: sed dic quid, amice, rependam?
 Sit precium fidei non dubitata fides.

IN DEFECTVM LVNAE.

*S*unt aliquid cladis prænuncia signa futura,
 Exitus assiduus comprobat illa malis.
Nec frustra monuere graues instare tumultus,
 Euentu toties sidera nacta fidem.
Nunc quoq; quod patriæ faustum sit, et vtile celum
 Indicat ambiguos non procul esse metus.
Dic Dea, quæ certis labentia motibus astra
 Aspicis, & causam nominis inde trahis:
Quid vult mæsta sibi tenebris soror abdita Phæbi,
 Dum premit in celi culmine terga Nepe?
Eloquar, Vranie respondit: Scorpius istis
 Nescio quem terret nocte silente minis.
Quo nascente stetit spargens lethale venenum
 In medio, cauda virus habente, polo.
Cuncta licet verses, & te prope mundus adoret,
 Quisquis es, incertas discite timere vices.

AD HORTV LVM
 Claudiae.

*S*alubris hortule, elegans suburbani

L 4

Ocellæ

Ocelle ruris, & cubile Nympharum,
Qui vere iam tepente saepe incundos
Præbes mihi puellulæq; secessus.
Sic nec tibi aura pestilens odoratas
Lædat rosas, nec alba Caurus inuisis
Flabris adurat lilia, & novos rores
Ministret vsq; Memnonis nigri mater:
Mei, precor, iocos amoris occulta,
Dum te vel indies misellus inuiso,
In herbulisq; cum meo igne confido,
Vbi latus riui premunt susurrantes,
Eduntq; motis sibilum comis aura.
Ibi illa multa delicata cum fiunt,
Tu cernis hortule, & vides coronatam
Meam puellam, paululum reclinatam
Mecum iacere somnulo velut leni
Victam, meum dum mollibus caput fertis
Reuincit, & reflagitans in amplexus
Serpit venuste, suauiusq; blanditur.
Ocellulos tunc vibrat vsq; ridentes,
Meosq; ludibunda vexat ardores,
Et basia vda millies columbatim
Figit rogata, spiritumq; transfundit
In cor meum: hinc amore membra tabescunt,
Halans Amaracus velut pruinosis
Cum tacta flatibus repente marcescit.
Hæc dulcis hortule, vt rogamus, occulta,
Ne Caprimulgi filia illa vicini
Sentire possit, illa quam probe nosti

Ad

Ad hoc salictum clam latere prostratam,
 Captare si quas auribus queat voces,
 Ut deferat per vrbs angulos omnes.
 Et hinc meorum me sodalium cætus
 Vexant, quod assis æstimamus, à risu
 Si temperarent pessimi Poëtarum.
 Qui sæpe ceu vagi novos legunt flores,
 Cum vix anethum, maluam, & allium norint,
 In hortulos solent venire per caussam
 Venis tumentibus, velut nigra in sylua
 Ad buculam ruit maritus armenti.
 Hos tu procul fuga, & patens mihi soli
 Mei iocos amoris hortule occulta,
 Ocellæ ruris elegans suburbani.

AD SIDVS BORVSSIA-
 cum, suauissimum sodalem suum.

O Sidus, quid adhuc tuos amores
 Semimortuus, & fere peresus
 Curis, quid retices tuo Secundo?
 Nam simplex scio candidæ puellæ
 Vrit te pudor, impotensq; vinum
 Exugit tibi sanguinem misello
 Imis ardor inastuans medullis.
 Nec caros latet improbus sodales
 Venis haustus amor siticulosos,
 Sed flammæ dolor arguit, colorq;
 Insuetumq; silentium, feroces.

L 5

Frons

Frons porrectior ante, nec per herbas
 Sordebant tibi floridi recessus,
 Nec conuiuia, nec tui libelli.
 At nunc illepidus repente uiuis,
 Festinans trepidus modo hic modo illuc,
 Et voces leuiter proteriores
 Et furtim numeros procationes,
 Mellilamq; sonas, Rosunculamq; ,
 Et quicquid miseri sciunt amantes,
 Mulsum, delicias, amœnitates.
 Vidi & cum roseas manu papillas
 Velles tangere per iocum, sed arte
 Obseptus fuit hortulus: quid vdas
 Dicam, prob dolor, osculationes,
 Et morsus, & anhelitus frequentes,
 Nil abradere dum potes, premisq; ,
 Et pulcris inbias gemens ocellis,
 Nec mentem satias, nec ima sentis
 Labi tabidulam per ossa mortem.
 Quare, dum licet, es mihi monendus,
 O Sidus: noua dum recensq; flamma est,
 Ignes excutias vt inuenustos,
 Teetum nec tibi blandiens venenum
 Assuetudine nutrias & vsu,
 Victor sic eris, aut diu dolebis.

A D M A R C V M E R I D A N V M.

Vt vetus hoc merito, q̃ praterit herbifer *Albis*,
 Urbs de virginibus nomen adepta gerit.

Tot

Tot quoniam facie præstantes Marce puellas,
 Quamlibet è mediæ sanguine plebis, habet.
 Nostra nil certe videt his formosius atas:
 Vix Helene talis, vix Ariadna fuit.
 Sunt tamen & faciles (mirum) fastuq; carentes,
 Numen & Aonidum qui venerantur, amant.
 Iamq; peregrino suspirat in hospite furtim,
 Aggemit & nostris multa puella malis.
 Me geminæ torquent, spectabilis altera vultu.
 Altera compositis, utraq; virgo, comis.
 Diuider, & flagrant duplicatis pectora flammis,
 Seu nec in curas quod Venus addat, habet.
 Tu placidis Aloës feliciter ignibus ardes,
 Cura suburbanae virginis Eridane.
 Quid tamen Aemiliam loquar, Aemiliæq; sorores?
 Pulcrior hoc facies nulla sub axe fuit.
 Viue potens in amore tuo, iam Marce propinquat
 Mollior, exilio fors positura modum.

DE PVELLA INFELICI.

A Bditus arboribus secreto nuper in horto
 Solus, amans virgo dum quereretur, eram.
 Dum legit hic violas, dum fletibus irrigat illas,
 Auribus hæc hausi tristia verba meis.
 Ah nimis infidum genus, & crudele virorum,
 Sic igitur falli digna puella fui?
 Mater io, si quid post fata nouissima sentis,
 Quæ mala, morte tua sola relicta, fero?
 Deferor

Deferor infelix, alias monitura puellas,
 Non iuuenum verbis semper inesse fidem.
 Cui tamen has violas? cuiserta miserrima virgo?
 An dabis hæc illi munus? an ipsa geres?
 Finge dari, renuit: florum me dedecet usus:
 Tam cito sic igitur spernor amata diu?
 Nunc odij fingit causas, nunc perfida dicor,
 Nunc omnes clamant: culpa, puella, tua est.
 Iuro tibi mea lux, nil te mihi dulcius vno,
 Nunc etiam, quamuis sim tibi vilis ego.
 Hactenus, & repetens suspiria lumina terfit,
 O nunquam vacuo pectore quisquis amat.

DE PEGASO EQVO AVRO-
 ræ, & Georgio Sabino Bran-
 deburgense.

Admonitrix operum tenebris aurora fugatis,
 Vesta Meduseo præpete mane rubet.
 Hunc prior alati pedis ictibus edidit atas
 Fontis equum venas elicuisse novi:
 Virgineas Helicon Lauros ubi, præmia Vatum,
 Educat, Aonijs templaq; cœtus habet.
 Pandite Pegasides, cur huius origo liquoris
 Dicitur auroræ Pegasus ales equus?
 Tempus (ait Clio) matris sub Memnonis ortum
 Aonijs gratum Vatibus esse solet.
 Tunc vigor intus agit maior, tunc pectora celo,
 Ingenijs prima luce fauente, calent.

Inde

Inde fluunt sacri latices, studioq; perennes
 Fons matutino fundit apertus aquas.
 Cur tamen acer equus radiantibus additus astris?
 Et quæ fodit aquas vngula, clara micat?
 Conspicui fulgent (dixit Dea) sideris instar,
 Ingeniosa mori quos monumenta vetant.
 Vatis at in clypeo cur nunc volat ille Sabini?
 Sic ego: sic Clio protinus orsa loqui.
 Pegasus vt cunctis pernicipibus ocyor alis:
 Impariter iunctis sic prior ille modis.

AD PSITTACVM DANI-
 elis Stibar Equ. Fran.

Psittace qui vincis genus omne canore volucrū,
 Et docili fingis gutture mille sonos.
 Dicere si fas est (sicut reor esse) latentem
 Humanæ partem tu quoq; mentis habes.
 Ingeniūmne sagax prius? an discrimina vocum,
 An tibi tam raram mirer inesse fidem?
 Tu vacuas mulces iucundis cantibus auras,
 Comiter excipiens si quis adire velit.
 Sæpe choros ducis lepidos, & amabile quiddam
 Succinis, & dulci risus ab ore sonat.
 Temporibus certis tamen apta silentia præstas,
 Postmodo quodq; canas menses tua versat opus.
 Voce nec admissum tu detegis ullius index,
 Damna tua nemo garrulitate tulit.
 At cur sæpe vocas nigrum? niger ecquid inhaeret
 Pectus-

*Peſtoribus turtur Pſittace fide tuis ?
 Hunc nec honore parem, nec amœni dotibus oris,
 Cum tibi ſit rari forma coloris, amas.
 Quid facere humanis debemus ſenſibus auſti,
 Nomen amicitia cum venerantur aues ?
 Scilicet in domini te vertis Pſittace mores,
 Hinc ea dexteritas, hinc tibi tanta fides.
 Dij faciant longos ſit vterq; ſuperſtes in annos,
 Gloriatu volucrum, temporis ille ſui.*

I N F E R I A E A D T V M V L V M
 Vlrici Hutteni Equit. Fran.

*ALLOQUOR Hutteni manes, cineresq; Poëta,
 Quos brevis in medijs inſula claudit aquis.
 Eſte ſalutati manes, hæc ſumma laborum eſt,
 Alma quies vobis ſit, nec arena grauis.
 Accipe cum violis lacrimas, tibi fundimus illas,
 Morte tua felix maxime nuper eques.
 Felix morte tua, patria non ſata ruentis
 Cuius eras vindex, non tot acerba vides.
 Patria poſt obitus tibi contigit altera, celum,
 Maior & incunſtos ſit tua fama dies.
 Fortunate cinis, venerande nepotibus ipſis,
 Aeternum ſalue, perpetuumq; vale.*

A D M A L A A V R E A.

*AVREA mala mea donum ſalvete puella,
 Aurea*

Aurea purpureis addita mala rosis.
Quæ mihi supremo, cum iam discedere vellem,
Tempore, formosa tradidit ipsa manu.
Addidit & voces blandas, repetitaq; fixit
Oscula cum lacrimis admonitura sui.
Este, precor, mecum semper, quasq; per oras
Nunc vagus ignotis gentibus hospes ero.
Longa nec interea nostros via mutet amores,
Grata nec emigret pectore cura meo.
Talia Nausicaæ decerpit ab arbore poma:
Hesperidum tales vix tulit hortus opes.
Tale fuit roseis in odoræ vallibus Ide,
Victrici tenuit quod Citherea manu.
Poma suo quondam iuvenes in amore iuabant.
Auxilium multis poma tulisse ferunt.
Regis aquæ pronepos malo Schœneida cepit,
Quam nequijt cursus poma tulistis opem.
His tibi Cydippe (scit candida Delos) Aconti,
His patruo Cereris filia iuncta suo est.
Fætibus arboreis dominam placare solebat
Pastor amans, mittens aurea mala decem.
Fallor? an hæc etiam, nobis cum traderet illa,
Sensimus insolito pectus amore rapi?
Fulgor & extincto iam pene reluxit ab igne,
Lenis ut à Zephyro crescere flamma solet.
Siue tamen fesso quod amem dabit altera tellus,
Seu mihi cura recens finis amoris erit:
Virginis assidue meminisse iuabit amare,
Semper inoblitus muneris huius ero.

AD

A D I O A N N E M H A G I -
um Francum.

*H*agi, fugit hyems nouosq; tellus
 Leni facta parit tepore flores:
 Quos per rura Fauonius benignis
 Mulcet flatibus, irrigantq; riuu.
 Ergo mollibus ecquid in viretis,
 Orto sole, cubiculum relinquens
 Latos per iuga flosculos, & vdis
 Felices legis herbulas in hortis?
 Et quascunq; ad opem rosas medendi
 Tellus educat vtilis sub Arcto?
 Sic Hagi breue ver agas, sed aestas
 Postquam transierit, Vespotionem
 Antiquam venias, vt ante brumam
 Ad flauos Ligeris volumus vndas.
 Aut, si fert ita Celitum voluntas,
 Ad montis iuga lata Pessulani.
 Nunc solus gelida sedens in vmbra
 Ad rupes Dubij, recordor actæ
 Vobiscum rigido sub axe vitæ,
 O desiderium meum sodales,
 Omni tempore quotquot estis omnes,
 Quod iunxit mihi dulcis eruditæ
 Consuetudinis vsus, & recessus
 Cultrices Heliconij, Gnidiq;
 Lucos Dina colens arundinosæ.
 Absentis quoq; vos, mei sodales

Confer-

Conseruate memoriam Secundi,
 Qui vos diligit, atq; amare porro
 Omnes, vt prius, est paratus annos.

AD MATTHIAM STO-
 ium Borussum.

Quæris sollicitos cupidis in amantibus ignes,
 Stoi, cur toties sine carere putem.
 Et memoras quorum veteres meminere Poëtæ,
 Quos ferus extrema tabe peredit amor.
 Confiteor flammæ alit assuetudo latentes,
 Ponere nec facile est, quæ placuere semel.
 Improba plus animos penetrant tamè oscula, Stoi,
 Oscula constantes immoderata mouent.
 Scilicet alterni captatus spiritus oris,
 Nescio quid iunctis motibus intus agit.
 Ex animaq; vagum lenem velut excipit auram,
 Dum cupit ardores cor releuare suos.
 Non aliter riguas tellus bibit arida lymphas,
 Languidulas aliter non fouet aura rosas.
 Utq; peregrina coalescit in arbore ramus,
 Inq; vicem succos miscet vterq; suos:
 Alter in alterius sic corpore viuit, & ardens
 Pectoris est verè pectus amantis amans.
 Dulcis amaricies amor est, tu candide Stoi,
 Mollibus illecebris oscula mista caue.

M

AD

A D S V S P I R I A E T

Lacrimas.

O Prasaga mei semper suspiria luctus,
 O gemitus mæsti flebile cordis opus :
 Quid toties æger de pectore spiritus imo
 Surgit, & inuiti sæpe madent oculi ?
 Cura nec optatos finit anceps ducere somnos,
 Omnia dum media lassa quiete iacent ?
 Non mihi iam veteres (semel insaniuimus) ignes
 Versat in accensis ossibus acer amor.
 Quid tamē est prasaga mali quod pectora mœrēt ?
 Quod gemo, quod caussa sæpe latente fleo ?
 Tristia venturos cognosco per omnia luctus :
 O anime infelix non potes esse diu.
 Nil præter lacrimas hæc, & suspiria vita est,
 Quæ si fine bono clauditur acta, sat est.

I N F E R I A E.

Hæc tibi fide, Mari, posui monumenta Secun-
 Extremum sanctæ pignus amicitiae. (dus,
 Quandoquidem procul à patria florentibus annis
 Funere te sæuo mersit acerba dies.
 Ossa iacent tumulo: victuri gloria restat
 Nominis : ad superos mens pia fecit iter.
 Salue pars animæ nuper dulcissima nostræ,
 Gaude, & perpetuum rursus aue, atq; vale.

D. M.

D. M.

D. IACOBO MARIO, GER-
mano, pietatis & ingenij laudibus
insigni, amico incomparabili,
P. Lotichius poss.

B. M.

*Expiravit in amicorum manibus XV. Calend.
Novemb. Anno salutis, D. ac
II. & L. supra Mille.*

Ruta.

*Ante alias omnes, quas tellus educat, herbas,
Iucunda est oculis Carole Ruta meis.
Nec mihi maluerim Thyma, nec Meliloton, et illas
Sanguine quas tinxit Cypria diua, Rosas.
Crescit in exultis genialis Amaracus hortis,
Vere nouo violæ, lilia vere nitent.
Gramineas decorant madefacta Sisymbria ripas,
Estq; suum Menthæ Marrubioq; decus.
Floribus & folijsq; varijs coloribus omnes,
Pæonijsq; aptas vsibus esse patet:
Sed tamen vtilitas, & tanta potentia Rutæ est,
Ut superet meritis gramina cuncta suis.
Ruta virens abigit metuendos ictibus angues,
Ruta inhibet dira mixta venena manu.
Hæc recreat tectos caligine luminis orbes*

M 2

Et

Et caput & cerebrum roborat acris odor.
Nec minus hanc sauos certum est lenire dolores,
Nec lenis est Paphyæ vis inimica Deæ.
Hinc oleum medicos lentum seruatur ad vsus,
Hinc tepidus liquidas elicit ignis aquas.
Nec folijs gelidæ spoliatur tempore brumæ,
Nec Rutam nimio frigore lædit hyems.
Stirpibus atq; herbis Boreas cum demit honorẽ,
Ruta vires nullo languida facta gelu.
Vtilis hanc capiti vel circum Salvia crescit,
Vel prope mollita crescit Hysopus humo.
Et quoties dira serpunt contagia labis,
Implorant homines graminis huius opem.
Illa ducum chypeos ornat, nunc languida, sed mox
Albis ad Arctæas leta resurget aquas.
Hanc meus ad gelidam portabat signifer Arcton,
Cum dubio belli tempore miles eram.
Dicite Pierides quo primum tempore cæpit
Acris in hortensi Ruta virere solo?
Pastor erat teneræ succensus amore puellæ,
Dulcia cui curæ carmina semper erant.
Is desiderio tabescens mæstus inani
Concidit, & virgo dixit, amata vale.
Faunus amatoris sortem miseratus acerbam,
In germen corpus iussit abire nouum.
Totq; potestates tribuit, tot munera planta,
Excepto, Rutam quod lenis odit amor.
Flexibiles Myrthi, Lauriq;, Hederæq; valete,
Ruta comas tantum cingat odora meas.

I N

*D*vm grauis æstiuis ardet feruoribus aër,
Et micat Icarij feruida stella Canis :
Rura sacros Vates, gelidæq; in vallibus vmbra,
Blandaq; graminei cespitis herba, iuuant.
Grataq; delectant ignobilis ocia vitæ,
Contendunt cineri dum superesse suo.
At mihi nec vitreis tantum Nicer herbifer vndis,
Prata nec irriguis fontibus vda placent.
Quantum securo dulcis mihi Villa recessu,
Villa racemiferis vndiq; cincta iugis.
Fortunata nimis sacris domus hospita Musis,
Qua requiem Phæbus gaudet habere suam.
Quid primum mediumne canam? quo carmine lau-
Exequar, vt par est, Villa beata tuas? (des
Non tibi iucundi facilis clementia celi,
Iugera non desunt fertilis ampla soli.
Pampineo passim campus vestitur amictu,
Letaq; perspicuis fontibus arua madent.
Pascua nec pecori desunt, & arata quotannis
Agricolæ precium grata rependit humus.
Tum vitreus, gelidis qui vina refrigerat vndis,
Labitur argutæ riuulus vber aquæ.
Riuulus inducens tranquillos murmure somnos :
Sæpe viatoris mitigat ille sitim.
Adde bonos hominum mores feritate carentes,
Et quæ iura vigent legibus æqua suis.

M

3

Quid

Quid referam teneras sine rusticitate puellas,
 Moribus insignes, mente, pudore, fide?
 Una sed è reliquis argutis præstat ocellis,
 Digna vel eximij principis esse nurus.
 Rustica (consiteor) Xanthi sed qualis ad vndas
 Pastori iunxit Cypria diua latus.
 Non ego te vero pulcerrima nomine dicam,
 Phyllidis interea tu mihi nomen habe.
 Phylli decus ruris, spes, & mea Phylli voluptas,
 Tota fit aspectu villa beata tuo.
 Unica tu præstas nostris solatia curis,
 Omnia tu nostræ gaudia tristitiæ.
 Qualiter, Eois cum surgit Lucifer vndis,
 Oceanum radijs vestit & arua suis:
 Blanda verecundo sic ardent lumina vultu,
 Sic oculis fiunt cuncta serena tuis.
 Musa sile: mea Phylli vale, lux vnica salve,
 Et stabili gaude Vatis amore tui.
 Sed neq; me tantum pulcræ sine crimine Nymphæ,
 Consita nec letis frugibus arua iuuant.
 Nec celi facies, nec amicti palmit e colles,
 Prataq; nec fessis dulce leuamen aquæ:
 Quantum, grata sacris quæ vatibus ocia præstas,
 Hospitium Musis villula dulce meis.
 Hinc stomachû mihi cœpa rubens, & oluscula pla-
 Et lanio debet nostra culina nihil. cant.
 Interea viridi residens Philomela sub vmbra,
 Fata iuuentutis luget acerba sue.
 Accedunt sine felle sales, sine lite sodales,
 Nataq;

Nataq; vicinis dulcia vina iugis.
 Diuitias alius, quem sic agit ardor habendi,
 Congerat, & magnas quærat auarus opes.
 Sat mihi, si tantum vitæ quæ postulat vsus,
 Possideam in gremio villula cara tuo.
 Non rixosa fugat dulces vicinia somnos,
 Corpora tranquillus dum rigat vda sopor.
 Tota dies iucunda fluit, seu lege solutis,
 Seu libeat iunctis ludere lege modis.
 Ruris amatores Vates sumus, vrbe relictâ
 Concitat afflatu nos Deus ipse suo.
 Scilicet occultas dant ipsa silentia vires,
 Carminaq; ornatu versicolore nitent.
 Ceu Thyma sæpe simul, vel aquosa Sisymbria flo-
 Albaq; purpureis lilia mixta rosis. (rent,
 Desino: Cara vale mihi villula, Phylli valeto,
 Vatis & extremum munus amantis habe.

HELICANA MA- rio suo.

Qvam mihi misisti procul huc, mea vita, salutē,
 Attulit ad Nicri flebile carmen aquas.
 Protinus vt vidi: mea dulcis epistola, dixi,
 Nunquid es à Mario nuncia missa meo?
 Hæc ego: nec lacrimas oculi tenuere profusas,
 Nunc scio, cur lacrimis gaudeat omnis amor,
 Me formosa tenent culti tibi flumina Nicri,
 Te sine luminibus nunc inamœna meis.

M 4

Nes

Nec tu credideris socias nescire puellas
Te sine me sæuo pene dolore mori.
Sive palatini cultos in principis hortos
Imus, in his oculi quod lacrymentur habent.
Aspicio, sine te, quondam loca dulcia nobis,
Et quoties texo florida ferta, fleo.
Sive peto sylvas, nemus aut venatibus aptum,
Accumulant curas sylua nemusq; meas.
Mirabar, nomen mihi cur Helicana fuisset,
Sum misera, & sine te, Lux mea, tristis ago.
At si tu redeas extremis sospes ab oris,
Aduentu referes gaudia cuncta tuo.
Tunc mihi ventorum fremitus narrabis, et vrbes,
Et miri tellus quicquid & æquor habet.
O felix nostros qui lectulus audiet ignes,
Alterius quando flebit vterq; vices.
Sed nunc Tyrrhenis forsan tu latus arenis,
Non memor es patriæ, cum patriaq; mei.
Aut viridi residens Myrthi redolentis in umbra,
Dulcia secura carmina mente canis.
Forsan & è Lauro tæxis florente coronam,
Quam gerat ornatis non Helicana comis.
Hei mihi, quod faciles tellus alit illa puellas,
Perq; domos dantur basia, perq; vias.
Quid mihi iam fiet, si tu deceptus ab illis
Protrahis extremo lentus in orbe moram.
Nec vereor frustra, quiddam vaga fama susurrat,
Nympha quod in laribus sit tunicata tuis.
Parce per antiquos (si forte meremur) amores,
Dulci-

Dulcibus illecebris ne capiare vide.
Sed potius tempus iucundos inter amicos
Falle, vel Aonia, quæ mihi grata, lyra.
Aut cole finitimos (nihil illis dulcius) hortos,
Sed tamen hos intret ne qua puella caue.
Non equidẽ timeo: sed cuncta timemus amantes,
Tu modo non dubita de probitate mea.
Oro per arcanas, quondam tua gaudia, flammæ,
Immemor in nulla sis regione mei.
Deprecor hoc vnum, non omnia ferre recuso
Tristia, te saluum dum mihi seruet amor.
Hei mihi, quod longis ambo discernimur oris,
Pectore sum tecum, corpus abesse queror.
Tu quoq; me fido cum pectore suspirabis,
Cum lacrymis oro, dic, Helicana vale.

Eadem ad eundem.

Candidus en iterum, festam mihi semper habendã
Portat ab Eoo Lucifer axe diem.
Hac meus æthereas Marius (quod prosit) in auras
Venit, & est flammis edita caussa meis.
Optima lux salve, non te mihi dulcior vlla,
Dum mea sic nuper fata tulere, fuit.
Nunc procul hinc meus ignis abest, nec, vt ante so
Natali mecum gaudet in orbe suo. (lebat
Est ego (me miseram) veluti sine turture coniunx
Grata mihi quondam tempora tristis ago.
Scilicet ipsa geram comitis nouaserta capillis,

Icarij flammæ sideris ille feret ?
Ipsa choros ducam geniales culta per hortos,
Irati fremitus audiet ille maris ?
Non mihi sic cunctas mutabile pectus in horas
Ultimus hic ardor, qui mihi primus, erit.
Flauæ Nicer, cuius formosas accolo ripas,
Qui vitreas leni marmure voluis aquas.
Testis es occultis solam tabescere curis,
Testis es assuetas vsq; madere genas.
Mite dedit pectus teneris natura puellis,
Quamq; viri maius pondus habere solent.
Vos ego Dii faciles, quos appellamus amantes
Vos oro, tempus dum genitale colo :
Sit felix Marius, veteresq; reuisat amores,
Sitq; memor patriæ, cum patriaq; mei.
O vtinam cupidus ferat hæc tibi ventus ad aures,
In quacunq; manes iam regione Mari,
Feruida sentires vtinam suspiria, steres,
Causa meus cuperem fletibus esset amor.
Non volo te, mea lux, curis mordacibus angî,
Sat mihi si firmo reddis amore vicem.
At tu festa dies, felicitis conscia partus,
Sæpe mihi ac Mario post veneranda redi.
Simq; secuturos Helicana fidelis in annos,
Ipsa animi requies illius, ille mei.

AD GEORGIVM FABRICIVM Chemnicensem, Poëtam.

Mitis,

*M*itis, & Aonidum studijs excolte Georgi,
 Carmine cui dulci Musa placere dedit:
 Forsitan vnde tuas veniant miraris ad aedes,
 Quæ legis, ignota verba notata manu.
 Illa tibi mittit, quamvis properata, Secundus:
 Da veniam, tempus non habuere suum.
 Venimus in geniale solum Misneidos oræ,
 Tectaq; Leucoreæ liquimus alta scholæ.
 Hinc loca terrigeno passim sæcunda metallo,
 Et Salæ liquidas inde petemus aquas:
 Cuius ad herbosas hoc tempore tristia ripas
 Carmina, STIGELIVS flebile ludit opus.
 Te quoq;, qui Phæbi doctis caput artibus effers,
 Magna, sacer Vates, cura videre fuit.
 Ad celebrem quoniam fama prænouimus Albim,
 Quanta sit ingenij gratia lausq; tui.
 Legimus & populos, & quas lustraueris vrbes,
 Dum numero cantas regna Latina graui.
 Cras genitrix lucem cum Memnonis orta reducet,
 Tempus erit, cæptas rursus inire vias.

DE SPECIE CONSPECTA
 in aëre, supra oppidum Ysenberg,
 Anno 1553. Mense Iunio
 in Meridie.

*H*oc celum, & magnus, quo circumfundimur,
 Indicio produnt sepe futura suo. (aër,
 Portentisq; monent, offenso numine Diuum,
 Post

Post caput vltices numinis esse manus.
 Cur exempla petam veterum? cum tempore nostro
 Prodigijs careat nullus in orbe locus.
 Vicino species & nuper in aëre visa est,
 Non spernenda metus nuncia dira noui.
 Urbs antiqua iacet (Ferri vocat incola montem)
 Tyrigetum à Mysis separat illa solum.
 Ad zephyri flatu Turingia panditur, inde,
 Solis & Eoos Mysia spectat equos.
 Illic, cum nullæ cinxissent æthera nubes,
 Et mediæ Titan lucis haberet iter:
 Ecce volubilibus rapidi duo nexibus angues,
 Aëris obliquas corripuere vias.
 Igne micant ambo, rutilant per cæcula flammæ:
 Fallor? an ille color sanguinolentus erat?
 Protinus aduersas magno stridore per auras
 Orta repentino bella furore mouent.
 Implicitisq; trahunt sinuosa volumina caudis,
 Tortilis vt nudos implicat Alga pedes.
 Mutuaq; alterno laniant ita vulnere terga:
 Sollicitus populi concutit ossa pauor.
 Adde, quod in medio funestos inter hiatus,
 Flammea terrificæ fulsit imago crucis.
 Credite mortales, horrentia prælia restant,
 Horrida pro patria prælia, proq; fide.
 At tu summe Pater, celum cui seruit & aër,
 Quo peragunt motus auspice cuncta suos:
 Omnipotens, nulla fati qui lege teneris

Irri-

*Irrita fac nutu signa tremenda tuo.
Illa quidem fuerint sæui prænuncia luctus,
Sed tua per castas flectitur ira preces.
Si tamen ista petunt meritas discrimina gentes,
Serua reliquias agminis ipse tui.
Nos semper nomenq; tuum, laudesq; canemus,
Nam quodcunq; sumus, numinis omne tui est.*

EPITAPHIUM HEINRICI
Stibari Equit. Fr.

*Hoc tibi Pierides statuunt me vate sepulcrum
Causa recens luctus care Stibare mei.
Vixisti mecum iuuenis, concorsq; voluntas
Lædere quam potuit nulla querela, fuit.
Tu mihi debueras naturæ lege superstes
Soluere, quæ cineri munera soluo tuo.
Nos Arar, & Ligeris, nos Sequana vidit, & in-
Hospitio Rhodanus fouit vtrunq; suo. (gens
vidit & ad Lædi ripas prærupta Pyrene,
Qua tumidum præceps in mare fertur Atax.
Integer, innocuus, pius, utilis omnibus æquè,
Ingenij varijs dotibus auctus eras.
Nunc memor obsequij dulcis veterumq; laborum,
Ante suos raptum te queror esse dies.
Hoc saltem extremum nostri tibi pignus amoris
Accipe, & æternum dulcis alumne vale.*

P. LOTI-

P. LOTICHII SECVN-

DI ECLOGAE.

SARNIS VENATOR.

E C L O G A I.

*Jam gelidos vocor in saltus, viridesq; sub umbras
 Altorum nemorum, iuuat ire per aua syluæ
 Ad liquidos fontes, celebrataq; flumina Nymphis:
 Et vigili patulos indagine cingere montes.
 Tuq; adeo decus Aonidum, domitorq; ferarum
 Et merces iucunda mei Sturmere laboris,
 Ingredere aspirans, mecum venabere Damas,
 Mecum Capreolos, ramisq; sub arboris alta
 Duces securos in molli cespite somnos.
 Ipse etiam citharam Phœbus quandoq; reponit:
 Et pharetras plectris, et mutat plectra pharetris.
 Aestus erat, mediusq; dies, & fessa per omnes
 Captabant valles animalia frigus opacum,
 Alituumq; genus, ripæq; amnesq; silebant:
 Cum Lycidas solis recubans Venator in antris,
 Corniger aërias vbi Cynthia educat Alnos,
 Absentem flebat SARNIM, gemitusq; ciebat,
 Ad circumstantes euoluens talia syluas.
 Syluæ, quæ tenues ramis diffunditis umbras,
 Umbra dulce mihi riguis solamen in herbis,
 Et sacri fontes, & amica fontibus auræ,
 SARNIS vbi est? quib. infelix in montib⁹ errat?
 Quas*

Quas habitat terras Sarnis? quibus exulat oris?
 Rupibus hic Corydon & Iola frater Amyntas,
 Phyllidis & veteres iactant Amaryllidis ignes,
 Pastores ambo: nemorum nec pœnitent illos.
 Nos te, care puer, Solis redeuntis ab ortu
 Solis ad occasum, medioq; vocamus in æstu.
 Nec te pœniteat nemorum: sunt humida nobis
 Antra, fatigatis puras dat Cynthius vndas,
 Cynthius umbras valles, & frigida Tempe.
 Omnia tecum vna fugerunt gaudia nostra,
 Sarni, nec è tereti sine te venabula quercu,
 Nec pharetras gestare libet: cui nostra laborent
 Retia? qui pariles ætate lauabit ad amnem
 Capreolos, texetq; novos per cornua flores?

Felices olim sylvæ, quas SARNIS obibat
 Sidere Luciferi primo, dum naribus acres
 Intemerata canes rostris vestigia captant.
 Gaudebant sylvæ, gaudebant frondea rura,
 Aurarumq; leues animæ, atq; in mōtibus umbræ.
 Non illum Zephyris latuit variantibus ær,
 Non oriens Phæbus: sudi prænuncia signa,
 Quidq; vehant Hyades, quid agat venator Orion
 Nouerat, & tacitæ per amica silentia noctis,
 Tela gerens humeris ibat, dum frigida celo
 Sidera conniuent blandos imitantia somnos.
 Ab miser, ignotis nunc errabundus in oris,
 Antiquos imo suspirat pectore saltus,
 Saltusq; fluuiosq; & amica cubilia valles.
 Non mihi te saltem licuit, dulcissime rerum,

Affari

*Affari extremum, suprema nec oscula iunxi,
Nec mandata dedi, nec, SARNI reuertere dixi
Infelix : cum tu Lycidam Nymphasq; iuberis
Esse tui memores, iterumq; iterumq; vocares,
Humida declinans ad amatos lumina colles.
SARNI vale, celsæ ressonfant vndiq; rupes,
Ressonfant caua saxa uale, vale optime SARNI.*

*Hûc puer ô formose, nouas hûc explicat vmbas
Populus, & viridi prætexit gramine ripas
Cynthius, & molles irritat murmure somnos :
Hûc puer ô formose redi : non tempora vitæ
Longa meæ superant, tu nunc eris alter in istis
Montibus, et manuum inuenies monumenta mea-
Ipse tibi sæuo tutas à frigore Myrthos, (rum.
Ipse sero Lauros, & dum sero, crescite dico.*

*Felix illa dies, qua tu mihi redditus olim,
Post triste exilium, post duros mille labores,
Narrabis casusq; tuos, & flumina, & vrbes,
Quæq; peregrinis habitent animalia syluis.
In numerum quercus ipsæ, fagiq; loquentes,
Ipse conualles, ipsa hæc arbuta sonabunt :
Ducite, vt ante, canes pueri, gestate pharetras.*

*Sperabant hûc læta sibi connubia Nymphæ
SARNI, tua captæ forma, & florentibus annis.
Nunc spes absumptæ Nymphis, nunc vallibus imis
Abruptos luget Dryadum chorus omnis amores.
Gramina syluestres sanant Gortynia capras,
Quas bonus occulta Venator arundine fixit :
Non desiderium releuant, non gramina curas,*

At tu

At tu non iterum nostros miraberis arcus
 Care puer, non his fuimus, dum fata tulerunt,
 Indecores ambo sylvis: tu prima voluptas,
 Tu postrema mihi, meminiq; ô SARNITUORUM
 Lustra per hæc quondã, memini, venerande, labo
 Ut iaculum hoc ima semel à radice recisum (rũ.
 Quod solidum nodis olim fortissimus Hagnon,
 Quod Lycidæ nunc dextra gerit, nõ amplius vllas
 Induet aut frondes, dabit aut venãtibus umbras:
 Sic nostro nunquam cedit de pectore SARNIS.
 SARNIS nos dilexit, & ipse est dignus amari.

Sis memor ô, longumq; vale iam dura canentem
 Fata vocant Lycidam, riguis tua dignior ætas
 Fontibus, & sylvis, & amictis gramine ripis:
 At meus in tenues vanescat spiritus auras.

Hæc Lycidas, & surgit, eã comitantur euntem
 Asterionq; Laconq; canes, & grandibus ora
 Humectant ambo lacrymis: ille vndiq; ramis
 Illice decisis alta prope flumen amœnum
 Tela sagittiferis suspendit clausa pharetris,
 Et picturatos, quos Sarnis gesserat, arcus
 Subligat, & iacula, & pedicas, & tortile cornu:
 Addidit & titulum Lycidas: hæc Sarnidis arma,
 Illum etiam sylvæ, illum etiam fleuistis arenæ,
 Herbifer illum etiam te nomine SARNi vocantem
 Cynthius, & gelidis fleuit sub collibus Acis,
 Mæsta reperiussis gemuit quoq; rupibus Echo.

VIBURNVS VENATOR.
 N E C L O -

*F*orte quiescebat gelida Viburnus in umbra
 Venator, liquidas ubi tardis flexibus undas
 In mare deducit per opaca silentia Varus.
 Illic, mane nouo, salicum nemus inter amœnum
 Ab procul à dulci patria, clamore propinquos
 Implebat Ligurum montes, & brachia celo
 Tendebat lacrymās, surdasq; ita flebat ad auras.

sol qui luciferos tollis de gurgite vultus,
 Purpureoq; rigas diffusum lumine mundum,
 Abde caput Sol magne, nigrescant omnia circum,
 Dum queror infandos casus, & acerba meorum
 Exilia, & Diuos suprema comprecor hora.

O patria, ô Regum genitrix, clarissima bello,
 Plena animis, felix populis, & prole virorum
 Dum fortuna fuit, nunc dijs auersa voluntas
 Iamdudum: vera ergo tuos mihi fama labores
 Ad maris Hesperij litus, Solemq; cadentem
 Detulit, vnde furor? quæ tanta insania ferri?

Dicite vos altis lapsi de montibus amnes,
 Rhene pater, tuq; vber aquis stagnantibus Albi,
 (Scitis enim, & longo memores repetetis in æuo)
 Quot nati cecidère Ducū? quot in aquor apertum
 Quadrupedesq; virosq;, & fortia voluitis arma,

Vos etiam auctas externo milite prædas
 Oppidaq;, euersasq; vrbes vidistis, & arces
 Collibus impositas, ferro quas impius hostis
 Eruit, aut hausit ferro crudelior ignis.

sistite

Sistite currentes vaga flumina sistite lymphas.
 Impius hæc nobis hostis monumenta reliquit,
 Sanguine fumantes campos, squalentiaq; arua.
 Ad vos aduersis vndas diffundite ripis,
 Tantorumq; ignominias abolete malorum.

Infelix patria, en longi quæ præmia belli,
 Quæ spolia ampla refers? nostros affe Etat honores
 Barbarus, in nostris regnans agit oia syluis.
 Nos procul expulsi, rapido loca torrida ab aestu,
 Littoraq; vsta siti, & vacuas lustramus arenas.
 Quiq; olim in tacitis nemorum secessibus, omnem
 Florem æui, & primos venatibus egimus annos,
 (Heu sortem miserandam) istis nunc Ostrea saxis,
 Ostrea, & hærentes scopulis auellere conchas,
 Dicimus, æquoreisq; famem solamur Echinis,
 Et sæpe in nuda defessi sternimur Alga.
 Vix humiles Varus salices, Alnosq; virentes
 Sufficit, & dulces nautis sitientibus vndas.

O vbi culta secans liquido pede Cynthius arua
 Per virides saltus, perq; auia lustra ferarum
 Labitur, & Dryadum secretos audit amores:
 Dum puer assueto residens canit Acis in antro,
 Huc ades ô Thelethusa, ades ô mihi dulcis Oreas.
 Ille canit, valles iterant, collesq; resultant.

Sed neq; iam pulcrū superest, nec amabile quicq;
 Nec prior illa colit syluas & rura voluptas:
 Ipsa fugat longe pauidas Discordia Nymphas
 Effera, dum montes nigris circum volat alis,
 Et consanguineos trahit in fera pralia Faunos.

At tu si precibus, lacrymis si flecteris vllis,
 Omnipotens miserere pater, miserere laborum
 Tantorum, satis vltices exhausimus iras.
 Si tamen id fixum sedet, vt commissa luamus
 Nostra, iuuat scelerum meritas exoluere pœnas,
 Vt placida saltem crescant in pace nepotes:
 Si qua dies possit gentis sarcire ruinas.
 Hoc precor, hâc manes liceat spem ferre sub imos.

Exere luciferos Sol nubibus, exere vultus.
 Hactenus hæc Viburnus: eum audiuerè gementem
 Vicino Lycidas qui forte sedebat in antro,
 Et celsis Ligurum descendens montibus Acron.
 Exilij comites, ambo florentibus annis,
 Insignes ambo calamis, venatibus ambo,
 Illi, vt crescentes mulcerent carmine curas,
 Et veteris luctus consolarentur amici:

Inter se alternos cœperunt edere cantus. (cren
 Tunc prior hæc Lycidas, hæc ordine proximus A-
 LYCI. Nymphæ cæruleo quas nutrit Varus in am-
 Sit mihi fas Nymphæ, salicū de frõde coronã (ne,
 Texere, iam primum viridi pubescimus auo,
 Mox dabitis natas hæc ipsa ad flumina Myrtos.
 ACron. Auræ quæ gelidos colitis per deuia lucos,
 Dum sedeo, & tectus canto fluuiatibus vmbriis,
 Vos lenite æstus, numerosq; & verba canentis
 Sicubi fessa iacet, Nisæ referatis ad aures.
 LYC. Fluminib. valles riguæ, vaga flumina ripis,
 Arboribus ripæ, fletu gaudemus amantes.
 Fleuimus, et plenos lacrymarum fudimus amnes.

Et

Et tamē (heu) quantis torrētur pectora flammis ?

ACR. Arcturo ceruos, Delphini sidere tauros,

Vere nouo rigidos Venu ignea concitat vrsos :

At furor ille mihi toto non deficit anno,

Nec finire licet tanto mihi morte dolores.

LY. Ille Aper (ab) miseris qui vastat rura colonis,

Ille ferox si pendet Aper mihi sanguine panas,

Hic Trivia celsa reddam capita horrida Pinu.

Mitis ades, nemorum custos Latonia virgo.

ACR. En de ramosa venabula quattuor Orno.

Ecce duo tibi Nisa, duoq; bastilia Nymphis,

His series panidos, nemora inter frondea, Ceruos,

Ceruos, & Capreas, & fuluo tergoe Damas.

*LYC. Ad fluuium duc Daphni canes (vocat aestus
in vmbra)*

Nec catulos virides sine lasciuiare per herbas.

Eia agetum, requiesce Lacon, requiesce Lycarba,

Feruidus Hesperias dum Sol declinet in vndas.

ACR. Ad salices mea Nisa veni, dum retia tendo,

Hic nemus, hic gelidis lenes afflatibus aura.

Huc ades o mea Nisa, nouos tibi ruris honores,

Purpureas vuas, & cana Cydonia seruo.

LYC. Vesper adest pueri, nodosa refigite lima,

Humidaq; ad Boream suspendite, non bene Luna

Creditur, hoc primum : sed cum praenuncia lucis

Fulserit exoriens Aurora, reuivite sylvas.

ACR. At mihi nocte magis latos obsidere campos,

Insidijsq; placet dumosas claudere valles,

Cum terraeq; fretumq; silent, micat Arcadis vrsæ

N 3

Sidus,

Sidus, & argutis circum tremit ignibus æther.
 LY. Exul ago, et teneros meditor (qs credat?) amo.
 Solariq; inuat rapidos, quib. vrimur, æstus, (res,
 Flumine Vare tuo. Quid tum si vata negabunt
 In patriam reditus? Tellus cōmune sepulcrum est.
 ACR. Vos ego dilectos cineres, atq; ossa parentum,
 Et nemora, & dulces iubeo saluere penates.
 Cynthi vale. Quid tum, patriæ si nulla videndæ
 Spes superest? Vno sub Sole iacebimus omnes.
 Hæc illi: at medijs Varus caput extulit vndis,
 Rugosoq; notans in Fagi cortice versus,
 Cætera ad Eridani, dixit, cantabitis amnem.
 Dixit, & obliquo rursus caput abdidit alueo.

N I C E R.

E C L O G A I I I.

Astrorum nitidos aurora fugauerat ignes,
 Purpureoq; fores celi reſerauerat ortu,
 Cum N I C E R egregias vrbes, terrasq; iacentes
 Collustrans, frugesq; nouas, celestia dona,
 Læticiæ sensit dulces sub pectore motus:
 Cæruleus Nicer, irriguis qui præſidet vndis.
 Nec mora, vicina ripæ deiectus in vmbra,
 Aurea suspiciens formosi lumina Solis,
 Talia incundas lætus cantauit ad auras.

Iam tandem Sol dux fati, Dux lucis, & cui,
 Sol, qui perpetuo torques vaga sæcula motu,
 Expectata diu iam tandem gaudia portas.

Sic

Sic equidem voluebam animo, tristesq; meorum
 Solabar casus : nec me sperata fefellit
 Sors rerum. Prisca sobolem de stirpe parentum
 Agnosco, regum genus, atq; Heroibus ortum :
 Cuius ab auspicijs fausta pulcro ordine lucēs
 Succedunt, terrasq; nouo candore serenant
 Purpurei Soles, & amica splendida Luna
 Sidera : tum mites auræ, zephyriq; salubres,
 Purgarunt late corruptas aëris oras.

Urbibus hic pulsos ciues, & ciuibz vrbes
 Reddidit, ac læsi placauit numinis iram.
 Iamq; adeo populos celo delapsa reuisit.
 Iusticia, humani generis decus, vnica custos
 Imperij, cui sancta fides & fœdera cura.
 Hanc circum Pax læta volant plaudentibus alis
 Exultat : Pacis sequitur comes, optima rerum
 Libertas, longo terris post tempore visa,
 Libertas faustum terris & amabile nomen.

Vos quoq; quæ veterū Heroū super athera laudes
 Tollitis, ac memori transcribitis omnia famæ,
 Pierides saluete, Iouis genus : Ocia iam vos
 Certa manent, veterum finem sperate malorum.

Fortunate Nicer, tu nunc per pingua terræ
 Vbera, perq; vrbes elatis cornibus ibis,
 Agnoscesq; tuum late increbrescere nomen :
 Et nemora, & tua rura, tuosq; virescere colles.
 Interea molli resident in gramine pastor,
 Vel pastor, vel secreto venator in antro,
 Mulcebunt dulci labentia flumina cantu :

Gaudebunt vnda, gaudebunt Naiades vda:
 Et vos ô gelidæ nemorum gaudebitis vmbra,
 Ludentes vbi mane canent, vbi vespere Mûsæ,
 Et mansura sui longum monumenta per æuum
 Dulci purpureis incident carmina truncis.

Innumeris alij se tollunt laudibus amnes,
 Credo equidem: varios alto sub gurgite pisces
 Rhennus alit fontesq; suos, suaq; ostia iactat
 Denubius: genus acre virum pater educat Albis:
 Magnanimos Nicer Heroas, rerumq; potentes,
 Insignes pietate Duces, & fortibus ausis.

Suaue sub auroram colles reptare salubres,
 Dum tenues spirant zephyri, blandæq; volucres
 Nascentem cantu lucemq; diemq; salutant:
 Suaue etiam, postquam rapidus deferbuit ardor
 Iam labente die gelidos inuisere fontes,
 Mollibus in pratis, sub frondibus arboris altæ:
 Suauius, armorum populos terrore solutos
 Aspicere, & placido decoratas Principe terras.

Pastores cohibete greges, & parcite ripæ:
 Ripa gerit Regum natos è sanguine flores,
 E quibus Heroum texent sibi ferta nepotes.

O decus, ô requies afflictis vnica rebus.
 Ecce tibi ad patrij vada fluminis aurea surgunt
 Citria, odoratis pendent mala aurea ramis.
 Ecce tibi roseis se punica floribus arbor
 Induit, & virides densant vmbacula Lauri.
 Nec teneræ sitiunt oleæ, liquor almus aquarum
 Temperat, & vitreis humectat gramina guttis

Desuper

Desuper illacrymans, Venerisq; & Solis amorem
Irrigat, ac suaues Thymbras, & flore comantem
Luteolo melilotum, & acanthi nobile gramen.

Huc ades ò, rapidumq; umbra solare laborem:
Nec te pœniteat mollem captare quietem
Propter aquas. Ego sum, valles quem cernis amœ
Cursibus obliquis, & mollia prata secantem, (nas
Utilis infirmo pecori Nicer, utilis agris.

Accipe & hæc, quæ lata parens tibi munera tel
Hactenus ignotas agris mortalibus herbas (lus
Submittit, nouus vnde vigor, nouus vsq; resurgat
Frôtis honos, redeantq; exhaustæ in pristina vires.

Salue Heros, salue ò nostris Sol addite terris,
Imperioq; bonus, rebusq; labentibus assis.

Finierat Nicer, illi vrbes, vallesq; recurua
Plauserunt, auræ, plausere volucres,
Et mentes prisca subijt virtutis imago.

Has tibi primitias, ausis Otho fortibus, ingens,
Sacrabam, nomenq; tuum sublime ferebam
Colle sub herbofo residens, vbi flumine pulcro
Ceruleus gratam Musis Nicer alluit urbem.
Quod si fata mihi, quæ tu facis, ocia seruant,
O quales tibi cantabunt mea carmina laudes,
Quæ legere interdum iuuet, ac celebrare minores.

LYCIDAS.

E C L O G A IIII.

Si vacat, & dulces iuuet instauare querelas,

N 5

Et

Et cantu oblectare animum, curamq; leuare,
 Flumineas inter salices, Amasæ, vel Alnos :
 Huc ades, & viridi mecum requiesce sub umbra,
 Qua pater Eridanus campos & roscida lymphis
 Prata secat, tumidisq; sonans deuoluitur undis.
 Hic incisa leges procera in cortice Lauri
 Carmina, quæ vestris nuper digressus ab oris
 Cantauit, Lycidas duri solamen amoris.
 Illum amnes mirati, illum Ticinus, & ingens
 Larius : insonuere Alpes, gemitumq; dedere.

Namq; canebat, vti nascentis origine mundi
 Et felix ætas, & fortunata fuissent
 Secula, cum pulcro gentes se more tenerent
 Sponte sua, et magnos colerent ante omnia Diuos.
 Omne æuum in syluis, omnes venatibus annos
 Ducebant, læti præda, rigidisq; ferarum
 Exuvijs : fontesq; suos, sua flumina norant.
 Donec paulatim succedere dirus habendi
 Cœpit amor, moresq; alios noua protulit ætas.

Hinc Lunã, et pulcrum Solem, stellasq; minores,
 Astrorum inprimis aptos venantibus ignes,
 Oriona, Canemq; refert, geminosq; Triones.

His miseram Clytïen, niucũq; adiungit Adonin
 Ploratum Veneri: nec agentem in retia ceruos
 Præterit Oebaliden : Vos ô pulcerrima quondam
 Corpora, nunc flores, quos educat humida tellus.

Hinc fastus Narcisse tuos, dum despicias omnes,
 Increpat : ah, teneræ quæ tanta superbia formæ?
 Infelix, iam ver illud, flos ille iuuentæ

Langue-

*Languescet, Dryadasq; olim Deus ultor amantes
Audiet, ac nullo tua pœna tacebitur ævo.*

*Nec silet, vt Nymphas, Dominâq; in fonte la-
Viderit Aëtaon, canibusq; immitibus vsus (uantq;
Rorantes multo fœdarit sanguine sylvas.*

*His addit niuæ secreta cubilia Lunæ,
Ut gremio Endimiona suum Dea fouerit, vtq;
Mortali in gelida furtim se iunxerit herba,
Et pueri roseo caput acclinauerit ori,
Dum iacet, ac fessos recreat sopor humidus artus,
Tranat amans nubes, & ab æthere labitur alto
Noctis honos, celiq; decus: miserantur cuntem
Sidera, gratantesq; susurrant leniter auræ.*

*Te quoq;, cui Lauro crines cinxere virenti
Pierides, citharaq; sua dignatus Apollo est
Sturmere, insigni perducit ad æthera cantu:
Sturmere, Aonidum decus, & spes vnica Vatum.
Tu quoq; enim pharetrâ interdû suspēdis, et arcū,
Ex humeris, serpuntq; hederæ per tempora nigræ,
Aut intertexta crines tegit infula quercu.*

*Hinc sylvas iaculis, & messes retibus aptas,
Venantumq; refert habitus: nec præterit Umbros,
Nec Morium de stirpe canes, celeresq; Sicambros.*

*Morborum causas etiam demonstrat, & vsum
Herbarum, morsusq; docet sanare ferarum,
Intybaq;, scyllamq; grauem, tristesq; lupinos
Illinere, & veteri miscere bitumen Amurcæ.*

*Postremo celum aspectans, Solemq; cadentem,
Ocyroen Lycidas suprema voce salutat:*

Crudelem

Crudelem Ocyroen, Zephyrosq; affatur, & auras.
 Vos testes estote auræ, feror auius altos
 In montes, arcumq; volens, pharetramq; repono.
 Vos quoq; me nunquam dilecta videbitis vltra
 Flumina: quandoquidem nostras tu sola querelas,
 Ocyroe, tu sola meos contemnis amores:
 Nec quid sint lacrymæ, nec quid suspiria curas.
 Irriguis crescunt non vnæ in vallibus herbæ,
 Puberibus Seseli folijs, Hederæq; recentes,
 Et baccis croceum & folijs bicoloribus Arum,
 Arum vrsis, apris Hederæ, Seseli vtile ceruis.
 At mihi nulla mei crescit medicina doloris,
 Nec desiderium radix leuat vlla, nec vnquam
 Labitur Ocyroes è nostro pectore vultus.
 Iamq; vale, dura Ocyroe: tuq; omnia lustrans
 Sol pater, astrorumq; ignes: vos littora, & amnes
 Aeternum saluete: Hæc verba nouissima sunt.

Hæc Lycidas: & se virides proiecit in herbas
 Cum gemitu, & lacrymis Alpes respexit obortis.
 Surrexit tamen, & nemorum deserta petiuit
 Hospitia, & Rheni fontes superauit, & ortus
 Danubij, & notis tandem se reddidit oris,
 Nec letum patria, aut oculi videre suorum.
 Tantum ille in syluis & in altis montibus errans,
 Ingratos soles, ingratas carmine luces
 Condebat, gemitusq; imo sub corde premebat:
 Si qua dies posset tantum lenire dolorem.

D A P H N I S.

E C L O -

MYRTILVS. CELADON.

*Fr*igui iuxta fontem Acidis, ilice tecti,
 Myrtilus & Celadon, occasum in fontis amici
 Lugebant pariter, verisq; obscura vicissim
 Miscebant: ætate pares, & versibus ambo
 Insignes, ambo villosæ pellibus rrsæ
 Induti: Celadon venator, Myrtilus auceps.
 Tum prior antiquos Celadon sic orsus amores:
 CEL. Daphnis erat forma egregia, viridiq; iuueta:
 Venatore satus Daphnis, quem Sirmia mater
 Ediderat partu, Mosæ flauentis ad vndas.
 Sed tunc Euganeis in collibus, humida circum
 Flumina Medoaci, blandis dabat ocia Musis.
 Hic illum captantem auras, ripaq; iacentem,
 Altorum cultrix nemorum pulcerrima Leuce
 (Ut se forte domum venatu lassæ ferebat)
 Viderat, & totis perceperat ossibus ignem.
 Illam etiam spolijs prædæ sylvestris onustam
 Respexit cupido formosus lumine Daphnis.
 Nec mora, secreta Nymphæ se iunxit in umbra,
 Spemq; fidemq; vltro dedit, et solatus amante est.
 Felices ambo, propria hæc si gaudia vobis
 Numine fatorum stabili concessa fuissent.
 Dijs aliter visum eis: externas quærere terras
 Daphnis, & ignotas inuisere cogitur vrbes.
 Ille quidem reditus spem corde fonebat inanem:

Sed

*Sed vix dum gelidas à tergo liquerat Alpes,
Cum fessum, ripaq; æstus fluuiq; leuantem
A dulci longe patria, amplexuq; suorum,
Immanis torrens spumantibus obruit vndis.*

*At trepida, & letho consumtum nescia Leuce,
Dum puer in syluis, nudaq; inhumatus arena
Fluctibus ciectum iacet ac miserabile corpus,
Errabat sola infelix, elapsaq; dudum
Tempora dinumerans, sero te vespere Daphni,
Te redeunte die, tota te nocte vocabat.*

*Postremo furij sœuoq; euicta dolore
Impia crudeli dum funere nescit ademptum,
Absentis magico defigere carmine mentem
Aggreditur, soluitq; comas, tunicamq; recingit,
Et flammis adolens altaria, nocte serena,
Unanimem tali compellat voce sororem.*

*Tolle urnam, et viuos circum flagrantibus aris
Sparge soror latices, nec flectas lumina retro :
Aemonias (quid enim lacrimis profecimus?) ar-
Tentare est animus, niueis dū roscida bigis (tes
Luna super terras currit, Sol aureus infra.*

*Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos.
Sulphuris in terræ gremio diffusilis humor
Gignitur, & rerum caussas custodit, & ortus :
Idem etiam magicis tactas suffitibus herbas
Adiuvnat, & cæcos, quibus vritur, implicat ignes.
Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos,
Ultrices Diræ, quarum ad scelera impia numen
Excubat, & pauidis terrorem mentibus addit,
Dijq;*

Dijq; animaq; omnes, quas hic circumfluus aër
 Continet, has audite preces: mea gaudia Daphnis
 Discedens, famamq; tulit, niueumq; pudorem.
 Vindice vos illum pœna multate vicissim,
 Et desiderium, & lacrymas, & mortis amorem,
 Erroresq; vagos, longosq; immittite luctus.

Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos,
 Ut canis, æstiu rapido cum sideris æstu
 Vertitur in rabiem, totis sitis acta medullis
 Extimulat pauidum, nulloq; extinguitur haustu;
 Sic agat in furias Daphnin Deus ultor amantum.
 Sic Daphnin Deus ultor agat, totumq; perurat,
 Nec possit rapidos extinguere pectoris ignes,
 Oceanum quamuis, & cunctos ebibat amnes.

Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos.
 Hanc Laurum, veteri quæ surgit proxima Myrto
 Propter aquâ, & virides frondete cacumine ripas
 Integit hanc olim Laurum formosus amavit
 Daphnis, et arboribus coluit magis omnibus vnâ.
 Hanc age cum ramis, folijsq; & cortice, & ipso
 Stipite, falce recide, & ahena falce recisam
 Sterne solo insultâs, et dic: Mens Daphnidis istos,
 Daphnidis occultos mens impia sentiat ictus.

Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos,
 Parce, soror, nimium procedere, perfida nescis
 Spirituum arbitria: hac agedum confide sub ara
 Dumq; sedes, faciam thuris fuligine nigra
 Obline, cras Aponi calidis purgaberis undis.

Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos,

Ille

Ille per æthereas viden' vt Caper aduolat auras?
 Nigra Capro pellis, nigra cornua, lumina nigra,
 Ingratum Caper ille vehet per inania Daphnin.

Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos.
 Iam terras celumq; inter nigrantia tranat
 Nubila Daphnis io: sed quid strepit aura? propin-
 Daphnis adest: nosco stridorē, sibila nosco, (quāt
 Latratusq; canum diros, gemitusq; luporum.

Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos.
 Heu, qd agā? en fœdatā vlua sine vestibus vmbra,
 Daphnidis extincti simulacrum flebile cerno.
 Iam iam Daphni dolet, iam tota mente, quod egi
 Pœnitet: Elysium testor, sedesq; beatas,
 Quas habitas: linquam terras, manesq; sub imos
 Te sequar: I felix, cineriq; hæc perfer imago.

Parcite cæruleis iam sulphura, parcite fumis.
 Finierat Celadon, lacrymis tum mœstus obortis
 Myrtilus hæc contra facundo redidit ore.
 MTR. Nos quoq; Daphni tuos obitus, tua tristia
 Deflemus, tumultumq; tibi sacramus inanē (fata
 Montibus in patrijs, mecum tua funera lugent
 Naiades, & mærens turbatis Cynthius vndis,
 Notus & aucupibus, notus venantibus Acis,
 Et matutine referunt tamenta volucres.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 Dicebam: Fuge Daphni amnes, vaga flumina vita,
 Sæpe rates fractas vndis, & mortua vidi
 Corpora cum tabulis, flentesq; in littore nautas.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.

Has

Has sylvas Daphni, hos fontes, hac rura colebas
 Nobiscum, teneri dum flos adolefceret aui.
 Sic laqueis volucres mecum, fictisq; solebas
 Fallere carminibus: felix, si celsa potentum
 Atria spreuisses, sed non amor omnibus idem.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 Aerumnas etiam multas, rerumq; procellas,
 Et varias hominum fraudes, & frigora, & astus
 Pertulimus: testis pater Appenninus, & ingens
 Larius, et zephyros mare q̄ prospectat et Austros,
 Culminaq; haud vnquā niuib; viduata sub ipsum
 Solstitium: extremo nunc me sub fine laborum
 Deseris, & mecum veteres, tua cura, sodales
 Amisso vitam socio experiuntur amaram.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 O vtinam fieri mutato corpore possem
 Flos Hyacinthe tuus, solitasq; referre querelas
 Pallentes inter violas, & molle ligustrum:
 Sic rosei veris prænunciis, orta quotannis
 Sidera sub Tauri, Maiaq; Atlantidos astrum
 Daphnidis in viridi lugerem cespitem mortem.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 Quod possum, gemitu et lacrymis nemora oīa cir-
 Impleo, care puer, seu fuscas Hesper^o umbras (cū
 Inducit terris, celo seu prauius alto
 Lucifer auroram natalibus euocat vndis.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 Daphni tuæ semper laudes, doctiq; manebunt
 Ingenij monumenta, nec vlla redarguet atas.

O

Sis

*Sis memor ô, celiq; aliqua de parte sereni
 Aspice nos, olim tecum tot casibus actos.
 Iam tibi parta quies, superumq; beata frequentas
 Concilia, & dulci permulces sidera cantu.
 Illic excipies venientem lætus amicum,
 Corporis exutum vinclis, & carcere caco:
 Astrorumq; simul vastos mirabitur orbes.
 O qui complexus, ô quæ tam gaudia mentis,
 Gaudia perpetuis non deficientia seclis.*

*Exere luciferos Sol nubibus, exere vultus.
 Hæc illi vacua nuper Bolgange sub vmbra
 Cantabant, largoq; oculos humore rigabant,
 Dulcis amicitiae memores, veterumq; laborum.*

*Tu vero Heroum soboles, cui sanguine Daphnis
 Iūctus erat, sortemq; vltro comes ibat in omnem,
 Daphnis in aduersis idem, rebusq; secundis:
 Extincti viuam candenti è marmore duces
 Effigiem, & templi sacrata sede locabis
 Spectandam, vt celebri prætexat honore sepulcrū,
 Aeternum vestri monumentū, & pignus amoris.*

IN NVPTIAS ILLVSTR.

”

”

”

”

”

”

”

VOS

Vos mihi quæ regum canitis connubia Musæ,
 Longa quibus series æui, quibus alta vetustas,
 Fidaq; perpetuæ custodia credita fama,
 Dura Ducis egregij, post bella grauesq; labores,
 Felices celeberrimos thalamos, vos numine vestro
 Aspirate mihi: tuq; ô Iouis inclita proles
 Alma Venus, si te Vatum mortalia tangunt
 Carmina, si socij leges, & fœdera læti,
 Et teneros lusus, & mutua gaudia curas:
 Huc ades, & cultos mecum spaciare per hortos,
 Et vernas lege Diuinosas, sponsaq; coronam
 Texe nouæ, qualis fulgenti lucida celo
 Astriferi nitidos inter micat aetheris ignes.

Tu vero iuuenum Princeps, qui fortibus armis
 Et celebres factis proauos ingentibus æquas,
 Ioannes Guilielme, tuas nec despicie laudes.
 Arma virosq; leges, & auorum clara tuorum
 Nomina: iam rerum per summa cacumina tantum
 Ire iuuat, ventura dies maiora reſeruat.

Vix matutino radios pulcerrimus ortu
 Lucifer extulerat, fausto connubia portans
 Sidere, leticia montes & celsa fremebant
 Atria, qua vastas ad celum surgere moles
 Aspicit, & rapidis torrens Nicer æstuat undis.
 Forte sub exortitum primum lumina Solis,
 Herbosæ viridi residens in margine ripæ,
 Agrestis stipula veteres meditabar amores
 Acidis, & studio curas solabar inani:
 Elanda; vicina mecum Philomela sub vmbra

O 2

Argutis

*Argutis liquidas mulcebat cantibus auras.
Cum subito (ecce) nouem comitata sororibus vl-
Obuia Calliope sese mihi leta ferebat. (tro
Omnib. ex humeris cithara, decor omnibus idem,
Perfusus auro velata vestibus omnes.*

*Ruta virens crines cingebat, & innuba Laurus.
Ibant & manibus Diuæ per mutua iunctis,
Hymen, ô Hymenæe, Hymen, Hymenæe canebant,
Mox vbi se viridi iuxta chorus omnis in herba
Composuit, siluitq; omnis, siluere volucres,
Ad me Calliope placidis ita vocibus vsa est:*

*Pone leues calamos, sat auenæ sibila montes
Et fontes nouere sacri, sat rustica lusit
Fistula pastorum curas: nunc inclita dices
Connubia, Heroumq; genus, Regumq; nepotes.
Ipsa ego te, sponsi repetens ab origine stirpem,
Per genus, & proauos, & facta ingentia ducam
Antiquæ sobolis, quam nulla aquauerit ætas
Laudibus, immensum qua Sol videt aureus orbem.
Hic labor, hoc studium generosis Vatibus esto,
Aut superûm laudes canere, aut præconia Regum,
Et memorem factis illustribus addere famam.*

*Dixit & ornatum gemmis, auroq; volumen,
Cyaneoq; nitens Hyacintho, & Iaspide glauca,
Explicuit gremio, matris venerabile donum
Mnemosynes, cui longa dies & nomina curæ.
Illic alma Parens signarat, quicquid ab æui
Principijs, gestum memorabile, pace vel armis,
Quod natos olim iubeant meminisse parentes.*

HOC

Hoc promens, repetensq; altæ monumenta senectæ
 Calliope, Fagi super impendentis in vmbra,
 Talia labentes Nicri cantabat ad vndas.

Vasta iacet, Boreæ flabris obnoxia, tellus,
 Diues agri, diues pecoris, quam spectat ab alto,
 Tingere quæ nunquam cani se fluctibus audet
 Oceani, stellis semper sitientibus Arctos.
 Rhenus ad occasum, proniq; cubilia Solis
 Terminat, Auroram Nabathæaq; regna Visurgis
 Aspicit, hybernos Chauci, genus acre, Triones,
 At latus, vnde madens imbres denunciat Auster,
 Obnobij claudunt montes, quibus arduus exit
 Oceani refluas Amesis qui turbat arenas.
 Illa parens regum tellus, quibus aspera cordi
 Prælia semper erant, statuas lucosq; colebant
 Religionem sacros prisca: sæpe horridus anguis,
 Conscia sæpe vetus terrebat pectora quercus.
 Præcipue Heroas, pugnataq; bella canebant
 Solennes epulas inter, magnaq; sepultos
 Voce salutabant reges, animasq; vocabant.

Primus auis, proavisq; potens, & diuite regno
 Sigradi pronepos, cum iam gens aurea pessim
 Christiadum, scelus elueret lustralibus vndis,
 Flore virens animi primum Vitikindus & aui,
 Defendit veteres ritus moremq; sacrorum,
 Per caput & sanctam solitus iurare coronam,
 Sideraq; & patria cultos formidine lucos,
 Mansuras, Diuis quas ipse sacrauerat, aras.
 In clypeo sonipes excussis liber habenis

*Emicat, & volucres hinnitu disjicit auras
Arduus alta petens: iuxtaq; insigne paternum,
Lucida dimidiæ sinuantur cornua Lunæ.*

*Postremo castris toties exutus & armis
Iam senior, vita donatus abiit, & ultro
Abluit antiquæ tandem contagia culpa,
Nudatum patrio tingens in gurgite corpus.*

*Ipse salutiferi perfusum fluminis vnda,
Cæsar ouans, dudum vindictæ oblitus & iræ,
Carolus excepit, gremioq; amplexus amico est,
Et vanos Divum iussit dediscere cultus.*

*Læticia fremuere vrbes, septemq; Triones.
Usq; adeo pulcrum est, & nobile, parcere victis,
Pulcrinus, indomitas quam bello subdere gentes.*

*Inde potens late, qua Lupia, qua pater errat
Albis aquis, Albis ducibus, bello inclitus Albis,
Quaq; rapax tumido campos secat amne Visur-
Iura dedit, donec defectis viribus æger. (gis,
Immemor amorum senijq; oblitus, in hostem
Dum ruit, humanos finiuit morte labores.*

*Filius hinc patrij generosus nominis hæres
Accepit veteres Mysos, terrasq; regendas,
Quas fluuio Plissina suo, quas utilis agris
Irrigat, & ripis formosus Elister amœnis,
Saxosumq; sonans spumanti gurgite Sala.
Inde vetus Sponso genus, & natalis origo,
Heroum; domus se sanguine scindit ab vno,
Heroum, qui præstantes virtute, sub Arcto
Iusticia rigidas gentes, & legibus aquis*

Forma-

Formarunt primi, vitæ melioris ad usum.

*Hinc quoq; (si fratrum spectes à sanguine stirpē)
Magnus Otho, date thura Duces, date manib. arā.
Hic vir, hic est, cui vester honos, cui gloria vestra,
Imperijq; decus fuit, & Germania cura.*

*Proximus innocua populos in pace regebat,
Maxima cui Divum cultus abolere profanos
Cura fuit, censusq; ideo T I A G R I N V S & ades
Constituit, magniq; adiecit ponderis auram
Illis, qui genus indocile ad meliora vocantes
Sacra propagarent, lumenq; errantibus essent.*

*Filius huic, primis nemorum studiosus ab annis,
Venatu tolerare famemq;, brumamq; solebat,
Cornigeros T E R M A R V S agens in retia ceruos,
Impiger ex humeris pharetra suspendit & arcū,
Solertiq; altos cingens indagine montes
Militat in sylvis, rigidisq; irascitur vrsis,
Et foribus victus præfigit, & horrida terga.
Scilicet ut melius (si quando bella vocarent)
Imbribus Hercinioq; gelu duratus & æstu,
Militiæ posset duos perferre labores.*

*Sscipit hinc natus rerū T H E O d r i c u s habenas,
Marte potens, gleba qui pingues vberē campos
Finibus adiecit patriæ, qua flumine pulcro
Aduena fœcundos Vnster perlabitur agros:
Unde etiam seri titulum gessere minores.
Nec D E D O minus ense bonus, minus utilis hasta.
Nec belli tenuit quisquam Dux aptius artes:
Sive opus extensos metiri castra per agros,*

Seu faciem pugnae componere, siue profundas
 Subsidio fossas positos deducere castris,
 Defensura cauas & propugnacula fossas.
 Hunc consanguineo pro Casare bella gerentem
 Mirati stupuere Hunni, stupuere nuosum
 Potantes Tanain, gelidiq; Borysthenis vndas :
 Omnia cum ferro tumida prope flumina Sala
 Sterneret, ac caperent vix mæsta cadauera ripæ.

Nec minus in clarum fama processit honorem,
 Nomen aui referens NATVS, qui patre sub ipso
 Prima rudimenta, & primos exegerat annos :
 Virtutem primo patris miratus ab æuo.
 Appenninigunam fractis hic cornibus Arnum
 Contudit, exultans campo bellator aperto :
 Sicut vbi torrens, nymbis hyemalibus auctus,
 Spumens, & feruens, insano vortice syluas
 Proruit, & messes late populatur, & agros.

Nec te magne THIMO tacitū, natūq; relinqua
 CONRADVM, insignē fama & præstantibus ar-
 Marchio qui primus tecū Misneidos oræ (mis,
 Victor in Eridani campo, atq; Insubribus aruis
 Ausonium multo compleuit sanguine Tybrim.

Hinc OTHO civili præcinctus tempora quercu,
 Ditibus argenti venis, ærisq; scatentem
 Fribergam, et Phylire excelsam condidit urbem.
 Inter Hamadryadas Phylire formosa sorores
 Venatrix, timidas illis in montibus olim
 Insidijs cursuq; feras agitare solebat,
 Et grauidam iaculis pharetrā, tremulūq; gerebat
 Misile,

Missile, quod liquidas ad Elistri creuerat vndas.
 Sed cum virginei spolium & decus omne pudoris,
 Dum iacet, & dulcem carpit secura quietem,
 Impius in sola pastor conualle tulisset:
 Non vltra potuit tantum perferre dolorem
 Tabentesq; artus anima indignata reliquit,
 Alma sed infantis casum miserata puellæ
 Excepit gremio tellus, tiliamq; virentem
 Ossibus ex Phylires, liquidas emisit in auras.
 Nunc quoq; per ripas illic, per mollia crescunt
 Prata per excultos tiliæ, sub mænibus, hortos:
 Sapius & gratas præbent venantibus umbras.
 Unde vrbi indigena nomen fecere priores.

Inclitus hinc atavi Theodricus nomen adeptus,
 Infelix medicus bibit atrum fraude venenum.

Natus adhuc primo cum vix pubesceret æuo,
 HENricus, qui post factis clarissimus, omnes
 Egregia proavos post se virtute reliquit,
 Illi, cum superas liquisset auunculus auras,
 Conditus extrema Ludouicus lapygis ora,
 Pro meritis, Cæsar Fridericus, tradidit acres
 Tyrigetum populos, titulisq; illustribus auxit.
 Belliger hic clarum certamen equestribus armis
 Edidit, effigiem belli: clangore tubarum
 Antra resultabant late, montesq; fremebant,
 Vincentum plausu pariter, sonituq; cadentum.

Campus erat, virides claudebant vndiq; sylvæ,
 Aureaq; in medio diffusis frondibus arbor
 Stabat, erant aurum rami, folia aurea ramis,

*Aureus & cortex, at sola argentea radix.
 Hanc circum nitidi, precium victoribus, enses,
 Et galeæ insignes cristis, viridesq; corona,
 Nec minus Heroum, per gramina mollia, nata
 Candida virgineo quatientes corpora motu
 Ducebant choreas, quas inter filia magni
 Caesaris, in thalamos ALBERTI ducitur vxor
 Margaris, inde sati FRIDERICUS, & acer in armis
 Solennes ferro casus TIZMANNVS ad aras.
 Sed profugæ luctus genitricis, & horrida bella,
 Dum genitor natos iustas irritat ad iras,
 (Ab nimium teneri stimulis agitat amoris)
 Mens reticere mihi: Sprea sanguine fluxit, et ingès
 Albis, & Hercinijs quæcunq; è montibus orta,
 Tyrigetum pingues humectant flumina campos.*

*Nominis eiusdem, ne dira licentia ferri
 Impunita foret, latronum FILIVS arces
 Diruit, hinc NATVS, sublato patre, rebellem
 Vltus auos, multis impleuit cædibus urbem,
 Corniger vndoso qua flumine stagnat Hieras,
 Captaq; ferratis affixit postibus arma.*

*Quartus in aduersos vlticia signa Bohemos,
 Pro decore Imperij, generosi Caesaris vltor,
 Mouit, et insigni FRIDERICVS laude potitus
 Saxonici clarum tulit Electoris honorem.
 Ille etiam curans tranquillæ commoda pacis,
 Hospitium nobis ad Elstiri condidit amnem,
 Egregiasq; animos præcijs accendit ad artes.*

*Proximus Arctoi spolijs Aquilonis onustus,
 Impo-*

Imposuit leges domito FRIDERICVS Hauelo.

*Tu quoq; coniugio felix, & prole nepotum
Cassubios, ERNESTE, sagittiferosq; Polonos,
Odera piscoso qua labitur amne, coërces.*

*FILIVS armorum patriam formidine soluit,
Felicesq; petens Solymos, & nobile bustum,
Vicit iter durum pelagi, & Curetica terram,
Gortynam, Gnosonq; & in æquore Cycladas alto,
Thæbeamq; Rhodon vidit, gentesq; beatas
Phœnicum, Syriaq; hortos qua Tigris, & ingens
Labitur Euphrates, celo gratissimus amnis,
Ille etiam dubijs magno pro Casare rebus,
Tbreïcium Austriacis auertit mœnibus hostem,
Regnatorem Asia. Thracasq; Getasq; trabentem,
Et magnas Orientis opes, cum Norica saxa
Et tremere late Nymphæ Istrides, Istrides vndæ.
Illum Aponus vidit, celsaq; Antenoris arces,
In ferrum ruere, & Pataui prosternere muros.*

*Ensifer hinc, nec fratre minor pietate, nea armis
IOANNES motus compescuit acer agrestes:
Qualiter Arctoïs Boreas emissus ab antris,
Atra serenato depellit nubila celo.*

*Strenuus hinc per saxa ruens, per tela, per ignes,
Insiliit primus Regalis mœnibus Albæ,
Inq; expugnato clarus stetit aggere victor,
Sublimes tollens aquilas: ausisq; potitus
Muralem querna mervit de fronde coronam.*

*His ducibus celo caput extulit aurea, qua nunc
Relligio totum sincera perambulat orbem,*

Quam

*Quā probitas, et sancta fides comitantur euntem,
Et concors pietas ius omnibus vna ministrat.*

*At nomen qua voce tuum, quoniam inclita facta
Carmine, IOannes FRiderice binominis, æquem?
Quæ tibi non Laudes, qui non debentur honores?
Pectore magnanimo similem tibi nulla tulerunt
Secula, nulla ferent, dulcem profundere vitam,
Et fortem, cara pro religione, cruorem
Promptus eras, mortemq; Deipro laude pacisci:
Commotus nunquam præsentis imagine lethi,
Scilicet accensum diuino pectus amore,
Non vis vlla demat ferri, non fulminis ignes.
Qualiter ipse pater vitæ, Sol lucis origo,
Sol oculus mundi, cæca sub nube laborat
Interdum, victis mox nubibus aureus exit.
Maeste animo Germano, et maeste ingētibus ausis,
Sic etiam dilecte Deo, quod mille probatum
Tentatumq; modis, reducem fidissima Coniunx
Vidit, & in cara Domini ceruice pependit
Ante obitus: dulcem nati videre parentem.
Et nunc in patria cineres tellure quiescunt.
At veteres inter proavos, cætusq; piorum,
Spiritus exultat liber, fruiturq; perenni
Læticia, æternisq; bonis discrimina pensat.
Salve magne pater patriæ, tua gloria viuet,
Donec in occasum roseo voluentur ab ortu
Sidera, donec erunt latices Aganippidos vnda.
Inde satus fausto coniungit fœdere tædas
Sponsus, & illustres thalamos iam nubilis intrat*

DORO-

Dorothea, primosq; parat coniungere somnos :
Amborumq; Dei votis concordibus assunt.

Iâq; tubæ cātusq; sonāt, domus ampla resultat,
Laticiaq; fremunt rupes. Surgamus, & altam,
Aonides, Soceri scandamus Principis arcem.
 Ut cum rorifero noctem produxerit ortu
Hesperus ad sponsæ thalamos *Hymenæa* canamus,
Felicitis bona signa thori, & nubentibus omen
Dixerat, & varijs lento de vimine textos
Floribus implebant calathos, atatibus omnes,
Et facie, Cultuq; pares : urbemq; petebant.

Tu mihi nūc, qui culta rigas spumantibus vndis
Arua Nicer (nam te veterum nec facta parentum
 Nobile nec patriæ decus ignorare putandum est)
 Quando quidem hos prima colles ab origine mundi
Alluis, ipse genus Sponsæ, patrumq; recense.
Facta, Ducesq; atavos, prohibeq; silentia famæ.
 Nam potes, et gratū est canere, et meminisse volu-
Sic Remisus, Iaxusq;, tuū sic *Coccius* annē (ptas.
Augeat, & salices crescant tibi semper & *Alni*,
 Qua virides inter *Rheno* confunderis vmbas.

Sic ego : cum lato madidū caput extulit antro
Cæruleus Nicer, & molli viridantia musco
 Tempora concutiens. His orti montibus (inquit)
 (Dicam equidem, nec te longo sermone morabor)
Magnanimi Heroes quondam, melioribus annis,
 Fundarunt vrbes populis, gentemq; comatam
 Iusticiam docuere sequi, nec temnere Divos.
 Splendida sed tenebris inuoluit gesta vetustas.

Quando-

Quandoquidē, quamuis populis opibusq; potentes,
 Sacrorum dulci caruerunt munere Vatum :
 Munere, quo fragilis perfunctos munere vitæ
 Dîs æquat superis, & læto nectare pascit.

At Sponsæ (Si prima domus quaratur origo)
 Inclita Francorum series à sanguine manat,
 Et genus, & generis prisci numerosa propago,
 Sed neq; tum colles istos, non ista colebant
 Rura atavi : sed qua fluuio premit arua sonanti
 Danubius, quaq; Hercinijs è montibus orti
 Danubium supra Nabus, & Regus influit infra,
 Quaq; vides solem labens Pegnesse cadentem.

Maximus hinc ortus, seuos LVtholdus in Vgros
 Et peditum cuneos, & turmas duxit equestres,
 Claraq; transcendens maiorum facta suorum,
 Infestum domitis compescuit hostibus Istrum,
 Pannonioq; Anasi compleuit sanguine flumen
 Aureus in clypeo veterum gestamen auorum
 Ardebat, vastosq; leo pandebat hiatus.

Nec minor ARnolphus bello, nec NATus eodē
 Nomine, Dîs animæ similes : vidi horrida vidi
 Prælia, cū pulcram peterent per vulnera mortem.
 Tranquillos in pace obitus, ignobile fatum
 Credebat, patrijsq; Hunnos ducebat ab oris,
 Spe regni profugus flagrans VVERnerus auiti.
 Primus in aduersos ibat, pugnamq; ciebat,
 Quoq; loco melius ducendus & ordine miles
 Nouerat, & magnis aderat vis insita verbis.
 Quas Lycus in ripa pugnæ, quæ funera densis
 Stragibus

Stragibus arctatus vidit? qua diuidit aëres
 Vindelicos, Rhētosq; quot intumulata virorum
 Corpora Danubij spumantibus intulit vndis?
 Qualiter in trunco flammās si forte relinquit
 Ille domum sero rediens iam vespere pastor,
 Tempestas si nocte, Euris surgentibus, orta est:
 Omnia peruolitant ignes, it turbine vasto
 Flammarum torrens sylvas effusus in altas.

Ordine tres illis vos successistis OTHONES,
 Præstantes animis, factisq; illustribus omnes.
 Quos inter sæuis excellens tertius armis,
 Per varios pelagi tractus, per inhospita longe
 Littora, littoribus multum distantia nostris,
 Sideribus, remisq; aurisq; ferentibus vsus,
 Europa è magna multis comitantibus Heros,
 Antiquos petijt Solymos, Cedroq; virentes
 Palmiferi colles Lybani: tunc inclita rursus
 Acta sub Imperium Solyme: tunc Ascalo, & ipsa
 Quæ toties Vatum celebratur carmine, Bethle,
 Gazaq;, & æquoreis Iope quæ tonditur vndis,
 Hadriacis Iope statio gratissima nautis.
 Felices animæ, quibus illo tempore nasci
 Contigit, et magnum pariter dare vela per æquor,
 Et fortunatum spolijs decorare sepulcrum.
 Crediderim colles ipsos, montemq; Sionis
 Ardua gratantes iactasse ad sidera voces,
 Cum iam victor ouans, positus exercitus armis,
 Procumbens sanctæ pronus daret oscula terræ:
 Fulgeretq; crucis passim venerabile signum.

POSS

Post OTHO pacis amās, et Maximus alter ab
 Filius, insignis bellator, Iapyge fertur (illo
 Per Latium, sublimis equo, qua turbidus auro
 Abdua, qua lento sæcundos agmine campos
 Ollius, Hesperidumq; secatur regnator aquarum
 Eridanus, tenera qua cinctus arundine crinem
 Mincius, & rapidis Athesis deuoluitur undis,
 Amnis, & à Gallis Italum qui separat orbem.
 Primus in hos, sexti genitor LV douicus Othonis
 Migravit colles SEPTemuir, & ampla reliquit
 Et NATO, & seris regnanda Nepotibus arua.
 Insignes ambo virtutibus, artibus ambo
 Pacis, & armorum studijs. Pater indole gaudet
 Egregia sobolis, nec displicet æmula virtus.
 Tunc ducibus primum claris habitabile saxum
 Hoc fuit, extremæ quod desuper imminet vrbi.
 Hic ortus LV douice tuos, cui maxima rerum
 Verborumq; fides, hic incunabula vidi
 RVDOLPHI, primos hic egit FILIVS annos.
 Sape fatigatis sudorem flumine puro
 Abstersi, fonsq; undis, & lenibus auris:
 Seu spolia ampla domū bellando parva referrent,
 Seu nemorum exuvijs læti prædaq; ferarum,
 Venatu sera fessi iam nocte redirent,
 Munera per ripas semper suspensa videbam,
 Setigerum caput aut apri, vel cornua cervi.
 Hinc pius Aonijs Dux condidit atria Musis,
 Percussus dulci RVPERTVS laudis amore.
 O decus, ô nullos vnquam reticende per annos,

Fortu-

Fortunate senex. Tibi se debere fatetur
 Posteritas, Patriam tu doctis artibus ornas,
 Ingenuosq; iubes regnare per oppida mores.
 Ante vagis tantum notus pastoribus ibam
 Per nemora, & valles, piger atq; ignobilis amnis.
 Nūc Rhenus mihi, nūc Viadrus, nūc Ister, et Albis
 Assurgunt, cinctaq; hedera mea flumina circum
 Aonides choreas agitant, & carmina dicunt:
 Inflat & argutas non Tityrus vnus auenas.
 Fortunate Senex celo tua nomina tollit
 Gloria, quæ latis mundum circumuolat alis.
 At nisi munificus Musis ea dona dedisses,
 Heu quibus in tenebris, quanta sub nocte iaceres
 Flebilis, & penitus caligine consitus atra?
 Illi etiam Nemetum in campis, bis munere Diuum
 Uno parta die magno victoria plausu.
 Bis victi cecidère hostes, ac terga dedere.

Imperij post hæc nato concessa potestas,
 Qui temphis urbem, donisq; ingentibus auxit,
 Musarumq; fouens hortos, & amœna vireta,
 Dulcia RYPERTVS patrijs dedit ocia terris.
 Et Latio tandem Tuscoq; reuersus ab Arno,
 Longeuus curis mortalibus exiit annos.

At proauos superans, sceptris adiunxit auitis
 Dotales STEPHANVS populos, gētesq; feroces,
 Qui Lutram, Saramq; bibūt, quorumq; per agros
 Spumeus vndoso decliues gurgite cursus
 Extendit Rhenus, Vogesiq; è rupibus ortus
 Iam dominū prono Rhenū petit amne Mosella.

T

Hinc

Hinc patri FRiderice subis, natumq; relinquis
 IOANNEM, cuius de sanguine dictus eodem
 Nomine tranquillas ad pacis idoneus artes
 FILIVS, implevit magnum virtutibus orbem,
 Iusticiæ cultor, iurisq; minister, & æqui.
 Ipsa suas illi natura recluserat omnes
 Dives opes, celumq; animo sublimis adibat,
 Stellarumq; obitus, stellarum nouerat ortus,
 Atq; salutiferas proprijs cum viribus herbas,
 Quid sterile Asplenū, quid lata Sysimbria possint,
 Et menthæ virides, & odoriferæ Calaminthæ,
 Buglossusq; Thymusq; Lupiq; volubile gramen,
 Iamq; decem numerans actæ sexennia vitæ,
 Bis tribus adiectis, robustus, & integer annis,
 Celestes petijt sedes, quas luce perenni
 Aeternis, Opifex rerum fulgoribus implet.
 Is densis obscura ducum monumenta tenebris
 Eruit & totam stirpem, laudesq; parentum.
 Ire per atates iussit, perq; ora nepotum.
 Nunc virides Rheni tractus, sortitus honores
 Et titulos atauit sic arbiter omnia iustus
 Tempora dispensat Deus, atq; in pristina reddit
 Sæpe ducum sobolem) magna cum laude gubernat
 Inclitus, & populo FRidericus amabilis omni.
 Cuius, adhuc annis vix pubescentibus, Ister
 Signa sagittiferæ contra Mahometica Lunæ
 Egregiæ speciem virtutis, & indolis altæ
 Primitias vidit, bellatricemq; ferentem
 Per turmas aquilam, validæ stupere cohortes.

Maße

Maſte rudimentis Princeps, Dñ noſtra tuentes
 Praſidia, ad veterum te ſeruauere parentum
 Imperia, & placida terras in pace regendas,
 Annorumq; moras fortuna beator impleret.
 Qui vigor ingenij? quantus ſub pectore ſeruet
 Doctrina celeſtis amor? quam vita ſuorum
 Cura ducis? doctis quæ confert præmia Muſis?
 At toruos ſi quando ruit Venator in Apros,
 Et belli ſimulacra ciet, ſyluasq; fatigat,
 Arduus alipedem curru Phaetontis inuſtum,
 Herbifer eduxit, quem Mincius Andide ſylua
 Concitat, ille volans argutas erigit aures
 Sublata ceruice, ſimul pernicio Euro
 Crura per apricos glomerat ſinuantia campos.
 At natos, clari ſpectantes facta parentis
 Splendida magnifica ſtimulat virtutis imago,
 Speq; noua tanti latatur ſanguinis orbis.
 Hoc genus, hæc Sponſa vetus eſt nubentis origo.

Sed iam Sol rapidos ſuperiſſerit altior æſtus,
 Dum loquor, & tactus radijs incanduit aër,
 Iamq; tubæ, lituiq; ſonant: procedit ad aras
 Sponſus, vt auſpicibus firmet connubia Diuis.

Finierat Nicer, inuerſa tum protinus vrna
 Inſonuit, fluctusq; nouos emiſit aquarum,
 Cornuaq; occuluit vitreis taurina ſub vndis,
 Cornua flumineo ſemper viridantia muſco.

Fortunati ambo, natiq; fauentibus aſtris,
 Et virgo felix, & felix virgine Princeps,
 En virides Titan meliori lumine montes

Irrigat, & celum discussa nube serenat,
 Et placida geminis gratantur amantibus auræ.
 Ipsa nōuos tellus submittit Dædala flores,
 Flexibiles hederas, & Eryngion vtile nuptis,
 Cuius flore Phaon, & noto germinis usu,
 Dulcia promeruit Permessidos oscula Sapphus,
 Secretum spinis quod Eryngion horret acutis.
 Hos noua seu gremio fert Sponsa, vel occulit ore,
 Illicitos nunquam coniunx meditatur amores.

Qualis in exculto genialis Amaracus horto,
 Candida fontanis quam nutrit Hamadryas vndis,
 Surgit, & ambrosium late diffundit odorem:
 Sic teneræ vernans iucundo flore iuuantæ
 SPONSA nitet, mollesq; rosas, & lilia vincit.
 Lucidus è collo gemmæ Garamantidos ignis
 Irradiat, vestisq; pedes descendit ad imos
 Aurea, flauentes tegit aurea vitta capillos,
 Aureaq; è niueo redimicula pectore pendent.
 Sed pudor, & probitas, & honestas regia cultum
 Vincit, & exuperat casta reuerentia famæ.
 Sordet enim nisi coniunctum virtutibus aurum.
 Illius aspectu flagrantia lumina pascit
 SPONSVS, in æstiuo rapidus quæ puluere Mosa,
 Somiaq; Heroum multa inter millia vidit.
 Dum fretus superis & equo sublimis & hasta
 Fulminat, & magno ductor clamore triumphat,
 Letaq; tranquillo circumspicit agmina vultu:
 Qualiter aurora formoso præuius astro
 Lucifer arduentes nitidissimus explicat ignes.

Iamq;

*Iamq; dies iucunda fuit, simul ordine longo
Accumbunt epulis proceres, lucemq; morantem
Mollibus aut choreis, vario certamine condūt.*

*Et iam permensus celum Sol occidit, & iam
Montibus è celsis maiores suscitatur umbras,
Obscuratq; ignes stellarum Luna minores.
Ecce leues atro crepitantes sulphure flammæ
Subuolitant, rutiliq; petunt spacia ardua celi,
Et rapidis vacuas implent stridoribus auras.*

*Sit felix faustumq; precor: Iouis ales ab alto
Præpetibus plaudit pennis, omenq; secundat
Alituum regina, Pater dum magnus euntem
In thalamos ducit natam, fortiq; pauentem
(Ante Deos sacrumq; thori præfatus honorem)
Commendat genero, lectoq; relinquit in vno
Coniunctos, dictisq; ambos solatur amicis.*

*Interea lauro cinctæ Parnasside Musæ,
Ante fores, dulces in gyrum fundere cantus
Incipiunt, princepsq; chori, comitumq; suarum
Calliope doctas præcedit voce sorores.*

*Lucidus Oceani natales Hesperus undas
Deseruit, tædæ portans, noctemq; iugalem.
Iam caris Domini formosa quiescit in vlnis
Dorothee, primos iungens cum coniuge somnos.
At vos innuptæ, quibus intemeratus amantem
Lectus, & interior thalami concredita cura est,
Ominibus, votisq; bonis, cantuq; secuta,
Dulcis ut æterno concordia fœdere regnet,
Hymen, ô Hymenæe, Hymen, iterate puellæ.*

T 3

Dicimus,

Dicimus, ô Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe.
 Qualiter igne Iouis si tacta exaruit Ulmus
 Nuda, carens folijs, culti iam dedecus horti,
 Non teneras vltra vites, non amplius vuas
 Educat: at rapidi nisi fulminis ira fuisset
 Curuaret grauidos autumnii munere ramos.
 Innuba sic, vita dum cœlibe virgo senescit,
 Aetatis roseum videt emarcescere florem:
 At caro desponsa viro, sua pignora mater
 Spectat, & optato genitricis nomine gaudet,
 Et thalami cunctos solatur honore labores.
 Hymen, ô Hymenæe Hymen, iterate puellæ.

Dicimus ô Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe,
 Fallimur? an nostras vox turturis attigit aures?
 Turtur amans sola gemit & suspirat in vmbra.
 Hûc ades ô mea vita, tibi sub montibus istis
 Oscula & amplexus, secretaq; gaudia seruo,
 Parthenijq; vdo iam flos tibi crescit in antro.
 Hymen, ô Hymenæe, Hymen iterate puellæ.

Dicimus ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe.
 Vos auræ, quarum domus est circumflus aër,
 Solis & vmbRARUM comites, dum Syrius ardet
 Feruidus, & certas populis denunciat iras:
 Vos lenite graues gelidis afflatibus æsus,
 Et vitium celi, seuosq; auertite morbos,
 Et facite vt nostris propria hæc sint gaudia terris.
 Hymen ô Hymenæe, Hymen iterate puellæ.

Dicimus ô Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe.
 Tu quoq; sancte senex, cuius iam lumen in ortu
 Cerni-

Cernimus, insignemq; astris fulgentibus arcum,
 Quandoquidem succos fama est te nosse salubres,
 Herbarumq; parens monstravit Phylliris vsum:
 Quære novos flores, nuptæ quibus inclita Mater
 Amissum repararet pulso languore vigorem.

Dicimus ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe.
 Este vna, dulcemq; vna producite vitam
 Dum licet ac paruos Auia transmittite natos.
 Omnia nam magno labentia sidera celo
 Venturos meliora iubent sperare nepotes,
 Hymen ô Hymenæe, Hymen iterate puella.

Dicimus ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe.
 Fortunate socer, nouus alti sanguinis ordo
 Nascitur, vnde genus maternum sera propago
 Francorum primo regum numerabit ab ortu.
 Vos quoq; felices Socero, sublimia fratres
 Pectora, quos stabili iungit concordia nexu:
 Sic(reor) alterna quem morte redemit ab Orco,
 Tyndarides, fratrem dilexit Castora, Pollux.
 Vos colimus, vestraq; Duces, dū cuncta relinquit,
 Imploramus opem: nec vos iuuisse pigebit,
 Quas vestri fouere Atai, fouere Parentes,
 Præcipue dignas magnis Heroibus artes.
 Acre sed inprimis studium pietatis, & alma
 Iusticiæ pacisq; bonæ sub pectore regnet.
 Quandoquidem curam Princeps ubi negligat æqui,
 Sunt mutæ veluti defuncta cadauera leges.
 Hymen ô Hymenæe, Hymen iterate puella.

Dicimus ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe.

Nox ruit & placidos iam suadent sidera somnos,
 Iam secura quies lethæ papauera quassans,
 Aëris immensi tractus, & proxima Lunæ
 Regna tenet, pelagiq; sinus, terrasq; iacentes,
 Et volucrū genus omne silet, genus omne ferarū,
 Somniaq; humanas solantur inania curas.
 Ipsa sibi cultis noua Nupta videtur in hortis,
 Mollibus aut pratis, aut in conualle virenti,
 Narcissum, Thymbrāq; rosasq; et molle Ligustrū,
 Et mites ruas, & suauē rubentia mala
 Carpere, dilectō iucundum munus amanti,
 Candidaq; aureolæ contexere lilia calthæ.
 Hymen ō Hymenæe Hymen, iterate puellæ.

Dicimus ō Hymenæe Hymen, ades ō Hymenæe.
 O quoties tibi nocte virum, seu bella gerentem
 Horrida, seu deserta feras per lustra sequentem
 Afferet in somnis, volitansq; reducet imago.
 Ille sed in castris, nudoūe sub æthere pernox
 Aspera robusto gestat venabula collo.

Hymen ō Hymenæe Hymen, iterate puellæ.

Dicimus ō Hymenæe Hymen, ades ō Hymenæe.
 Dulcis Hymen, tibi nos meritos largimur honores,
 Et nomen laudesq; tuas celebramus ouantes.
 Saluē magne Nicer, populi latentur, & vrbes,
 Et gelidi valles, gelidiq; in vallibus amnes,
 Quos tantis superūm Rector dignatur alumniis.
 Iam liquidum sacro commixtum Nectare rorem
 Sudabit cælum, sudabunt balsama syluæ,
 Pingua flauescant iniussis messibus arua,

Nataq;

Nataq; sponte sua mirabitur hordea tellus.
 Hymen ô Hymenæ Hymen, iterate puellæ.
 Dicimus ô Hymenæ Hymen, ades ô Hymenæ.

Finierant, sonuere nouis applausibus arces:
 DOROTHEEN rupes ipsæ, vaga flumina clamant
 DOROTHEEN, iuga DOROTHEEN vicina remittunt.
 Tum Pater omnipotentes ter ab æthere Iuppiter
 Intonuit, celoq; dedit bona signa sereno: (alto
 Altaq; per celsos sunt facta silentia montes.

AMPLISSIMO VIRO D.
 IOANNI LANGIO LEM-
 pergio, Medico clarissimo,

S. P. D.

*H*ominis natura, IOANNES LANGI, vir
 amplissime, moderatam amat quietem, qua alitur,
 ac quodam quasi cibo reficitur: cuius quidem
 ocij maximus ac vberimus est fructus, animo-
 rum ab honesta delectatione petita relaxatio.
 Cum itaq; in his caloribus, ijs ego voluptatibus ca-
 rerem, quibus abundant alij, in hortos interdum
 suburbanos ex vrbe me conferebam: vbi ab omni
 alia cura ac cogitatione solutus ac liber, cum vete-
 ribus amicis, humanioribus nempe studijs, quibus,
 alijs occupationibus impeditus, plurimam iam du-
 dum salutem dixeram, in gratiam redibam: idq;
 exemplo potissimum commotus atq; incensus tuo.
 Etsi enim post tot tantorumq; laborum defunctio-

P 5

nes

nes in hac etiam ingrauescente iam atate, propter exquisitam doctrinam, multarum rerum usum, ac singularem industriam tuam, nondum abdicata Medicina opera, semper occupatissimus esse soleas: tamen, si quando breue requiescendi spacium nactus es, id omne tu cum Musis, quæ puerum te aluerunt, suauissime consumis: nec Poëtarum solum lectione, quemadmodum virum elegantissimis literis expoliturum decet, plurimum delectaris, verum etiam ipse interdum ex te promissum aliquid, quod ad veterum in eo genere scriptorum laudem ac suauitatem proximè accedat. Mitto igitur ad te NICRV M meum, carmen per se quidem tenue: nec in id à me confectum, quòd Illustrissimi Principis diuinas laudes, quas mente ac cogitatione melius complectimur, exprimere me posse confiderem: sed vt darem aliquod saltem interea perpetua mea erga illustriss. Principem voluntatis testimonium, donec aliquid per ocium excuderem, quod si minus dignitati tanti Principis ac Gloriæ responderet, animi tamen mei cupiditatem ac propensionem adæquaret. Quod igitur superest, Langi clarissime, vehementer etiam atq; etiam te rogo, vt hoc obseruantia erga te mea pignus boni consulas, meq; apud illustriss. Principem in Gratia ponas, commendatione tua subleues, atq; autoritate quantum potes tuearis. Vale. Heydelbergæ, pridie Calend. Sextilis. M. D. LVII.

CLAR-

CLARISSIMO VIRO GE-
orgio Cracouio Iur. vtriusq; Doctori, ac
Illustriss. Princ. Augusti, Ducis Saxo.
& Elect. Consiliario, Petrus Lo-
tichius Secundus.

S. P. D.

*L*iteras tuas, V. Calend. Maij. datas accepi
postridie eius diei, luctus & lacrimarum plenas,
Ornatissime atq; amplissime Cracoui, cum mane
exercendi mei causa extra urbem in hortis deam
bularem. Ex quibus tantum cepi dolorem, quan-
tum verbis exprimere non possum: prorsus incre-
dibilem. Et si enim nobis hic quoq; obscuriore ta-
men fama, auditum erat, PHILIPPVM ME-
LANTHONEM, pituita tenui ad pulmonem de-
stillante affligi, & febricula insuper tentari cœpisse,
meq; & laterum eius infirmitas, & imbecillitas
virum nonnihil vt timerem commoueret: spe-
rabam tamen planeq; mihi persuadebam, diligen-
tia atq; temperantia, qua in depellendis morbis
exactissima vti consueuerat, adiuuante etiam
hoc tempore puri ac temperati aëris clementia,
valetudinem iam illum recuperasse pristinam, præ-
sertim cum inanis illa rumoris aura celeriter con-
sedisset penitusq; euanuisset. Hac ego spe cum ali-
quantulum me sustentarem, ecce repente altera
multo miserabilius & tristius in eandem ratio-
nem conscripta, quibus certo significabatur eam
febrim,

febrim, quam lenius iam accedere, aut plare de-
cesse arbitrabamur, XIII. Cal. Maij finem illi vitæ
attulisse. Quid tibi ego hic tristem & acerbum
omnium bonorum luctum commemorem? quid di-
cam mi Cracoui? amisisse nos præstantissimum vi-
rum, summa virtute ac fide, pacis ac concordie
amantissimum, quem omnes externi atq; aduenæ,
tanquam communem literarum parentem, ama-
bant, colebant, admirabantur, amabitq; multo ve-
hementius, ac prædicabit, extincta invidia, omni-
um sæculorum posteritas. Nescio enim quo pacto
comparatum sit, ut quæ in manibus nostris po-
sita sunt bona, & oculis quotidie obuersantur, sen-
sim quasi obrepente satietate fastidiamus, eo-
rumq; nos pertædeat: vbi vero amissa sunt, ani-
mus multo ea requirat ardentius, sicut non mi-
nus vere, quam eleganter Venusinus noster:

Virtutem incolumem odimus,

Sublatam ex oculis quærimus inuidi.

Sed de his ij viderint, quibus in tantis religionis
dissidijs, ac rerum omnium confusione, doctrina
celestis & literarum (sine quibus illa consistere,
ac dignitatem suam tueri nequit) cura ac pro-
pagatio à Deo Opt. Max. commendata est.
Elegiam quam à me petijsti ut conscriberem,
etsi propter valetudinis meæ imbecillitatem, ne-
que meditationis bono satis vti, neque in recenti
acerbissimoq; luctu, in latini sermonis puritatem
ac numerorum elegantiam, animum ut par erat,
inten-

intendere licuit : confeci tamen , cum aliter neque voluntati tuæ, neque dolori meo satisfacere possẽ, eamq; ad te. mi ornatissime Cracoui, mitto, sic tamen, vt aliquid per ocium à me elaboratum propediem expectes, quod limato, politoq; iudicio tuo aliqua ex parte respondeat. Hoc enim vnum relictum esse video remedium , quo ipsius defuncti desiderium mitigem atque consoler. Bene vale. Et clariss. viris, Ioachimo Camerario, ac Casp. Peucero plurimam meo nomine salutem dicito. Datæ Heydelbergæ Nonis Maij, M. D. LX.

P. LOTICHIVS SECVNDVS

D. Paulo Luthero, M. F. Illustriss. Principum, Ducum Saxonix, &c.

Medico, viro Clarissimo.

S. P. D.

*A*micitia nostra, & studiorum societas, facit, Paule Luthere, vir clariss. vt te compellim, & impetrare ab humanitate tua cupiam, vt carmen hoc in nuptias Illustrissimi Principis, IOANNIS GVILHELMI, Saxonix Ducis, &c. heroicis à me versibus scriptum, sub nomine tuo in manus hominum emitti patiaris. Quod te haud grauatim facturum, cum ceteræ mihi virtutes tuæ facile persuadent: tum etiam, quod non ignorem, te non minus his nostris studijs, quæ sibi ab huma-

humanitate nomen assciuerunt, quam abditarum
 ac reconditarum rerum doctrina, quæ à Philoso-
 phis & Medicis tractantur, excellere. Conatus
 sum maxime veterum familiarum, quæ longe la-
 teq; disseminatae sunt, genealogiam breuiter inte-
 xere: ex quibus non tam præcepta quam exempla
 fortitudinis, constantiæ, & quod caput est, pieta-
 tis, (sine qua infirma est reliquarum omnium re-
 rum gloria) in vniuersam Europam redundarunt.
 Scribendi porro fiduciam mihi attulit, singularis
 Illustriss. Principum humanitatis, & egregium in
 promouendis ornandisq; bonis artibus studium,
 quas illos amplissimis propositis præmijs, vel ini-
 quis etiam temporibus fouisse, omnes mortales
 norunt, eiusque liberalitatis memoriam nulla vn-
 quam temporis obliuio delebit, nulla vetustas ex
 animis hominum euellet. Quid de IOANNE
 FRIDERICO Heroë planè diuino dicam qui
 hæres auitæ paternæq; gloriæ, nulli vnquam for-
 tunc succumbens, altiore semper habuit ani-
 mum, quam vt ijs qui in hac vita sunt fluctibus,
 obrui posset. Et decet profecto viros Illustres,
 quos à Ioue, id est, Deo opt. Max. esse, apud Pla-
 tonem inquit Socrates, literarum monumentis
 posteritati commendari: quod etsi ego mihi non
 sumam, aut ingenio tantum arrogem (abest hoc à
 natura mea, abest à moribus plurimum) egregiam
 tamen certe voluntatem assero, & hanc ocij ob-
 lectionem vt iudundissimam ita honestissimam
 semper

semper esse duxi. Etsi vero me initio & conscientia mediocritatis mea plurimum deterreret, et res ipse varie ac concise à scriptoribus non doctissimis illis quidem sed amantibus patriæ viris tractata, non solum per se difficultatem asferrent, verum etiam vix ullam sui illustrandi spem relinquerent: mallui tamen voluntati eorum, quibus negare nihil possum, obsequi, quam aut nominis mei maiorem ducere rationem, aut ullam colendi officij prætermittere facultatem. Usus autem sum in digerenda historiarum serie, consilio atque opera D. Michaëlis Beutheri Iureconsulti, qui totius antiquitatis ac rerum potissimum Germanicarum memoriam exacte tenet, multa que in veterum libris vel correctione sanat atq; restituit, vel explicatione illustrat. Hoc tu carmen, mi optime atque ornatissime Paule, quod cum tui nominis inscriptione diuulgavi, si quando iam Spiræ à legitimo negotiorum tempore, ocij aliquid nactus fueris, etsi à maturitate absit quidē longissime, ita tamen leges, sicut in hortis primo vere deambulantes, donec maturitatem suam fructus assequantur, rosamve aut violam decerpere possimus, floribus interea arborum, & herbescente plantarū viriditate, atque incremento, oblectare nos solemus. Quod ut facias, meq; apud Illustrissimos Principes tuos, (sub quorum Patre diuino Heroë IO-
ANNE FRIDERICO adolescens, laborem etiam militarem perpeßus fui) in gratia ponas :
& si

*Et, si quid in me veri ac recti esse putas, com-
mendes, etiam atque etiam à te peto. Vale.*

*Heydelbergæ, XV. Calend. Iulij, D. LX.
supra Millesimum.*

F I N I S.

L I P S I A E.

IMPRIMEBAT IOHANNES
STEINMAN,

TYPIS VOEGELIANIS.
Anno

M. D. LXXVI.

11110
K₁7

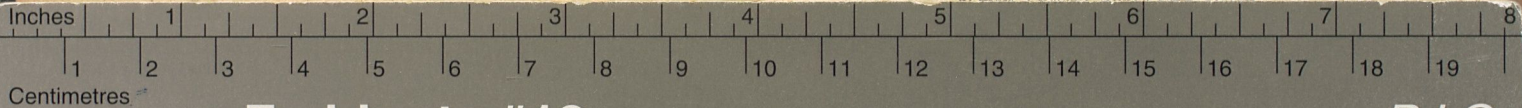
AB: 44 ¹⁰/_{K₁7}

(X220 0949)

56.

P O E M A T A
PETRI LOTICHII II.
SOLITARIENSIS.

C V M
PRAEFATIONE IOACHI-
MI, CAMERARII.

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

